

ROČNÍK VII • ČÍSLO 4
23. SRPNA 2013

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Trojčata se chystají do školy

Českotěšínská trojčata (zleva) Lena, Nina a Sonia využívají poslední chvíle léta před nástupem do školy.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Českotěšínská trojčata Nina, Sonia a Lena Kaletovy půjdou v pondělí 2. září poprvé do školy. Protože mají doma ještě dva starší bratry, Adama a Filipa, bude začátek školního roku náročný především pro jejich rodiče, známého jazzového hudebníka a hráče na saxofon a pracovníci v sociálních službách. Zvláště když dívky oslaví hned

ve stejný týden sedmé narozeniny. Do školy se těší, netěší a těší částečně, každá to má jinak. Prozatím si podle svých slov ještě užívají bruslení a atrakcí v nedalekém novém parku u centrálního hřbitova.

Stejně jako sestry Kaletovy nastoupí v úterý do prvních tříd i dalších 270 českotěšínských dětí. (DH)

Výsledky e-aukce: lidé ušetří

Město Český Těšín již zná detailní výsledky e-aukce, která proběhla 30. července. V prvním kole se přihlásilo do e-aukce pro zemní plyn 56 občanů, 86 domácností pro elektřinu.

Nejvyšší úspora domácnosti na odběru elektrické energie je vyčíslena na 15 868,61 koruny, u plynu je to 29 585,73 koruny za dva roky, pro které se smlouva podepisuje. „Jsme velmi rádi, bydlíme v rodinném domě a přiznávám, že máme poměrně velkou spotřebu. Úspora u plynu a elektřiny u nás činí dohromady 33 tisíc korun, třetinu ročních nákladů,“ uvedla jedna z účastnic.

V případě plynu byla maximální úspora 46 procent, nejnížší 25,77 procenta. Nejnížší úspora činí 13,55 procenta na dodávky elektrické energie, nejvyšší procentuální úspora činí u jednoho z občanů

neuvěřitelných 99,64 procenta. „Jde o procentuálně největší rozdíl, ne finanční, ten není tak vysoký, a jde spíše o malého odběratele. Prostě někteří lidé mají od svých dodavatelů velmi nevýhodně nastavené smlouvy,“ uvedla zástupkyně společnosti eCENTRE Vera Schmid. S ní se budou moci občané i nadále setkávat.

Občané se dotazují, zda se mohou ještě zapojit. Po dohodě s vedením města tak společnost otevře další kolo e-aukce pro občany Českého Těšína. Podklady se budou přijímat od 3. září do 29. října.

Celkem se aukce zúčastnilo 4888 domácností z 81 měst a obcí České republiky. Dosažená celková úspora činila 52,54 milionu korun, což představuje celkovou úsporu 30,54 procenta ze soutěžitelné části plateb domácností za elektrickou energii a zemní plyn. Celkový objem aukce představoval 172 milionu korun. Více na straně 31. (DH)

Rezervační systém

Město spouští objednávky na úřad přes internet

STRANA 2

Starosta Josef Koždoň

Byl slezským patriotem, byl ve vězení, zemřel v bídě

STRANA 16

Folvarčný je mistr

Biker si vyjel titul ve Špindlerově Mlýně

STRANA 28

HISTORIE

Měnová reforma v Českém Těšíně

Před 60. lety Československo zažilo otřes v podobě měnové reformy. Ačkoliv prezident Antonín Zápotocký ještě v pátek 29. května 1953 přesvědčoval lid, že měna je silná a rozhodně nepadne, druhý den už bylo všechno jinak.

Přestože cenzurou kontrolovaný dobový tisk a kronika města jsou plné optimistických obrátů, výměna peněz neproběhla tak hladce. Situace na Těšínsku nebyla tak dramatická, jako například v Plzni, ale i zde se stávkovalo, zatýkalo, lidé vraceli legitimace KSČ a snažili se své peníze rychle utratit. (DH)

Více čtěte na stranách 8 a 9.

Strašení pod věží

Symbolické loučení s prázdninami v městě obstarají již tradičně místní strašidýlka. Poslední srpnovou sobotu se úderem šesté večerní vydá od KaSS Střelnice maskovaný průvod po nábřeží na Piastovskou věž, kde je pro rodiny připraven zajímavý program plný strašení, ale i soutěží a her. Po vyhodnocení nejlepších masek se všichni vydají v lampionovém průvodu zpět k řece, kde je na závěr akce připraven ohňostroj. Předtím proběhne slavnostní vyhodnocení Prázdnin od 16 hodin v AVIONU/NOIVĚ. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Město má nový systém varování občanů

Projekt Zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany uvedl do života v průběhu prázdnin Městský úřad v Českém Těšíně. Lidé si všimli především malých amplionů na sloupech veřejného osvětlení.

Celkem 760 zvukových hlásičů je součástí modernizace systému ochrany před povodněmi. Projekt, který je hrazen z velké části z dotace, zahrnuje také instalaci čidel na lokálních tocích, která během zvýšené povodňové aktivity dovedou potrápiti místní občany.

Čidla u vodních toků

Čidla informují o každém pohybu hladiny vody a byla umístěna v Třinecké ulici na břehu potoka Rakovec, na potoku Šadový

u mostku za parkem Sikory a pod lávkou v ulici Pod Zvonek, dvě na Hrabince v Rybářské ulici a u výpustku na přehradě a jedno na potoku Dělnice poblíž benzínové stanice Slovaft. Jedno čidlo bude umístěno i na Ropičance, na přítoku do města, tedy ještě v katastru sousední Ropice.

Informace o změnách na vodních tocích jsou předávány bezdrátově přímo do počítače městské policie, krizového štábu i vedení města. Projekt zahrnuje rovněž instalaci vodoměrných latí a digitalizaci povodňového plánu.

„Živelné pohromy, ale i jiné mimořádné situace nám ukázaly, že by se nám velmi hodil systém hromadného vyrozumění občanů. Strážníci a hasiči už nebudou muset obcházet jednotlivé lokality, ale z jednoho místa budeme

rychle informovat všechny najednou. Systém dovoluje hlásit také pouze pro část města a lze jej využít i během jiných mimořádných událostí,“ říká místostarosta Stanislav Folwarczny s tím, že celé území města, tedy i okrajové části, jsou nyní pokryty sítí akustických hlásičů a dvou akustických sirén. Systém je napojen na sloupy veřejného osvětlení a je prakticky bezúdržbový. Po pěti letech, kdy jej podmínky dotace dovolují zapojovat pouze během mimořádných událostí, lze hlásiče využívat i jako veřejný rozhlas.

Projekt přijde na celkem na 19,5 milionu korun, město se podílí na investici pouze dvěma miliony korun. 85 procent je dotace z Operačního programu životní prostředí, 5 procenty přispěl státní rozpočet. (DH)

Zvukové hlásiče budou nyní v celém městě. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

BBC natáčelo v obou Těšíněch

Britští filmaři při práci.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Někteří všímaví občané mohli v polovině července pozorovat v ulicích města při práci filmový štáb z Velké Británie. Britská veřejnoprávní televize BBC 2 si město na Olze vybrala k ilustraci klíčových událostí první světové války a pozdějšího procesu vzniku národních států.

Filmaře zajímalo období, kdy se město stalo významným místem na mapě císařství - ve městě sídlil generální štáb rakousko-uherské armády a jednali tu přední evropští státníci. Na zámku pobýval císař Vilém II., přijel zde bulharský car Ferdinand I. a také rakouský císař Karel I. Druhým milníkem, který Brity zaujal, je období vytyčování hranice na Těšínsku.

„Samozřejmě je to pro nás pocta. Těšíny, jejich proměny za poslední téměř století, společné soužití a nyní aktivní spolupráce na společném rozvoji od otevření hranic jsou zajímavým tématem nejen pro historiky,“ uvedl starosta Vít Slováček.

Dokument, který se v širším kontextu věnuje první světové válce, jejím příčinám, dopadům a historickým souvislostem, uvádí významný britský historik David Reynolds. Natáčí se v řadě zemí, v České republice se mimo jiné zaměřuje na historickou úlohu a odkaz T. G. Masaryka, na vznik nových státních útvarů po první světové válce a na otázku dnešního soužití evropských národů.

Filmaře také zajímalo, jak fungovalo najednou násilně rozdělené město, proto se natáčelo například na nádraží a v bývalých plynárnách, jež zůstaly na po vytyčení hranice na české straně, v elektrárně, jež připadla Polsku, nebo u bývalé vozovny tramvajové linky, jejíž ukončení si vynutilo vytyčení hranice.

Třídílný historický dokumentární cyklus s názvem „The Long Shadow“ televize odvysílá v příštím roce ke stému výročí vypuknutí první světové války. V Česku filmaři natáčeli ještě v Praze a v Terezíně. Rozhovor s historikem Davidem Reynoldsem přineseme v dalším čísle. (DH)

Pojišťovna změnila adresu

Od 3. června sídlí Česká průmyslová zdravotní pojišťovna na nové adrese. Stávající i potenciální pojištěnci třetí největší zdravotní pojišťovny v ČR ji najdou v budově zdravotního střediska na ulici Hrabinské 2074/50d (naproti Domu dětí a mládeže).

Pobočka ČPZP má vyhrazené parkovací místo pro klienty i samostatnou čekárnu, oddělenou od čekárny do zdejších ambulancí. (RED)

Telefonní číslo na pobočku zůstává stejné, tedy 558 731 114, stejně jako provozní doba. ČPZP v Českém Těšíně je možno navštívit v pondělky a středy od 8.00 do 12.00 a od 13.00 do 17.00, v úterky a čtvrtky od 8.00 do 12.00 a od 13.00 do 15.30 hodin. ČPZP má aktuálně v Českém Těšíně na 7800 pojištěnců, to znamená asi 30 procent všech obyvatel města. (RED)

Rezervační systém města zajistí návštěvu na úřadě

Začátkem letošního roku byly zahájeny přípravné práce na Rezervačním systému města Český Těšín.

Jedná se o webový portál, který bude možno spustit z úvodního menu na webových stránkách města a který občanům umožní objednat si návštěvu na úřadě a vyřídit si tak svou záležitost. Občanům se tato příležitost otevře 2. září, první den, pro který půjde učinit objednávku, je 5. září.

Je třeba zdůraznit, že tímto byl pro občany zřízen další den, kdy si mohou pohodlně, a navíc na přesně stanovenou hodinu, domluvit schůzku s úředníkem. Klasické úřední dny – pondělí, středa a rozšířené hodiny ve čtvrtek od 8 do 11.30 hodin pro dopravně-správní evidenci a oddělení organizačních a správních agend – zůstávají v platnosti.

Za den, který bude možno zvolit pro rezervování termínu, byl vybrán čtvrtek a jako první odbor, který bude možno navštívit pro řešení svých záležitostí, byl vybrán odbor výstavby a životního prostředí. O začlenění dalších odborů bude veřejnost informována.

Práce s Rezervačním systémem bude jednoduchá a pro objednání návštěvy bude zapotřebí provést následující 3 kroky:

1. Výběr situace, kterou chce občan řešit
2. Výběr data a času
3. Vyplnění kontaktních údajů

Na zvolený email pak bude zaslána potvrzující zpráva, kterou bude stačit potvrdit, a do 1 pracovního dne bude občanovi zaslán email s instrukcí, kde a za kým má přijít svou záležitost řešit. MAREK KNAPP,

VEDOUČÍ ODDĚLENÍ INFORMATIKY

Sebevrah se odvděčil agresí a výhrůžkami

Obvykle vyjíždějí českotěšínské strážníci k sebevrahům jen několikrát do roka. V červnu zachránili dva muže.

První (34 let) se chtěl oběsit na střeše prodejny Kaufland na dlouhém koženém biči. Přesně o týden později rozmlouvali skok z kolejového mostu muži (27 let). První zachráněný se o dva měsíce později strážníkům odvděčil. Napřed je zurážel, poplival a vykopl jim okno v autě.

„Muž seděl na střeše Kauflandu nad hlavním vchodem, byl rozrušený a pod vlivem alkoholu. Volal, ať se k němu nepřibližujeme, že chce mluvit s přítelkyní nebo matkou, se kterými měl nějaké rozpory,“ líčí události strážník Jiří Chasák, který na místě zasahoval.

Jeho kolega doplnil, že potenciální sebevrah odmítal mluvit i s policistou, pustil k sobě jen hasiče. „Když ho přemlouval, ať neblbne, propízlíli jsme se po střeše zadem a najednou

Ocenění. Vedení města ocenilo zasahujícího policistu, hasiče a strážníky. V této slavnostní chvíli ještě nikdo netušil, že muž „z vděku“ strážníky s odstupem času fyzicky napadne.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

jsem všichni na něj skočili a silně drželi, než mu hasič odřezal koženou oprátku,“ líčí strážník Jaroslav Vašek.

Titíž policisté netušili, že se s mužem shodou náhody potkají o dva měsíce později, ale ve zcela jiné situaci.

„Hlídka byla přivolána do restaurace poblíž přehrady Hrabinka, kde tento podnapilý a agresivní muž napadal ostatní hosty. Po příjezdu se dal na útěk, byl dostižen a vyzván k nastoupení do vozidla. Podnapilý začal na strážníka plivat a vulgárně mu nadávat, proto hlídka použila

donucovací prostředky a muži nasadila pouta,“ uvedl ředitel městské policie Petr Chroboczek.

Agresora hlídka převezla do nemocnice, kde lékař rozhodl o umístění na „záchytce“. Během celého převozu se podnapilý muž choval velmi vulgárně, nadával strážníkům, vyhrožoval jim právníkem a také jim sdělil, že zabije je i členy jejich rodin. Ve vozidle kolem sebe plival a olizoval interiér vozu. Pak si lehl na záda a vykopl boční okno. Ze svého výkonu se ještě hlasitě radoval.

Po příjezdu na záchytce stačil ještě slovně urazit sestřičku. Po sundání pout se pokusil znovu o útěk a opět napadl strážníka. Provedená dechová zkouška ukázala 2,60 promile alkoholu.

Naši strážníci řeší až několik pokusů o sebevraždu ročně, nejčastěji jde o snahu skočit z mostu, pod vlak nebo se oběsit. Za bravurní záchranu života, a to nejen sebevrahů, byli již několikrát odměněni starostou. (DH)

Tenisté se utkali u Olzy už potřetí

Nyní už tradiční Deputy Cup těšínských milovníků bílého sportu o pohár místostarosty Petra Procházky, který se konal v rámci Hornicko-hutnických dní, přilákal 17. srpna rekordní počet 68 hráčů a hráček čtyř generací! Podrobné výsledky na www.tenistesin.cz.

FOTO | ODDÍL TENISU

Město otevírá školku pro dvouleté

Třída pro děti od dvou do tří let se otevírá v Mateřské škole na Ostravské ulici. Vedení města tak vychází vstříc matkám, které se potřebují vrátit dříve do práce. Dítě může být v oddělení pouze rok, pak bude přerazeno do klasické mateřinky.

„Reagujeme na rostoucí poptávku po umístování dětí mladších tří let. Pro nadcházející školní rok se do školky nedostalo 93 těchto dětí. Při zápisu do nově otevřené třídy jsme přijali 31 žádostí,“ uvedl místostarosta Stanislav Folwarczny s tím, že toto oddělení je finančně nákladnější než klasické mateřinky. Třída má kapacitu 25 míst a dětem

se budou věnovat dvě pedagogické pracovnice a asistentka, která bude hrazena z prostředků města. Pracovnice budou podle vedoucí oddělení školství Aleny Nawratové zajišťovat přiměřené vzdělávání dítěte v souladu se školským vzdělávacím programem, bude zde poskytována výchovná péče zaměřená na rozvoj osobnosti a schopností dítěte, na jeho kulturní a hygienické návyky přiměřené jeho věku. Přednostně jsou přijímány děti pracujících.

Stavební úpravy nevyužitých prostor přišly město na dva miliony korun a předškoláci dostali od města nové vybavení za 400 tisíc korun. (DH)

Obecní doručovatel je receptem proti zdražení poštovního

Valeriána Pafča potkávají Českotěšínské na kole a s brašnou plnou zásilek už sedmáct let. Za tu dobu naježdil nebo nachodil více než čtyřicet tisíc kilometrů a doručil tisíce zásilek. Město Český Těšín je jedním z mála, které zaměstnává vlastního poštovního doručovatele.

„Byl jsem velmi rád, že jsem tehdy jako propuštěný pracovník zemědělského družstva dostal tuto nabídku. Vydržel jsem dlouho a doufám, že ještě vydržím. Udržuji se v kondici, na kole jezdím i ve volném čase,“ směje se muž, který roznáší všechny zásilky kromě těch s úředním pruhem. Pochvaluje si, že má práci, a radnice je ráda, že ušetří na stále dražších poštovních službách. Navíc je korespondence doručena ten samý den.

„Lidé začínají být nedůvěřiví, proto jsem vybaven služebním průkazem. Naopak někteří si mne pletou se strážníkem,“ říká Pafčo, který zajišťuje i do Těšína.

Podle pracovníků podatelny se zavedením datových schránek sice znatelně ubylo tradičně doručovaných listovních zásilek, ale přesto má Pafčo práce dost. Převládá zásilky mezi jednotlivými budovami měst-

ského úřadu, doručuje radniční písemnosti strážníkům a Policii ČR a také příspěvkovým organizacím města. (DH)

Valerián Pafčo každý pracovní den usedá na kolo, aby po městě rozvážel písemnosti. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Web nabízí panoramatické pohledy na město

Nové panoramatické snímky třech lokalit jsou od srpna k dispozici na stránkách města Český Těšín v záložce Panoráma.

Návštěvník se může nyní nově „procházet“ rekonstruovanými prostory parku Adama Sikory, parčíkem u centrálního hřbitova anebo po Sportovní lávce, a to v letním i zimním období. Nově byla také aplikace upravena tak, aby již vyho-

vovala všem platformám, a fotografie si teď mohou prohlédnout nejen uživatelé počítačů, ale i mobilních telefonů nebo tabletů.

„Snažíme se držet krok s moderními komunikačními technologiemi a panoramata jsou šikovným nástrojem podpory turismu. Nejde o klasické širokoúhlé záběry z fotoaparátu. Je to spíše interaktivní fotografie a putování po daném místě v úhlu 360 stupňů, kdy se návštěvník může například postavit

do středu místnosti nebo otevřeného prostoru a zcela libovolně se rozhlížet kolem sebe, přesně jako by byl na místě přítomen,“ říká místostarosta Stanislav Folwarczny. Výhodou těchto fotografií je i to, že uživatel může plynule procházet z jednoho navazujícího snímku do druhého. Například oknem v obřadní síni se proklikne na náměstí před radnicí, proklikat se lze okolím lávky nebo různými zákoutími parku Adama Sikory.

Město první panoramatické pohledy zveřejnilo na svých webových stránkách před třemi roky a plánuje zpracování dalších zajímavých míst.

Podle Folwarcznyho se vedení města rozhodlo nedávat na webové stránky tradiční videoukázky. „Panoramatická fotografie je méně datově objemná a dovoluje návštěvníkovi libovolně měnit úhel pohledu, zastavit se na místě, přibližovat a oddalovat obraz. Toto video neumí,“ vysvětluje Folwarczny. (DH)

Místo pokuty dostali dárek. Strážníci kontrolovali cyklisty

Ředitel městské policie Petr Chroboczek ukazuje, jak má být správně zapnutá přilba u dětí. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Místo pokuty reflexní prvky na oblečení a cyklomapa Beskyd. V Českém Těšíně je s přibývajícím místy pro rekreační jízdu na kole stále populárnější cyklistika.

Zdejší strážníci se proto (jako jediní v regionu) zapojili do celostátní akce Na kole jen s přilbou. Během druhé srpnové neděle na nové cyklotrase spojující obě hraniční města kontrolovali projíždějící cyklisty. Ti byli rádi, že se zdarma dozvěděli o nedostacích, a ještě získali atraktivní dárky.

Téměř všichni měli nedostatky v předepsaném vybavení kola. „Chyběly především odrazky na paprscích kol. Dvanáct dětí nemělo povinnou přilbu a často ty, co ji měly, ji měly špatně nasazenou nebo volně zapnutou. Děti v sedačkách byly také často příliš volně zapnuty. Rodičům jsme vysvětlovali, jak je důležitý správný výběr helmy a že by si ji také měli pořídit, i když pro dospělé povinná není,“ řekl strážník a manažer prevence kriminality Petr Glaic s tím, že ze svého rozpočtu na preventivní akce zakoupili reflexní

prvky, které zájemcům rozdávali. „Nejde o žádnou akci, kde bychom rozdávali pokuty. Naopak, chceme s lidmi hovořit o smysluplnosti ochrany hlavy,“ uvedl strážník.

Záštitu nad projektem Na kole jen s přilbou převzaly známé osobnosti ze světa sportu – Martina Sáblíková, Jiří Ježek, Martin Šimůnek, Aleš Valenta, Martin Šonka a Luděk Zelenka. Podle statistik přibývá dopravních nehod s účastí cyklistů a k nejtragičtějším patří ty, při kterých dojde k poranění hlavy.

„Jsme velmi rádi, že se k našemu projektu přidala řada společností ze soukromého sektoru a dále řada autorit z oblasti zvyšování a prevence bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Letos plánujeme celkem 50 dní po celé republice, při kterých se budeme bavit s cyklisty na téma jejich bezpečnosti a soutěžit o hodnotné dárky. Město Český Těšín a strážníci tamní městské policie se stali jedním z partnerů projektu a ve svém regionu uspořádají den pro cyklisty, za což jim patří velký dík,“ říká ředitel obecně prospěšné společnosti Bezpečně na silnicích Jan Polák. (DH)

Dvě školy získají vybavení dílen

Pod názvem „Za poznáním technických oborů a řemesel“ se skrývá nový projekt Okresní hospodářské komory Karviná, jehož záměrem je docílit popularizace technického a řemeslného vzdělávání u žáků i pedagogů základních a středních škol.

Partnery projektu jsou Základní školy Kontešinec a Pod Zvonek. Jejich žáci se zapojí do pilotního ověření nově vytvořeného vzdělávacího programu Technika na ZŠ.

„Tyto školy získají vybavení do odborných dílen určených pro výuku pracovní výchovy, jejich žáci se podrobí diagnostice technických kompetencí za účelem rozpoznání předpokladů pro studium technických oborů a absolvují celou řadu akcí zaměřených na seznámení se s možnostmi studia a následného uplatnění se v technických oborech a řemeslech,“ uvedla Petra Kantorová z Okresní hospodářské komory Karviná. Podle projektové manažerky Andrey Hoschnové byl podnětem k realizaci projektu dlou-

hodobě se snižující zájem o technické a řemeslné vzdělávání, které je však pro tento region nezbytné s ohledem na budoucí vývoj a nezaměstnanost. „Jelikož naše organizace se již řadu let angažuje v podpoře technického vzdělávání, jsme přesvědčeni, že problém klesajícího zájmu o tyto profese a obory vzniká již na úrovni základních škol. Právě u žáků, pedagogů a výchovných poradců na základních školách je potřeba začít s osvětou a dokazováním, že se jedná o obory velice zajímavé a perspektivní,“ zdůvodňuje potřebnost projektu Andrea Hoschnová.

Aktivita seznámí žáky s novými technologiemi, zajistí inovativní výukové materiály v atraktivních interaktivních podobách, rozvinou manuální zručnost žáků, nastaví spolupráci na úrovni základních – středních – vysokých škol v oblasti technického zaměření, rozvinou partnerství škol a firem.

Projekt je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR. (RED)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nepoučitelná řídí pod vlivem drog

Policisté při silničních kontrolách zaznamenali v letních měsících nárůst počtu řidičů, kteří usedli za volant pod vlivem alkoholu nebo návykových látek.

Naposledy byla 8. srpna v poledne v ulici Třanovské zastavena k silniční kontrole 36letá řidička osobního vozidla Škoda Felicia. Zkouška na přítomnost návykových látek vyšla pozitivně na amfetamin a metanfetamin. Lustraci policisté zjistili, že ženě byl správním orgánem města Český Těšín vysloven zákaz řízení

do prosince letošního roku. Porušení zákona bude řešeno formou zkráceného přípravného řízení.

Řidič, který je ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, je v silničním provozu nebezpečný nejen sobě, ale i jiným účastníkům provozu na pozemních komunikacích. Jeho úsudek, reakce a schopnosti k řízení vozidla jsou značně sníženy. Řidič nedokáže správně reagovat na vznikle situace v silničním provozu a velmi často jsou tyto řidiči viníky dopravních nehod. (DH)

LUDWIK A JSME NEMOHLI ANI POHŘBÍT, ŘÍKÁ BRATR UTOPENÉHO HASIČE

Olza umí být dravá i líná

Zatímco před třiačtyřiceti lety se hraniční Olza valila v několikametrové vlně, letos řeka ukázala, že umí být tím, čemu vodáci říkají „volej“.

Hasiči, kteří na hladinu pustili během připomínky povodní z roku 1970 velký věnec, museli opět do vody až po pás, aby jej dostrkali až do místa s větším proudem. Jednotky SDH z obou stran hranice pak vytvořily v podvečer 19. července nad řekou vodní most jako připomínku velké vody, která strhla hraniční most Svobody i s čtrnácti zasahujícími požárníky. Pět z nich se utopilo.

„Těší mne, že vznikla tato tradice pietního aktu na památku mého bratra a dalších kamarádů. Dříve, za minulého režimu, nás dokonce rozháněli policisté za nepovolené shromáždění,“ uvedl bratr jednoho z utonulých, Józef Bobrzyk. Ostatky Ludwika Bobrzyka a Ernesta Jakubce se nikdy nenašly. „Byla to tragédie. Bratr měl třicet, byl rok ženatý a právě se mu narodila dcera. Navíc jsme jej ani nemohli pohřbít,“ uvedl.

Pietního aktu se kromě starosty města Víta Slováčka, profesionálních i dobrovolných hasičů a záchranářů a veřejnosti zúčastnili i dva muži, které se tehdy podařilo z vody vytáhnout. Tyto události jsou pro ně i po téměř půlstoletí stále silné a nechtějí o nich hovořit.

Pietní akt doprovázel společný nástup českých i polských hasičů, ekumenická modlitba a položení květin u pamětní desky. Poté jednotky vytvořily přes řeku vodní most. Proud vody se zvedaly a klesaly podle toho, jak je navigoval z mostu červenými praporky velitel.

(DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Školní rok v Komunitním centru Mojská

Komunitní centrum Mojská v září zahájí již třetí školní rok. Díky podpoře města Český Těšín a zdejšího Křesťanského sboru i v letošním roce nabízejí kluby pro trávení volného času, zejména pro děti a mládež.

Ve školním roce 2013/14 bude probíhat několik pravidelných klubů, jež fungují jako nízkoprahové a jsou zpravidla zcela zdarma. Kluby

jsou zaměřeny jak sportovně, tak na vzdělávací či umělecké aktivity.

Klub **Pretty Ladies** je určen pro dívky, kde si povídáme (nejen) o „holčičích“ tématech, ale také hrajeme hry, společně vaříme a děláme řadu dalších aktivit. Ti, kdo mají rádi sport, mohou navštěvovat klub **F and F (Fotbal a Fitness)**, kde hrajeme fotbal a v naší vybavené posilovně kondičně cvičíme. V KC Mojská působí také přední hlídka národní organizace Royal Rangers (RR).

Klub **RR** je zaměřen na florbal a turistiku. Pravidelné tréninky florbalu probíhají každý týden a asi třikrát do roka pořádáme víkendové pobyty v Beskydech. Vrcholem je letní stanový tábor v indiánských tee-pee. Jednou týdně také máte možnost navštěvovat klub **Poznej Bibli**, kde se dozvíte o zajímavých biblických příbězích, zahrajete si hry, budete luštit kvízy, křížovky, prostě objevovat nové věci.

Pro milovníky hudby je připraven kroužek akustické kytary. Pro

maminky s dětmi bude jednou za 14 dní vždy v dopoledních hodinách fungovat klub **Mimy A MY**. Zaměřen na mládež je **Exit klub** (v pátky večer), kde promítáme díly televizního seriálu Exit 316, diskutujeme o životě, hrajeme hry a nechybí ani občerstvení. Podrobnosti o všech klubech naleznete na našich webových stránkách www.kcmojska.cz.

**ONDŘEJ ŠIMIK,
DOBROVOLNÍK KC MOJSKÁ**

Komise mapovala problémová místa

Členové komise prevence kriminality působící při Radě města Český Těšín se pravidelně setkávají v terénu, aby řešili běžné problémy spojené se zajištěním bezpečnosti občanů a pořádku v ulicích města.

Tentokrát jejich cílem byla místa, kde vznikají černé skládky, odkud občané hlásí nepořádek a také zákoutí, kde se schází problematická mládež. Ředitel městské policie Petr Chroboczek prezentoval výsledek jednání se skupinou bezdomovců, kteří osídlili přítok potoka Ropičanka, kde postupně vytvořili stanové městečko a celé místo zaplnili horou odpadků.

„Je to krásné přírodní zákoutí, kudy vede cyklotrasa a pěšina pro turisty, jež jsou hojně využívány. Podařilo se nám vyjednat s bezdomovci, že místo opustili, a dokonce jeden z nich vyklidil téměř veškerý nepořádek. Na své náklady jsme odvezli více než padesát velkých pytlů odpadu,“ uvedl Chroboczek. Dalšími zastávkami bylo nábřeží

Komise u železničního mostu, jehož okolí tak patří k vytípaným problémovým místům.
FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

a železniční most do Polska, protože nejdůležitějším tématem dne byla kriminalita mládeže a dostupnost návykových látek a vytípaná místa, kde lze podle signálů získat drogy nebo kde dochází k jejich konzumaci. Na komisi prevence kriminality je to žhavé téma téměř na každém setkání. „Nyní mne těší informace o rozšíření kamerového systému, který bude mládež alespoň částečně chránit, ale také mapovat dea-

lerské skupiny, a to hlavně na jejich nejfrekventovanějších místech.

Dalším potěšujícím faktem je, že spolupráce s polskou policií je již dobře propracovaná,“ uvedl člen komise Roman Samek s tím, že s každou generací se trend užívání návykových látek stává populárnější. „Jelikož jsme si toho vědomi, snažíme se s tím vypořádat. Padají různé návrhy, které se řeší se zástupci městské policie a jsou podnětem pro radu města,“ řekl Samek.

Komise připravila ve spolupráci s preventisty leták s informací pro rodiče všech žáků druhých stupňů základních škol s poučením o tomto narůstajícím problému. „Je to totiž hlavně každá rodina, která sama s tímto „fenomémem“ může bojovat nejúčinněji a ochránit tím své děti,“ dodal Samek.

Na pravidelných schůzkách komise padaly dotazy, jakým způsobem se s těmito dealery drog, kteří působí mezi mládeží v centru i na sídlištích i za bílého dne, dá bojovat. „Odpověď není bohužel příliš uspokojivá, jelikož legislativa je příliš slabá, postihy nízké a prokázat prodej je zdlouhavý a zkomplikovaný proces. Policie se spíše zabývá celou zločineckou organizací. To však trvá mnohdy léta. Další faktem je příhraniční poloha našeho města a nemalý zájem o tyto látky ze strany polských občanů,“ doplnil Samek s tím, že především sami občané by měli reagovat, hlásit policii prodejce a hlavně vysvětlit dětem důkladně, co to je a jak destruktivně působí droga na jejich život. (DH)

Město získalo dotaci na další kamery

Veřejné prostranství budou hlídat další kamery. Městská policie získala dotaci Ministerstva vnitra na rozšíření monitorovacího systému. Instalace přijde na 350 tisíc korun. Doposud dění ve městě sleduje deset zařízení se záznamem, od září jich bude třináct.

„Kamery mají velký rozsah otáčení i naklápění, pomohou nám monitorovat velký prostor, který jsme vyhodnotili jako rizikový,“ uvedl k novým kamerám ředitel městské policie Petr Chroboczek.

Jedna bude nově umístěna před budovou pošty. Uvidí ulice Nádražní a Střelníční. „Bude umístěna v takové výšce, aby dohlédla i na dění na peronech nádraží a parkoviště u Billy,“ dodal Chroboczek. Další bude monitorovat ulice Čapkovu, Moskevskou, Odboje a část prostoru náměstí s vchodem do radnice.

Třetí bude hlídat prostory kolem prodejny Kaufland, Základních škol Ostravská i Slezská, areál nemocnice a okolí domova pro seniory.

Nedávno strážníci umístili na ulici Havlíčkovu další kameru, která monitoruje také okolí zdejší základní školy, ulici Dukelskou a KaSS Střelníci. (DH)

Českotěšíňané získají tašky na odpad

Moravskoslezský kraj se postupně zlepšuje v třídění odpadů. Za rok 2012 dosáhl meziročního nárůstu výtěžnosti ve výši 7 procent, což je mezi všemi kraji České republiky nejvyšší zlepšení.

Ukazuje se také, že obyvatelům kraje není třídění odpadů a životní prostředí lhostejné. Každý z nich v loňském roce vytrídil v průměru téměř 38 kg plastu, papíru, skla a nápojových kartonů.

Třídění odpadů se stává přirozenou součástí životního stylu obyvatel. „Jak vyplývá ze statistik společnosti EKO-KOM, na jednoho obyvatele kraje připadalo v uplynulém roce bezmála 18 kilogramů vytríděného papíru, 10 kilogramů plastu, stejné množství skla a téměř čtvrt kilogramu nápojových kartonů,“ uvedl náměstek hejtmána pro oblast životního prostředí Daniel Havlík. Nadprůměrně se v kraji třídí barevné sklo a plasty.

Takové zlepšení souvisí zejména s dlouhodobou podporou a popularizací třídění odpadů. „Společně s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM se již osmým rokem snažíme rozvíjet a zdokonalovat celý systém nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů. V poslední době aktivity cíleně zaměřujeme na oblasti se slabšími výsledky. Tento směr se nám osvědčuje a hodláme v něm

i v budoucnu pokračovat,“ sdělila vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství krajského úřadu Silvie Součková. Za období trvání společného projektu se společností EKO-KOM podařilo zvýšit množství vytríděných odpadů na jednoho občana bezmála na dvojnásobek - z 19,2 kilogramu v roce 2004 na loňských 37,8 kilogramu.

Kontejnerů bude více

Za výbornými výsledky stojí, kromě osvětových a vzdělávacích aktivit, také stále se zlepšující dostupnost kontejnerů na třídění. Součástí spolupráce je totiž i zahušťování sběrné sítě nádob na tříděný odpad. Tím se stává třídění pro lidi pohodlnější. „Ke konci loňského roku se na území kraje nacházelo 19.535 barevných kontejnerů, nejvíce je nádob na plast a sklo. Oproti konci roku 2005 vzrostl počet nádob na třídění odpadů v průměru o 80 procent,“ vysvětlil regionální manažer společnosti EKO-KOM Lubomír Janda. Jedno průměrné kontejnerové hnízdo slouží pro přibližně 200 obyvatel. V roce 2005 to bylo o 140 lidí více. Ještě letos bude v kraji distribuováno dalších více než 890 kontejnerů na separovaný od-

pad v hodnotě téměř 6 milionů korun. „V celkovém počtu se tak na konci roku dostaneme k počtu 20 500 nádob na tříděný odpad v kraji. Rovněž budeme pokračovat v distribuci speciálních sad tašek na třídění odpadů v domácnostech. Realizace probíhá již třetím rokem a letos přibude dalších 14 tisíc sad v oblastech Opavska, Frýdecko-Místecká a v Českém Těšíně“ doplnila Silvie Součková. (RED)

Občana vždy potěší, navíc když je daňovým poplatníkem, že úředníci města Český Těšín jsou ochotní řešit jeho připomínky. Nejinak tomu bylo i u odboru místního hospodářství, kde jsem požádal paní Marcelu Recmanovou o radu, jak zlikvidovat černou skládku, která vznikla mezi domy Hornická 15 a Hornická 13 v prostoru u lavičky v lesoparku. Přiznám se, že jsem byl příjemně překvapen po návratu z dovolené, že nevhledná hromada podlahových krytin a textilií byla ta tam. Určitě to nebyla jen snaha paní Recmanové zmíněný problém vyřešit, ale celého odboru místního hospodářství, za což já mohu jménem spoluobčanů uživa- jících si těšínské zeleně jen poděkovat. Milan Čierný

Před drahnými lety cvakla spoušť, a co teď?

Pavlaína Badurová v Muzeu Těšínska všechny fotografie postupně ukládá do odkyselených obálek, v nichž se zadrží jejich chemický a fyzikální rozklad.

FOTO | IVO HAVLÍK

Rukama Pavlíny Badurové v Muzeu Těšínska prochází 18 000 fotografií a 42 000 pohlednic a negativů.

Kolik fotografií je v archivu Muzea Těšínska, který snímek je nejstarší a který považujete za nejceněnější nebo nejzajímavější?

Ve sbírkách Muzea Těšínska najdeme na 18 000 fotografií. Když k tomu přidáme ještě pohlednice a negativy, dostaneme se někam k číslu 60 000 kusů ikonografických sbírek.

K nejstarším určitě patří ateliérové fotografie z dílen těšínských fotografů druhé poloviny 19. století, ovšem těžko jmenovat jednu nejceněnější nebo nejzajímavější – každá má svou hodnotu, poněvadž ve skutečnosti je každá originálem.

Co je nyní úkolem kurátorky sbírek? Jak fotografie třídíte, zařazujete, chráníte?

Když to vezmu od začátku, předměty se do sbírek muzea dostávají různě – buď na základě výzkumu a terénních sběrů nás, pracovníků muzea, nebo mohou být darovány veřejností, popřípadě koupeny. Po přijetí se každý předmět, tudíž i fotografie, musí zdokumentovat tak, aby byl znám jeho původ, stav, identifikace apod. O všech předmětech se vede písemná a dnes již i počítačová evidence.

Povinností správců jednotlivých fondů sbírek je zajistit, aby byly předměty řádně uchovávány, chráněny a udržovány. Protože sbírkové předměty vlivem okolního prostředí v průběhu času stárnou a chátrají, je naší snahou tento proces zadržet a materiál uchovat co nejlépe s minimálními zásahy do původního stavu. Tento proces se jmenuje muzejní konzervace a jedná se o velmi důležitou součást muzejní činnosti. Je to neustálá komplexní péče a ochrana muzejních předmětů.

Snažíme se vytvářet podmínky pro uchování předmětů na patřičné odborné úrovni, např. předměty (sbírky) jsou uchovávány v prostorech speciálně k tomu určených – v depozitářích. V nich vládne specifické klima, tzv. depozitární režim. Každý materiál – dřevo, sklo, kov atd. – preferuje jiné podmínky uchování. Podstatnými faktory jsou klima, světelné podmínky, čistota vzduchu, sluneční záření atd.

Fotografie „má ráda“ uložení oddělené od ostatních typů archiválií, v ideálním případě černobílé zvlášť od barevných, klima by mělo být stabilní bez velkých výkyvů – teplota do 20 °C, vlhkost vzduchu max. do 50 procent, tmavé prostředí, nejlépe bez oken.

Samozřejmě by neměla přijít do styku s vodou. Je také důležité, že obalový materiál nesmí obsahovat žádné škodlivé příměsi – nemohu

proto použít běžné papírové krabice a obálky, ale ty musí být vyrobeny ze speciálního odkyseleného papíru.

Dále jako kurátor sbírky fotografií ji mám na starosti také po „obsahové“ stránce – měla bych vědět, co se ve fondu, který spravuji, nachází. Snažíme se vyhovět všem, badatelské dotazy bývají někdy zálučné a dá to občas spoustu hledání. Mnohdy, žel, také s negativním výsledkem.

Na zajímavé přednášce, kterou jste měla v muzejním klubu, se ukázalo, že i banální záběry mají své příběhy, možná i tajemství. Jaké je vaše poznání?

Každá fotografie je pro nás zdrojem informací a má svou vypovídací hodnotu, své nezaměnitelné kouzlo a atmosféru – ať to je fotografie reportážní, dokumentární, reklamní, propagační, krajinářská nebo umělecká. Všechny zachycují okamžik, který má být na věky uchován a při pohledu začínáme vzpomínat... Na přednášce v Klubu Muzea Těšínska se mi to potvrdilo. Například obyčejná, v podstatě nepřilíhš povedená, ba docela ošklivá fotografie zachycující zář nákladního vozu, řadu popelnic a vývěsní štít provozovny v česko-těšínské ulici... a několik účastníků besedy s úsměvem zavzpomínalo na své začátky v autoškole (jednalo se o záběr z roku 1963 do Čapkovy ulice s tehdejší autoškolou Svazarmu, která působila v místech dnešní prodejny Autokosmetiky).

Jak podle vás s odstupem času roste obsahová cena snímku?

Bezpochyby roste, obzvláště když víme, kdo na fotografii je, kde a kdy byla pořízena. Například řada míst zachycených na fotografiích v muzejních sbírkách už neexistuje vůbec nebo ve změněné podobě,

a to nemluvíme o osobách, které už nežijí.

Lidé mnohdy při likvidaci pozůstalosti krabice s fotografiemi, nebo dokonce celá alba, vyhodí. Neměli by je raději přinést do muzea?

To každopádně, nikdo si nemůže být jist tím, že se v hromadě zdánlivě bezvýznamných fotek neschováá úžasný jedinečný záběr, který dosud ve sbírkách chybí.

Nebojíte se, že z doby digitálních fotoaparátů a fotografujících mobilů bude nakonec uschováno méně záběrů než těch, které byly přes vyvolaný film přeneseny v temné komoře ve vývoje a ustalovači na papírovou podložku?

To nám zodpoví až následující léta a desetiletí, ale máte pravdu - analogová data byla nahrazena digitálními, temná komora počítačem, paměťové karty téměř zlikvidovaly výrobce klasického fotografického filmu a chemické procesy nahradily softwarové prostředky. Již nezáleží na tom, kolik snímků pořídíme, protože je to levné a máme možnost snadného výběru. Ovšem zase na druhou stranu hromadíme kupy balastních a bezobsažných snímků, které nám akorát zabírají místo a ztěžují orientaci. Vývoj techniky jde rychle kupředu, vezměte si např. magnetofonové pásky, videokazety apod. Nové počítačové programy mi starý soubor ani neotevrou.

Na druhou stranu nám nové technologie pomáhají s ochranou a zpřístupněním muzejních sbírek – je poměrně snadnější fotografie naskenovat, originál deponovat a dále už pracovat s kopií, kterou může zhlédnout mnohem více zájemců na výstavě nebo na přednášce. Všechno má svá pro a proti. IVO HAVLÍK

Fotografie z roku 1963 s tehdejší autoškolou Svazarmu v Čapkově ulici, kde se naučila řídit část dnešní populace Českého Těšína. REPRO | MUZEUM TĚŠÍNSKA

Měnová reforma v Českém Těšíně: Fotka

„Měna je silná, nepadne,“ přesvědčoval před 60 lety v rozhlasovém projevu nově zvolený dělnický prezident Antonín Zápotocký. O to tragičtější bylo sobotní odpoledne 30. května 1953, kdy se lidé z rozhlasu dozvěděli, že právě přišli o své úspory.

Nebyla to však úplná novinka. Už od pozdního jara 1953 byly v Československu velké problémy se zásobováním spotřebním zbožím. Dělníci sice vydělávali značné peníze, ale neměli je za co utratit, navíc československou ekonomiku trápilo obrovské vnitřní zadlužení. V okolních zemích již výměna peněz proběhla a lidé začali tušit, že se něco podobného může stát i u nás.

Ohlášená devalvace zasáhla 1. června nejen movitější jedince, ale také tzv. střední stav, především živnostníky, kteří museli skončit a předat své výroby či obchůdky družstvům nebo státu. Přestože

dovali dokonce i 3-4 obědy,“ píše kronikář města.

Pro výměnu peněz byla stanovena čtyři výměnná střediska: na poště, ve státní bance na Stalinově třídě, dnes Hlavní třídě, a v budově radnice a Okresního národního vý-

vodu a mluvili.

Ne za sebe. Mluvili za ty řuponě, pupkáče, spekulanty, vyříduchy, a jak se celá ta verbež jmenuje. Všichni ti Blechové, Dulavové, Kavulokové, Fizkové a Šimalové se tvářili při tom, že ochraňují zájmy dělníků,“ píše ve vydání jistý Ožana. Podle některých zpráv i zde k menší stávce došlo.

Kronika města Český Těšín uvádí dále: „Jinak výměna peněz a přechod do nového hospodářství se u nás odehrály naprosto klidně, nebylo jednoho pokusu o provokaci, demonstraci nebo stávků.“

Někde se přidaly i ozbrojené milice

Přestože v Českém Těšíně k demonstracím nedošlo, je zcela jisté, že místní lidé, kteří pracovali především v okolních průmyslových podnicích, se zřejmě mohli připlést k nepokojům v Bohumíně, kde se na náměstí sešla tisícovka lidí, nebo na šachtách v Karvině, Stonavě, Doubravě i jinde. Na dole Václav v Orlové pomohla nespokojené horníky zatýkat i Pohraniční stráž, většina jich utekla, ve vězení skončilo 52 mužů.

V areálu dolu Jeremenko se členové Lidových milicí otevřeně postavili „na stranu reakce“ a na elektrárně Vítězný únor šli čtyři příslušníci Lidových milicí v jedné řadě s provokatéry, jak je psáno v dením hlášení.

Na veřejné hanbě

Komunisté se snažili nespokojen-

nost lidí nasměřovat proti skupině, na jejíž majetek si režim ještě brousil zuby – na drobné podnikatele a živnostníky. Začaly domovní prohlídky a veřejné odhalování lidí, co si „na úkor dělníků nakřečkovali“.

„Orgány naší bezpečnosti bděly po celou dobu nad průběhem měnové reformy a spolu s poctivými občany střežily, aby se některým zbohatlíkům nepodařilo proklouznout s jejich kapitálem do nových peněz. Zneškodnili několik podnikavých obchodníků, kteří chtěli uchovat staré koruny tím, že si ve „svých“ obchodech nakoupili zboží. Odhalili takové ledví jednomu plačícímu občanu, který si stěžoval, že nemá cukr a pak mu našli doma malou zásobíčku 60 kg.

Vrcholem bylo zneškodnění vesnického boháče „ubohého trafikanta“ fašisty Josefa Balona z Albrechtic, který před měnovou reformou odmítl prodávat cigarety, protože ani pro sebe cigaretu nemá. Našly se u něj desetitisíce cigaret, doutníků, několik kg tabáku, několik ohromných hald sešitů, několik ohromných beden mýdla, několik kg zlatých a stříbrných mincí, psací stroje, velocipedy,

„Naše měna je pevná a měnová reforma nebude, všechno to jsou fámy, které šíří třídní nepřátelé.“

Prezident Antonín Zápotocký
den před vyhlášením měnové reformy

cenzurou kontrolovaný dobový tisk a kronika města jsou plné optimistických obrátů, výměna peněz neproběhla tak hladce.

Situace na Těšínsku nebyla tak dramatická, jako například v Plzni, ale i zde se stávkovalo, zatýkalo, lidé vraceli legitimace KSČ a především zasažení zprávou se snažili peníze rychle utratit.

Lidé chtěli úspory alespoň projíst nebo propít

„Měnová reforma a zrušení listkového systému vyvolala ve městě velký rozruch. Nikdo je nečekal, vždyť ještě v sobotu ráno se vydávaly potravinové lístky na příští měsíc. V sobotu večer se sběratelé peněz snažili utratit co nejvíce za šampus, víno (likéry se podávat nesměly) a jídlo. Restaurace Piast, Slezský dům a Partyka a také i ostatní pohostinské podniky zaznamenaly ten večer tržbu, jakou ještě nikdy neměly. V neděli už pak před polednem začal útok občanů na všechny restaurace. Skoro všichni občané Těšína, a mnoho jich přijelo i z okolí, chtěli obědovat v restauraci a poža-

boru. Pro výměnu byly stanoveny čtyři dny, lidé však spěchali, báli se dalšího vývoje situace a nové peníze směňovali za nejnütnější potraviny. „V našem městě to bylo skupování cukru, luštěnin, marmelády a másla,“ zaznamenala kronika. Hotovosti však brzy došly, protože v mnoha průmyslových závodech vyplatili mzdy schválně dříve, a lidé se ve skutečnosti místo platu mohli těšit z hrsti drobáků.

Zatýkalo se v celém kraji

Měnovou reformu doprovázela velmi přísná bezpečnostní opatření, protestující byli ihned zatýkáni a označováni za agenty cizích mocností, kulaky, imperialisty, kteří se nechávají zmást „Hlasem blbosti Svobodné Evropy a Ameriky“. Dobové dokumenty dokládají, že režim byl připraven do protestujících střít a použít plyn.

Třínečský Hutník z 12. června 1953 je plný prohlášení jednotlivých závodů a kolektivů, které podporují tento krok vládnoucí komunistické strany. Nespokojené pranýřuje podle jména. „Tito pak přišli do zá-

obchodníka s tabákem stála na hanbě

mnoho čokolády, z valné části zkažené, a mimo jiné pečlivě uchovanou bustu Adolfa Hitlera. Zásobička Josefa Balona zaplnila dvě výkladní skříně Tepu a jednu výkladní skřín Chronosu na Stalinově a Gottwaldově třídě. Poctiví pracující, školní mládež zatínali pěsti, když viděli, jak tento fašista, jehož fotografie byla k nerozeznání podobná s Hitlerem, schovával tak cenné zboží, jež nikdy nemohl spotřebovat," uvádí kronika události z roku 1953.

Zmrzlináře zavřeli za vanu mincí

Když byla v sobotu odpoledne v rozhlase oznámena měnová reforma, seděli jsme s kamarády v kavárně hotelu Piast. Okamžitě jsme za všechny peníze koupili bednu šampaňského a jednu láhev navíc. Já měl tehdy před válkou a bydlel jsem nad cukrárnou pana Kučery v Nádražní ulici (dnes Tempo) a u mne v bytě jsme pak do rána hráli karty a popíjeli šampaňo. Ostatní lidé se také snažili ještě staré peníze udat, i když byl víkend. Devalvace také znehodnotila poměr cen k výdělkům. Měl jsem plat 6 tisíc korun, po reformě 1200, a najednou to bylo málo. Proto jsem musel resignovat na místo odborného učitele a otec mi sehnal místo v elektrárně.

Pamatuji si, že zmrzlinář z Čapkovy ulice (v místě dnešní křesťanské prodejny) Jugoslávce Sulejmana Hasanoviče přestal prodávat svou vynikající zmrzlinu a turecký med s oříšky, když měl být zatčen poté, co mu v koupelně našli plnou vanu drobných mincí. Lidé věřili, že budou i nadále platit a nebude nutné je přepočítávat. Co s ním bylo dále, se neví...

STANISLAV VINCOUR

Dohlížela jsem na výměnu

Brali jsem se v roce 1948, stačili jsme si koupit nějaký nábytek a měli jsme vybraný obrovský koberec do obývacího pokoje. Ten se však zaseknul ve skladu v Koňské a v pondělí ta ušetřená částka už neměla svou hodnotu.

Většinu peněz jsem měla na účtu a ty se vyměňovaly výhodněji. V té době

jjsem se velmi angažovala v Československém svazu žen a jako poslankyně MNV jsem byla pověřena, abych dohlížela na výměnu peněz ve směnném středisku v budově radnice. Můj bratr takto dohlížel na výměnu v Ropici. Výměna probíhala hladce, lidé si nestěžovali a když, tak určitě ne hlasitě.

EMILIE HAVLÁSKOVÁ

Mistři cukráři skončili v kotelně nebo šatně

Vzpomínám na svého otce, měl tehdy pětatřicet let, byl vyučeným pekařem a cukrářem a živila ho obě řemesla. Už v předjaří 1953 vrabci na střeše štěbetali, že se budou měnit peníze a měna ztratí na hodnotě. Táta zrovna měl poněkud větší provozní prostředky a váhal, zda je nemá utratit za suroviny. Mohl si udělat větší zásobu mouky, droždí a cukru, nakoupit dřevo a uhlí pro vytápění pekařské pece. Leč uvěřil přísahání, že žádná reforma nebude, že to je pouze fáma, kterou šíří třídní nepřátelé. Uklidnil ho projev tehdejšího prezidenta republiky Antonína Zápotockého. Avšak když vzápětí byla reforma vyhlášena, do naší pekárny jakoby udeřil blesk, otec celý od mouky vběhl neprezutý do pokoje, pustil rádio a nemohl uvěřit tomu, co slyší.

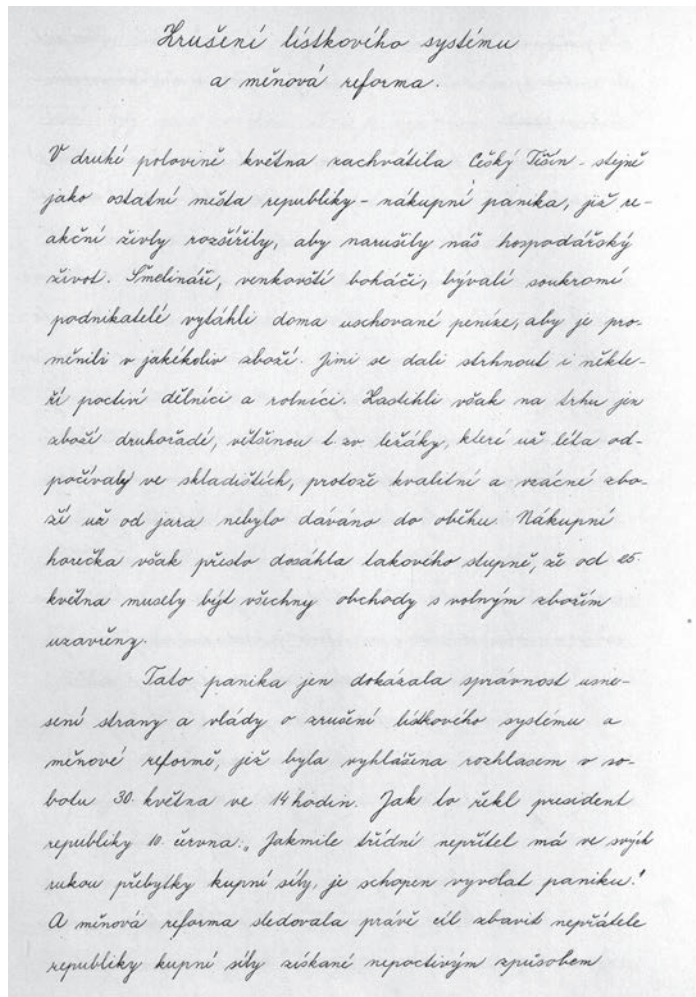
Naše rodina byla levicově orientována, žila z vlastní práce, nikoli z kapitálu, a rána byla tak tvrdá, že se z ní již nevzpamatovala. Pod tlakem ekonomických okolností živitel rodiny práci soukromého pekaře a cukráře opustil a začal se živit jako topič v kotelně.

Táta měl svoje řemeslo rád, považoval se za poctivého pekařského a cukrářského řemeslníka, chodil spát už před večerem, aby o půlnoci vstával a lidé si ráno mohli přijít pro teplý chleba. Na jedné straně oceňoval, že měnovou reformou byl ukončen poválečný přidělový systém, přestalo se prodávat na lístky, které v cukrářském a pekařském obchodě maminku jako prodavačku hodně obtěžovaly. Musela je od zákazníků vybírat, odstříhávat a lepit na souhrnné papíry, byla s tím spojena velká byrokracie. Ale výměnu peněz ve značně nevýhodném kurzu otec po právu považoval za poslední hřebík do rakve poctivých živnostníků.

IVO HAVLÍK

Košíky se penězi jen plnily

V té době mi bylo dvanáct let a ministroval jsem v kostele Nejsvětějšího srdce Ježíšova. Košíky na

dary se během nedělní bohoslužby po sobotním vyhlášení denominace plnily vrchovatě bankovkami.

Babička plakala a maminka, která provozovala modiství ve Viaduktové ulici a takto rovněž přišla o prostředky na provoz své živnosti, ještě dlouho říkávala, že jsem byl nejbohatší v rodině. Rodiče mi totiž spořili na vkladní knížce pro mladé a takto uložené peníze se měnily ve výhodnějším poměru 1:5.

Otec tehdy pracoval jako ředitel banky v dnešní budově ČSOB a byl z toho nešťastný. Lidé přišli o své úspory, ve prospěch státu propadly životní pojistky, které si lidé třeba platili i celý život. Navíc takto byli v krátké době okradeni dvakrát. Úspory na vázaných vkladech, zablokované v roce 1945, nyní zcela propadly státu, stejně jako náhrady za znárodnění majetku.

VÁCLAV LAŠTŮVKA

Místo tisíců na výbavné stovka

Byla jsem asi tři měsíce vdána. V těch dobách se nově sezdáným párům, které měly určitou dobu placené pojištění, vyplácelo takzvané výbavné na pořízení základních věcí pro novou domácnost. Můj manžel

tuto podmínku splňoval, a tak jsme si po svatbě zažádali o jeho výplatu. Tehdy pět tisíc korun představovalo skutečně mnoho peněz. Jenže než došlo k vyřízení naší žádosti a vyplacení peněz, proběhla měnová reforma. Přišlo nám pak asi jen sto korun.

Lidem, kteří měli úspory, byly všechny peníze znehodnoceny až na těch několik stovek, které byly měněny v příznivějším kurzu. My s manželem jsme byli mladí a čerstvě svoji, prakticky nic jsme neměli. Ale na známé a rodinné příslušníky, kteří měli živnost, to dopadlo opravdu tvrdě. Museli své živobytí ukončit a přišli o zdroj příjmů. Situace tehdy vůbec nebyla taková jako dnes. Všechno, například i textil, bylo na přidělové lístky a poukazy.

JARMILA LUPKOVÁ

Z peněz na vázaném vkladu nebylo nic

Měla jsem deset tisíc korun na vázaném vkladu, o ty jsem přišla. Jinak na hotovosti jsme měly s maminkou málo peněz, takže jsme ani nevyčerpal limit pro ten nejvýhodnější směnný kurz.

MARIE SCHONWEITZOVÁ
Dvoustranu připravila
DOROTA HAVLÍKOVÁ

Bývalý premiér na těšínském svátku

Během své návštěvy se Jerzy Buzek setkal i s místostarostou Stanisławem Folwarczynem.

FOTO | MARIAN SIEDLACZEK

Vážený host se letos zúčastnil bohoslužby, která proběhla v rámci Svátku tří bratří. Bývalý polský premiér a předseda Evropského parlamentu v letech 2009-2012, rodák ze Smilovic, Jerzy Buzek přijel na pozvání zástupců Slezské církve evangelické, a.v. Buzek je doposud jediným polským premiérem, který se hlásí k evangelické církvi.

V neděli 16. června se v kostele Na Nivách během společného svátku obou částí města Těšína konala ekumenická bohoslužba pořádaná místní skupinou České evangelikální aliance. Zúčastnili se jí členové těšínských farních sborů dalších církví sdružených v ČEA – Apoštolské církve, Církve bratrské, Českobratrské církve evangelické, Křesťanských sborů, Slezské církve evangelické a. v.

Ústředním tématem bohoslužby bylo 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Jerzy Buzek se ve svém pozdravu zmínil o budoucnosti Evropy a naznačil, že celoevropským problémem je krize důvěry, která může být závažnější než krize hospodářská. Při řešení této krize důvěry budou, dle jeho názoru, odehrávat významnou roli křesťané. (DH)

Jak nám škodí prach v ovzduší

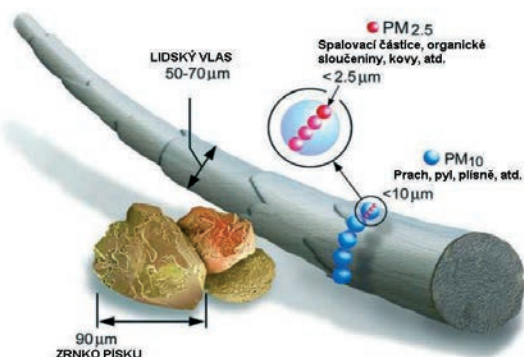
Atmosférický aerosol je obecně definován jako soubor tuhých, kapalných nebo směsných částic o velikosti v rozsahu 1 nm až 100 μm , suspendovaných (tj. vznášejících se) v atmosféře minimálně po dobu umožňující jejich detekci.

Velikostní a chemické složení částic aerosolu závisí na zdroji emisí, avšak složení ani velikost částic nejsou stálé, ale mění se v čase vlivem chemických a fyzikálních procesů. Zdroje anorganických a organických částic jsou jak přírodní, tak antropogenní, nicméně v České republice, stejně jako v celé Evropě, pochází většina částic z antropogenních zdrojů.

Částice se dělí podle původu na primární (emitované zdroje), sekundární (vznikající chemickými a fyzikálními reakcemi v atmosféře) a resuspendované (reemise, znovuvzvíření částic po jejich usazení). Hlavními antropogenními zdroji jsou spalovací procesy (průmyslové i domácí), spalovací motory (doprava), fugitivní emise z průmyslu, nakládání a vykládání zboží, báňská činnost a stavební práce.

Částice bez rozlišení velikosti se označují jako prašný aerosol (PA) nebo tuhé znečišťující látky (TZL) resp. PM (z anglického particulate matter). Pro částice, které v důsledku zanedbatelné pádové rychlosti přetrvávají dlouhou dobu v atmosféře, je zavedeno pojmenování suspendované částice. Tyto částice byly dříve výstižně nazývány polétavým prachem. Frakce částic menších než 10, 2,5, resp. 1 μm se označují PM10, PM 2,5, resp. PM1. Částice velikosti

Velikost částic – názorná představa

2,5 a 10 μm se označují hrubá frakce, částice velikosti 0,1 až 2,5 μm jemná frakce a částice menší než 0,1 μm velmi jemné částice.

Srovnajte velikostní frakce částic s lidským vlasem a zrnkem písku na obrázku.

Zdravotní dopady

Škodlivý účinek částic závisí na jejich velikosti, složení a případně morfologii. Pomineme-li cestu vstupu do organismu prostřednictvím potravy, která se dá před kontaminací do značné míry chránit, jsou hlavním vstupem do těla dýchací orgány.

Cesta od nosní a ústní dutiny přes průdušky až do plicních sklípků vytváří přirozené překážky pro částice tak, že jen nejmenší částice se dostávají až do plic. Čím jsou částice menší, tím hlouběji do organismu pronikají a tím větší je riziko jejich negativního zdravotního dopadu. Frakce částic velikosti 2,5 až 10 μm ovlivňuje převážně dýchací cesty a plíce, částice menší než 2,5 μm převážně ovlivňují kardiovaskulární

systém a velmi jemné částice s velikostí menší než 0,1 μm prostupují do krve a ovlivňují tak přímo jednotlivé orgány.

Rizikovitost částic je zvyšována dalšími na ně navázanými škodlivými látkami, jako jsou např. polycyklické aromatické uhlovodíky a těžké kovy. Suspendované částice mohou způsobit zvýšenou produkci hlenu a sníženou samočisticí schopnost dýchacího ústrojí, což usnadňuje vznik infekce. Recidivující akutní zánětlivá onemocnění mohou vést ke vzniku chronické bronchitidy a chronické obstrukční nemoci plic s následným přetížením pravé srdeční komory a oběhovému selháváním. Tento vývoj je současně podmíněn a ovlivněn mnoha dalšími faktory, jako je stav imunitního systému, alergická dispozice, expozice v pracovním prostředí, kouření apod.

Informace pro tento článek byly čerpány z materiálů ČHMÚ a Zdravotního ústavu Ostrava.

IRENA KOSTELENCOVÁ,
ODĚLENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Vítání občánků

Město Český Těšín nabízí možnost slavnostního uvítání vašeho dítěte v obřadní síni Městského úřadu Český Těšín. Termíny pro rok 2013 (sobota): 5. 10. 2013 a 30. 11. 2013

Srdečně Vás tímto zveme na slavnostní obřad.

Příhlášky prosím zašlete nebo osobně odevzdejte na odboru školství a kultury Městského úřadu Český Těšín, přízemí, kancelář č. 111.

Uzávěrka přihlášek je 7 dnů před konáním obřadu! Podmínkou pro přihlášení je trvalý pobyt dítěte na území města Český Těšín a věk dítěte do 1 roku.

Bližší informace: MěÚ Český Těšín, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury.

Kontaktní osoba: Jana Černilová, referent kultury a místních poplatků, tel: 553 035 303, e-mail: cernilova@tesin.cz

Příhláška

Jméno a příjmení dítěte:.....Datum narození:.....

Jméno a příjmení zákonného zástupce:.....

Bydliště:.....Telefon:.....

SOUHLASÍM, aby údaje o mé osobě a dítěti byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely slavnostního obřadu „Vítání občánků“.

V Českém Těšíně dne:.....Podpis:.....

Zástupci dvojměstí se sjeli do Těšínů

Zástupci evropských dvojměstí přijeli v první polovině července do Českého Těšína, aby poznali specifika města, jež vzniklo uměle v roce 1920.

„Byla pro nás velmi poučná přednáška starosty Víta Slováčka o důvodu rozdělení Těšínů, o problémech, které s tím vznikly, ale také o současnosti, kdy města spolupracují a rozvíjejí se společně,“ uvedl Stephan Felsber z německého Institutu aplikovaných dějin, který do Těšína přivezl skupinu mladých lidí z Pobaltí, Polska a Německa.

Návštěvníky zajímalo fungování obou měst, projekty realizované pomocí evropských peněz a také odlišnosti ve fungování aparátu české samosprávy. K tomu měla přednášku tajemnice Kateřina Dehnerová, vedou-

Zástupci city tweens si prohlížejí mapu obou Těšínů. Taková společná propagace není v Evropě pravidlem.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

cí odboru územního rozvoje Radim Siuda připravil pro mladé lidi multimediální prezentaci, která představila

veškeré rozvojové projekty na území města za posledních pět let. Po celé Evropě je padesát dvojměstí - obcí

uměle rozdělených v důsledku válečných událostí nebo vytýčování hranic po úpadku impérií. Některé jsou znovu skoro propojené, i když stále leží v různých státech. Občané jiných se mohou navštěvovat jen velmi složitě.

„Situace měst - dvojčat je v celé Evropě velmi odlišná. Města, která jsou součástí schengenského prostoru, to mají jednoduché. Některá dokonce mají společný marketing, kanceláře, které získávají peníze z evropských fondů. Pro jiné je to velmi složité, například na hranici Ruska a Finska nebo Estonska a Lotyšska,“ říká Felsber.

Podle Václava Laštůvky, zástupce Euroregionu Těšínské Slezsko, jsou Těšíny nejdále v čerpání evropských dotací na společné projekty a také jsou příkladem dobré praxe pro jiné euroregiony. (DH)

Ocenění za podporu čtení dětem

Generální ředitel tiskárny Jaroslav Drahoš převzal z rukou šestileté Šárky Labajové „Cenu dětské radosti“ a poté skleněný hranol jako výraz poděkování z rukou Evy Katrušákové.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Tiskárna FINIDR z Českého Těšína je hlavním věcným dárce celostátní kampaně Celé Česko čte dětem® již třetím rokem.

„Díky několikaleté pomoci a podpoře tiskárny FINIDR můžeme rozesílat stovky plakátů, pozvánek a papírových záložek do knih po celé republice a umožnit tak školám, školkám, knihovnám, mateřským centrům a dalším institucím či jednotlivcům propagovat krásnou myšlenku o důležitosti sdílení společného času dítěte a rodičů,“ říká ředitelka neziskové společnosti Celé Česko čte dětem® Eva Katrušáková.

Jednou z nejdůležitějších akcí osvětové kampaně je Týden čtení dětem v ČR, který probíhá každoročně od 1. do 7. června. Slavnostní inaugurace se tento rok konala 30. května v Praze, kde se za přítomnosti mnoha dětí a známých osobností četlo, hrálo,

kouzlo a zpívalo. Malé i velké potěšili herec Jiří Lábus, zpěváci Michal Malátný a Yveta Blánarovičová, spisovatelka Alena Ježková, kouzelník Pavel Kožíšek a scénické čtení v podání herců Lukáše Hejlíka a Alana Novotného. Na závěr přišel diváky pozdravit bývalý ministr školství Petr Fiala.

V rámci programu byla předána ocenění pro nejvýznamnější sponzory Celé Česko čte dětem®. Inaugurace se nemohl zúčastnit hlavní představitel tiskárny FINIDR, proto mu byla cena předána později v Českém Těšíně.

Celé Česko čte dětem® je dlouhodobý projekt, který sahá k podstatě rodinné pospolitosti, a tím i společnosti. Vzhledem k tomu, že v dnešní době dětské zábavě kralují počítačové hry a televize, má projekt, který podporuje myšlenkové, psychické a morální zdraví dětí a mládeže, vysokou společenskou důležitost. (RED)

Senioři v dopravě

Při zvyšujícím se podílu počtu seniorů v populaci dochází i ke zvětšení podílu seniorů při účasti v dopravě. Procesy v dopravě se ale stále vyvíjejí a co platilo před léty, dnes neplatí.

Jestliže ve druhé polovině minulého století bylo využívání auta seniory spíš sporadické, v první polovině tohoto století se jeho využívání stává denní potřebou. Počet aktivních řidičů-seniorů strmě roste. Neexistuje tedy okamžik, kdy by si člověk v určitém věku mohl říci, teď už se

nemám čemu učit, všechno znám a nic mě nepřekvapí.

Městská policie Český Těšín se proto rozhodla formou besedy pokázat na tuto problematiku a zejména seniorům předložit jednoduchý popis některých důležitých situací v dopravě a způsob, jak se s nimi správně vypořádat nebo jak jejich nebezpečím předejít.

Přednáška se koná 18. září od 15 hodin v Ústřední knihovně Ostravská.

PETR GLAIC, STRÁŽNÍK A MANAŽER PREVENCE KRIMINALITY

Hasiči jsou v Mostech už 100 let

U své zbrojnice poslední červnovou sobotu oslavili dobrovolní hasiči sboru Český Těšín - Mosty 100. výročí založení spolku.

V soutěži v požárním útoku na asfaltové silnici do kopce startovalo deset mužských týmů a tři družstva žen. Vítězství se odnesli muži z Louk, kteří o pouhé dvě setiny(!) sekundy porazili Horní Žukov, třetí byly Stanislavice. Nejrychleji dva terče proudem vody

sestřelili Mistřovice, jejich pokus však byl prohlášen za neplatný. Závod žen vyhrály domácí Mosty před Mistřovicemi.

Večer se v parčíku u zbrojnice konala taneční zábava.

K jubileu sboru vyšla publikace, kterou do tisku připravil renomovaný historik hasičského hnutí, zakladatel hasičského muzea v Českém Těšíně Josef Jendříšák. (IH)

FOTO | IVO HAVLÍK

Ocenili Centrum sociálních služeb

V klášteře minoritů sv. Jakuba v Praze proběhlo na sklonku května slavnostní vyhlášení 1. ročníku projektu Dobrá duše. Projekt byl zaměřen na podporu institucí a jednotlivců pomáhajících rozvíjet dobrovolnictví.

Zástupci Centra sociálních služeb Český Těšín obdrželi čestné uznání za vytváření výjimečného prostředí pro dobrovolnickou pomoc v roce 2012, podporu projektů pro seniory a ochotu být lidský v každé chvíli. Centrum sociálních služeb je v rámci sociální služby domov pro seniory od dubna 2009 přijímací organizací pro dobrovolnickou činnost realizovanou prostřednictvím občanského sdružení Adra. Dobrovolnický program pomohly naplňovat již desítky dobrovolníků. **GABRIELA KUFFOVÁ,**

VEDOUcí ÚTVARU

SOCIÁLNÍCH A TERÉNNÍCH SLUŽEB

Město získalo koše

Padesát nových odpadkových košů rozmístila na území města soukromá firma ŠMÍRA - PRINT, která se živí prodejem reklamy na veřejných prostranstvích. Město od ní získalo zdarma kvalitní mobiliář vyhotovený v nerez, který použije v reprezentativních částech města namísto starých vyžutých plastových nebo plechových košů. Nádobu pak firmě poslouží jako místo pro reklamu. Koše jsou napevno ukotveny v zemi, v parcích stojí na speciálních patkách. Úklidová služba je bude vyprazdňovat dva až třikrát týdně podle lokality. Na snímku zaměstnanci instalují nové koše v ulici Hlavní. **(DH)**

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Úspěch sportovců

Děkujeme mladým sportovcům školy i jejich pedagogům, kteří je na sportovní soutěže výborně připravili. Díky nim naše škola letos dosáhla historicky nejlepšího úspěchu v soutěži „O pohár starosty města“.

Sportovci naší školy obsadili 1. místo ve florbalové lize, 1. místo ve fotbalové lize, 2. místo v soutěžích pro 1. stupeň základní školy, a to při stejném počtu dosažených bodů s vítězem a 2. místo v soutěžích pro 2. stupeň základní školy. **ALENA PAWEROVÁ,**

MASARYKOVA ZŠ A MŠ

Hornická je pod drobnohledem

Denní kontroly a v případě nezlepšení situace i instalace kamerového systému snímajícího prostor před domem Hornická 13. Takové je ujednání, jež vzniklo z červencové schůzky zástupců českotěšínské radnice a společnosti RPG, jíž dům patří.

Obyvatelé zdejšího sídliště si totiž už více než dva měsíce stěžují na nepořádek mezi domy a chování některých nájemníků. Prozatím se situace v místě zlepšila.

„Provádíme pravidelné kontroly a je třeba říci, že nepořádku ubylo,“ potvrzuje místostarosta Stanislav Folwarczny. „Referentka odpadové-

ho hospodářství rozhodla o umístění dalších dvou kontejnerů na směsný odpad a stále objednávané odvážení nadměrného odpadu.“

„Problémovou rodinu jsme vystěhovali. Pokud jde o nepořádek a zakládání černých skládek, je na samotných občanech, aby na původce upozorňovali strážníky,“ uvedl ředitel vnějších vztahů společnosti RPG Petr Handl. Připustil, že pokud se situace nezlepší, zváží společnost zakoupení bezpečnostní kamery, kterou by předala k provozování městské policii.

Místostarosta Stanislav Folwarczny uvedl, že město velmi bedlivě sleduje údaje o přehlašování občanů z jiných měst, protože nechce dovo-

lit, aby zde vznikly vyloučené lokality s koncentrací problémových nájemníků podobně jako v nedaleké Suché, Karviné nebo Šumbarku, kde jsou nyní denním chlebem masivní policejní akce s použitím pořádkové jednotky a rychle rostoucí kriminalita.

„Tomu chceme aktivně předcházet i jednáním s největšími majiteli bytů, společnostmi CPI Byty a RPG. Bohužel se nám stává, že problémové lidi k nám stěhují i jednotliví majitelé bytů, které láká vidina nepřiměřeného zisku, jak o ní referují média,“ dodal místostarosta s tím, že statistiky prozatím nepotvrzují informace o masovém sestěhování. **(DH)**

Projekt bezpečná Svibice mění nejproblémovější dům

Projekt Bezpečná Svibice rozjela společnost CPI Byty, která ve městě vlastní 370 bytů, jejíž polovina bytového fondu je lokalizována na největším českotěšínském sídlišti. Adresy Okružní 1, Okružní 12, Cihelní 15, Svibická 2 a Polní 16 nevzbuzovaly důvěru. To se však mění díky zmíněnému projektu. O přijatých opatřeních hovoříme s vedoucím oblastní pobočky společnosti Tomášem Peřinou.

Co si můžeme představit pod tímto názvem?

Pilotním místem projektu je panelový dům v Okružní 1, což bylo nejvíce problémové místo, kde jsme se potýkali s ničením majetku, krádežemi, nepořádkem a mládeží kouřící na chodbách. Deklarovali jsme i během opakovaných jednání s vedením města, že nechceme vytvářet žádné vyloučené lokality. Že v našem zájmu je spravovat kvalitní bytový fond, který má své řádné a spořádané nájemníky. Proto jsme také investovali stovky tisíc korun jen do zajištění pořádku a bezpečí.

Co to bylo konkrétně?

V zmíněném domě v Okružní 1 jsme instalovali kamerový systém, kde strážníci sledují situaci na chodbách v online přenosu. Angažovali jsme bezpečnostní službu, která v náhodných intervalech objekty kontroluje. Před těmito opatřeními jsme museli likvidovat škody na našem majetku – hlavně poškozených hydrantech, ukradených hasicích přístrojích, rozbitém vybavení – za desítky tisíc korun měsíčně. Už tato opatření pomohla. Zvýšilo se bezpečí, klid a také pořádek. Znatelně ubylo krádeží i vandalismu, z chodeb zmizely hloučky problémové

mládeže, ale i nepořádek. Dříve si totiž lidé klidně odkládali kusy nábytku a další nepotřebné věci na chodby nebo únikové schody. Kromě vizuálního efektu to byl problém pro případ požáru.

Jak řešíte problémové nájemníky?

Většinou domlouvou, když to nepomáhá, voláme strážníky, se kterými máme skvělou spolupráci. Důležité je i zapojení obyvatel, kteří si přejí bydlet v klidu a v pořádku. Právě oni by nás měli ihned upozornit na porušování domovního řádu. S novými nájemníky totiž uzavíráme pouze krátkodobé smlouvy, které problémovým lidem prostě neprodloužíme. To je nejrychlejší a nejjednodušší řešení.

Ing. Tomáš Peřina

43 let

Narodil se a dosud žije v Českém Těšíně.

Absolvent České zemědělské university.

Ženatý, nadšený turista a milovník přírody, chovatel psů, lyžař. Jeho snem je zdolat Beskydskou sedmičku - extrémní závod po beskydských vrcholech.

Chci ujistit, že jména nájemníků, kteří nás upozorní na problémové chování sousedů, nikomu nesdělujeme a vedeme je jako důvěrnou informaci.

Situace se však už natolik změnila k lepšímu, že jsme si mohli již dovolit investovat více než dva miliony korun do výtahů v tomto domě a také platíme úklidovou službu. Od nájemníků máme signály, že se zde nyní cítí lépe a bezpečněji.

A co investice do dalších domů?

I další čtyři naše bytové objekty na Svibici prošly proměnou, také je monitoruje bezpečnostní služba, instalaci kamerového systému plánujeme i na dalších objektech, v první etapě ve vstupech do domů, čímž se opět zvýší bezpečnost. V centru, kde se nevyskytovaly problémy se zajištěním klidu a pořádku, byl naopak horší stav budov. Zde jsme investovali do výměny vstupních dveří a oken a další investice budou následovat.

Poměrně často vás potkávám v budově radnice. Spolupracujete na konkrétních projektech?

S radnicí máme dobrou spolupráci, pomáháme zajistit bydlení pro obvykle neumístitelné případy. S pomocí sociálních pracovníků, které mají dobrý přehled o svých klientech, jsme schopni přizpůsobit nabídku pro každý případ zvlášť, a dokonce i odpustit kauci, která je někdy překážkou pro získání bydlení. **DOROTA HAVLÍKOVÁ**

Pygmalion oslavil 15 let od svého založení

V polovině června proběhla oslava k založení jazykové školy a překladatelského centra Pygmalion. Letos je to již patnáctý rok, kdy společnost poskytuje široké veřejnosti i firemní klientele kvalitní služby v oblastech vzdělávání, překladů a tlumočení.

Přátelskou atmosféru večera navíc umocnilo působivé vystoupení šansoniérky Renaty Drössler s klavírním doprovodem.

Váženým hostem byl místostarosta Českého Těšína Stanislav Folwarczny, který ve své řeči ocenil klidný a vyrovnaný vývoj Pygmalionu a zdůraznil, že se dnešní mladí lidé bez znalosti cizích jazyků neobejdou. Rovněž vyjádřil své potěšení ze skutečnosti, že právě takovou kva-

Zakladatelce Pygmalionu Evě Katrušákové a všem zaměstnancům této společnosti přišel poblahopřát i místostarosta Stanislav Folwarczny. FOTO | ARCHIV ŠKOLY

litní jazykovou školu lze v Českém Těšíně nalézt. Podle zakladatelky společnosti Pygmalion Evy Katrušá-

kové patřila metodika i efektivnost výuky cizích jazyků vždy k prioritám Pygmalionu. Úctyhodný je rovněž

počet studentů, kteří od doby vzniku Pygmalionem v Českém Těšíně, Třinci a Ostravě prošli.

V proslovu nechyběla zmínka o výsledcích odborné inspekce z Asociace certifikovaných jazykových škol (ACERT), která proběhla na půdě školy před měsícem. Ze zprávy vyplývá, že jazyková škola nejen splnila požadavky ve všech sledovaných oblastech, ale byla dokonce vyhlášena jako příklad dobré praxe pro jiné školy v České republice, a to ve dvou oblastech: vzdělávání lektorů a příprava a realizace dětských kurzů. Během let vedle jazykové školy paralelně vyrostla i divize překladů Pygmalion. Aktuálně má ve své databázi několik stovek spolupracujících překladatelů a tlumočnicků a překládá do všech světových jazyků. (RED)

Z pošty šly drogy do celé země

Poláka, který v Česku ve velkém přes internet prodával syntetické drogy, zadrželi ostravští kriminalisté.

Policisté muže, který si v Českém Těšíně pronajal byt, odkud vše řídil a organizoval, sledovali delší dobu. Zjistili, že droga se do Česka dostala z Polska. Tam pravděpodobně z Asie.

V bytě policisté našli 13 kilogramů těchto narkotik za více než milion korun. Zadržený navázal ve své činnosti na Amsterdam shopy, které byly v dubnu 2011 uzavřeny. Připomínaly je i jeho internetové stránky, na kterých narkotika nabízel jako sběratelské předměty.

„Vždy pouze přijel na nabalít zásilky, odeslal je z pošty, z účtů u českých bank si vybral peníze a zase odjel. Proto byl velmi překvapený,

že jsme jej odhalili,“ řekl šéf ostravského Toxi týmu Jiří Kopeček.

Policisté zmapovali půlroční činnost obviněného muže. Za tuto dobu si mohl vydělat miliony korun. Kriminalisté ale předpokládají, že drogy prodával delší dobu. Syntetické drogy jsou podle expertů nebezpečné především kvůli svému složení. „Lidé si je kupují, zkoušejí a přitom vůbec netuší, jaký účinek bude látka mít na jejich organismus,“ uvedl Kopeček. V Česku se taková narkotika objevila na podzim roku 2010. Ve velkém začaly vznikat obchody, které také tyto látky nabízel jako sběratelské předměty. Po půl roce policie majitele sítě prodejen Artura Sławomira Kameduła zatkla. Odsouzen byl na dva roky. Polák se ale nakonec vězení vyhnul. Vztahovala se na něj lednová amnestie. (DH)

Závodníci podruhé sjeli řeku na nafukovacích matracích

Nafukovací matraci, koupací čepice, odvaha a chuť ke sportovnímu klání byly povinnou výbavou v červnových závodech Spływ MateRace'owy. Sázkou byl titul Mistra Olzy a nezapomenutelné emoce.

Výhradně mužští závodníci se vrhli do řeky v parku Adama Sikory a cílem byl most Družby. Zrádné dno řeky vyplněné ostrými kameny vyřadilo část plavidel, jiní závodníci podcenili přípravu a museli během trasy doplňovat vzduch. Do cíle na-

konec dorazili jen čtyři borci. „Přálo nám vše, počasí, teplota vody v řece i zájem fanoušků,“ uvedla za organizátory těšínského Festivalu rozvoje a kultury Joanna Rzepka-Dziedzic.

Ti, kteří neměli odvahu se vrhnout do řeky, si mohli koupit gumové kačenky a zúčastnit se souběžné soutěže FriKaczki. Gumová zvířátka však doplula do cíle mnohem později než živí závodníci. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Maraton čtení zvládli

Čtenářský maraton uspořádalo na sklonku školního roku pro všechny prvňáky oddělení Městské knihovny v Českém Těšíně.

Vedení města jim totiž k začátku roku věnovalo knížku Honzíkovu cestu pro české a Hurra do školy pro polské děti. Knihovnice se rozhodly je odzkoušet a uspořádaly pro ně Maraton čtení v rámci Týdne čtení dětem. Maraton zvládly všechny děti, a tak si mohly zasloužené těšit z čokoládové medaile. (DH)

Putování Těšínským Slezskem

TJ Slavoj Český Těšín - oddíl turistiky uspořádal 8. června 1. ročník akce Putování Těšínským Slezskem. Na pěší trasu se startem ČD – Stráž se vydalo celkem 25 pěších na trasách v délce od 10 do 20 km. Na cyklotrasu, jež měla start u Billy, vyrazilo na trasy v délce 20 až 40 km celkem 13 cykloturistů. Trasy vedly převážně Těšínským Slezskem, což

si všichni velmi pochvalovali. Cíl putování byl tentokrát v Hospůdce „Autoškola“ v Řece. Každý účastník obdržel v cíli občerstvení, účastnický list a sponzorské upomínky. Chtěl bych tímto poděkovat hlavnímu sponzorovi akce Městu Český Těšín a ostatním sponzorům.

PETR FRIEDRICH,
HLAVNÍ ORGANIZÁTOR

San Pietro aneb chuť dobré kávy

Českotěšíňané objevují chuť dobré kávy. Může za to malá kavárna na rohu Nádražní a Čapkovy ulice. Nese název San Pietro, stejně jako nejznámější italský chrám v Římě.

LOVE TO COFFEE

A spojitost s Itálií není náhodná. Majitelé se totiž nechali inspirovat italskou kulturou pražení, přípravy a servírování kávy a na výsledek je to znát. Jak říkají, mají rádi dobrou kávu, a tak se rozhodli, že chuťový zážitek dopřejí i jiným lidem.

Než otevřeli malou kavárnu v Českém Těšíně, hodně let sbírali zkušenosti nejen vlastní degustací po světě a na veletrzích, ale jak správně lahodný šálek kávy připravit se učili u vyhlášeného italského baristy Roberta Trevisana. Dnes vlastní samostatnou značku jednodruhé kávy San Pietro, kterou si mohou vychutnat nejen návštěvníci jeho kavárny, ale i zaměstnanci firem, kam svou kávu dodává.

Přípravu oblíbené tekutiny tady rozhodně nešídí. Stoprocentní arabica je vždy čerstvě pražená a mletá je až chvíli před samostatnou přípravou každého espressa. Na každý šálek je potřeba 8 g kávy San Pietro, tj. asi 55 pomletých kávových zrnků.

Nejlepší je úplně malý šálek, tedy „malé espresso“ s bohatou pěnou oříškové barvy. Při jeho přípravě zůstanou v tekutině všechny esence, chuť kávy je výrazná, stejně jako její vůně.

Příprava kávy v San Pietru je obřad, který potřebuje svůj čas. Jak majitelé tvrdí, káva není jen životabudičem, ale zahání stres a navozuje příjemné uvolnění během dne plného shonu. Dát si kávu v oblíbené kavárně patří k dobře strávenému dni.

Na zahrádku před kavárnou vám espresso přinesou v italském porcelánu. Pokud máte chuť na něco sladkého, vaše chuť určitě uspokojí bohatá nabídka chutných zákusků. Ve vedrech osvěží jahody se smetanou, oblíbené želé nebo medovník.

Chybu neuděláte, když si objednáte zmrzlinový pohár. Zmrzliny jsou kvalitní a kousky ovoce v ní jsou opravdu pravé. A za vyzkoušení určitě stojí italská čokoláda, hustá tak, že jen prosté ponoření lžičky do plného šálku bude potěšením.

V kavárně i pod slunečníky je wifi zdarma, komu nestačí chuť dobré kávy a chce si ji vychutnat s novinami na tabletu, má v San Pietru možnost.

Kavárna má také své webové stránky, které spustila v květnu. Na www.sanpietro.cz naleznete e-shop s kávou a originálními šálky San Pietro, zajímavé informace o kávě a přípravě správného espressa nebo třeba věrnostním programem. (RED)

SOUTĚŽ S KAVÁRNOU SAN PIETRO

o 10 kuponů do kavárny San Pietro v hodnotě 200 Kč

Soutěžní otázka:

Kolik zrnků kávy je zapotřebí na přípravu 1 šálku espressa?

A) 25 B) 55 C) 75

Správné odpovědi zasílejte na e-mail: sanpietro@sanpietro.cz, nebo osobně předejte vyplněný kupon obsluze v kavárně. K e-mailu připojte své jméno a příjmení, adresu a telefonní číslo. Odpovědi zasílejte nebo předejte do 27. 9. 2013. Losování proběhne 30. 9. 2013. Výherci budou obratem kontaktováni telefonicky.

San Pietro, Nádražní ulice, Český Těšín, tel.: 730 156 686
www.sanpietro.cz, otevírací doba: Po – So 8.30 – 19.00
TĚŠÍME SE NA VÁS!!!

Odpověď Jméno Příjmení

AdresaTelefon

Plošné kácení příměstských lesů je minulostí

Mnozí občané města si jistě vzpomenu na plošné kácení stromů poblíž vodní nádrže Hrabinka v Českém Těšíně. Se stejným problémem se také potýkala okolní města, jako například Třinec a Havířov.

Tzv. mýtní úmyslnou těžbou vznikla holina o výměře necelé hektaru plochy. Jak již bylo zmíněno, vlastník lesa - Lesy ČR, s. p. - těžbou nezpůsobil porušení zákona č. 289/1995 Sb., o lesích (lesní zákon), a provedl ji v souladu se schváleným lesním hospodářským plánem (platnost na období let 2008 - 2017).

Přesto takto razantní zásah do lesního porostu vzbudil nejen mezi občany rozčarování. Stromy lemující okolí přehrady dosahují stáří místy přes 180 let. Oblast Českého Těšína se vyznačuje poměrně malou lesnatostí, která činí kolem 12 procent. Význam lesů pro život nelze opomíjet. Lesy nejenom posky-

tují život pro nejrůznější živočichy a rostliny, ale také mají význam při vytváření odpočinkových a relaxačních zón pro obyvatele.

Oblast Třinecka, Těšínska a dalších oblastí v regionu patří mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Význam lesů pro zlepšení kvality ovzduší proto nemusíme zdůrazňovat. V rámci řešení nepříznivé situace z hlediska kvality ovzduší v Moravskoslezském kraji byla zřízena Pracovní skupina ministra životního prostředí, jejímiž členy jsou zástupci jednotlivých větších měst kraje a dalších institucí. Jejím cílem je řešit nepříznivou situaci z hlediska kvality ovzduší (např. kotlíkové dotace, ozdravné pobyty dětí, informační kampaně, zákonodárná činnost a mnoho dalších aktivit).

Rozsáhlé těžby v příměstských lesích vyvolaly jednání se zástupci Ministerstva životního prostředí

a Lesy ČR, s.p. (zejména díky starostce města Třince paní RNDr. Věře Palkovské). Těmto jednáním předcházela jednání (mnohdy velmi napjatá) na úrovni jednotlivých měst, Českého Těšína nevyjímaje.

V otázce problematiky příměstských lesů, které jsou dlouhodobě zatěžovány škodlivinami z ovzduší, došlo k následující dohodě. Lesy ČR, s.p. prostřednictvím své Lesní správy Ostrava a jednotlivými městy jsou připraveny v tematice správy státních lesů v regionu, zejména v oblasti postupu obnovy porostů, uzavírat smluvní dohody, ve kterých by bylo přihlášeno zejména k výběru jednotlivých stromů s ohledem na jejich zdravotní a fyzický stav. K plošným mýtním úmyslným těžbám by již nemělo docházet. Měly by se volit šetrnější postupy (jednotlivý výběr stromů, tvorba tzv. kotlíků apod.). Dalším pozitivním krokem je mož-

nost měst aktivně se podílet na tvorbě tzv. lesních hospodářských plánů, které se vytváří na období 10 let.

SFŽP rovněž z národních zdrojů otevře národní program „Příměstské lesy pro občany“. Jeho cílem je vybudovat na území příměstských lesů infrastrukturu umožňující širší využívání těchto lokalit pro pohyb a pobyt občanů. Každý program bude individuální a bude respektovat lokální podmínky. Program bude pouze pro lokality se znečištěným ovzduším.

Smyslem programu bude především obnova a budování cest a odpočinkových zón jako doplňková aktivita. Iniciátory projektů mohou být obce, organizace či sdružení, podporu bude možno získat i na zpracování studií. **PETR NESTRAŠIL**

VEDOUcí ODD. ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, STÁTNÍ SPRÁVA LESŮ

FOTO | MĚSTSKÝ ÚŘAD

Chorvatsko 2013 – Pod pirátskou vlajkou

Celkem 164 dětí z Českého Těšína si užilo ozdravných pobytů, které pro ně zorganizovalo město Český Těšín ve spolupráci s Domem dětí a mládeže.

Na všech čtyřech turnusech probíhala celotáborová hra „Pod pirátskou vlajkou“, která byla připravena pro ozdravné pobyty v Crikvenici. Nebyla to pouze hra týmů, ale i jednotlivců.

Cílem celotáborové hry bylo získat podíl na pirátském pokladu. A jakou cestou jsme to dokázali? Byli jsme proti pirátům a námořníkům. Na našich výpravách číhala nebezpečí, čekaly překážky, zklamání, ale i radost z nabytého majetku a bohatství. Avšak kdo statečnost projevil,

druha v boji neopustil, spravedlivou odměnu od kapitána obdržel.

Kapitán, velitel celotáborové hry, vyhlášoval pravidelné úkoly pro pirátské a námořnické posádky a za každý splněný úkol rozdával zlatá-

ky. Lodní mistři – vedoucí oddílů – vedli pečlivě své členy posádky ke statečnosti, odvaze, ale i ke kázni a dle zásluh rozdělovali mezi piráty a námořníky zlatáky získané od kapitána.

V průběhu celé hry plnily posádky různé úkoly – sportovní, výtvarné, pěvecké nebo taneční, za které dostávali zlatáky. Barvila se trička, vyráběly se vlajky svého oddílu, sestavovala se plavidla, která musela lodního mistra udržet na vodě, a samozřejmě se koupalo v moři.

Jako každoročně nechyběl výlet lodí na ostrov Krk s prohlídkou malebného historického města nebo prohlídka jeskyně Biserujka. Vedoucí byli výborní a velmi dobře vycházeli s dětmi, byla vytvořena parta fajn kamarádů a panovala zde přátelská atmosféra. Děti odjízďely domů se spoustou zážitků a nezapomenutelnými okamžiky, novými kamarády, úsměvy na tváři a zdravě. To je pro nás prioritou. (ŠK) FOTO | DDM

Jak se jmenoval známý národopisec?

Tato významná regionální osobnost zahájila svou kariéru v našem regionu na pedagogickém poli.

Muž, na jehož jméno se ptáme, se narodil 24. června 1908 v obci Rohozná poblíž Svitav. Už od roku 1930 byl ale jeho život spjat s Českým Těšínem, kde nastoupil učitelskou službu. Na poli školství působil také v Nýdku a v Jablunkově a rovněž jako ředitel jedné z československých základních škol. Pedagogem byl až do roku 1970.

Přestože nebyl zdejší rodákem, proslul svými znalostmi historie a tradic Těšínska a zájmem o ně. Byl významnou a pracovitou postavou zdejšího kulturního života. Mimo jiné o tom svědčí i jemu věnovaná pamětní deska na sídle významné československé kulturní instituce, o jejíž vznik v roce 1948 se zasloužil. Byl jejím prvním správcem. Díky jeho pozorovatelskému talentu a výtvarnému nadání se dochovalo mnoho kresebné dokumentace hmotné lidové kultury a stavebních památek Těšínska. Pomáhal také

s organizací prvního ročníku Národopisných slavností v Dolní Lomné. V roce 1957 spolu s dalšími kolegy založil dodnes vycházející vlastivědný časopis Těšínsko, jehož redakční radě léta předsedal. Zemřel 14. října 1991 v Českém Těšíně.

Odpovědi s uvedením kontaktu zasílejte poštou na adresu městského úřadu nebo odevzdejte na podatelně tamtéž do 30. září 2013. Ze správných odpovědí vylosujeme výherce zajímavé publikace o městě. V dalším čísle přineseme medailon této osobnosti. (RED)

Vedení školy děkuje rodičům dětí MŠ v Koňakově, kteří opravili vlastními silami staré a zchátralé dětské hřiště v zahradě této mateřské školy, a tímto vytvořili kvalitnější podmínky pro vzdělávání dětí.

PETR CHALUPA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KONTEŠINEC

Nejvíce zaujali psi a hasiči

Psi vycvičení k zadržení nebezpečného pachatele, ukázky speciálních policejních jednotek a zásah hasičů při vystříhávání řidiče z nabouraného auta si prvního června právem zasloužily bouřlivé potlesky diváků v rámci Dne s integrovaným záchranným systémem. Akce, do které se zapojili se kromě hasičů, celníků, policistů, záchranářů

i strážníci z obou stran hranice, se poprvé v historii konala na československém náměstí.

„Chceme zábavnou formou ukázat školní mládeži, jaké v regionu operují složky záchranného systému, jaké mají kompetence i vybavení,“ uvedl ředitel Městské policie Český Těšín Petr Chroboczek. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Burza práce a rekvalifikací

Nemáte práci? Hrozí vám ztráta práce? Chcete změnit kvalifikaci?

Udělejte si představu o pracovních příležitostech. Poznejte možnosti rekvalifikačních kurzů v dělnických i technických profesích, v administrativě i službách. Navštivte Burzu

práce a rekvalifikací s nabídkami poradenských center na jednom místě. Akci opět pořádá DTO CZ ve spolupráci s Úřadem práce v Ostravě. Burza se koná 4. září 2013 od 10 do 17 hod. v DTO CZ (Mariánské náměstí 5, Ostrava-Mariánské Hory, naproti bývalému Telecomu). Vstup pro všechny zájemce zdarma. (RED)

Bazárek dětského oblečení

Ve dnech 16. - 20. září proběhne v Komunitním centru Mojská bazárek dětského oblečení. Tato aktivita je pro KC Mojská nezisková a klade si za cíl vytvořit prostor zejména pro těšínské rodiče, aby mohli levně nakoupit věci pro své nejmenší.

Vzhledem k tomu, že akci zajišťují pouze dobrovolníci ve svém volném čase a zájem každým rokem roste, museli jsme zavést několik novinek. Jednou z nich je elektronická registrace. Z důvodu omezené kapacity přijímáme pouze 150 prvních registrovaných prodejců. Více informací najdete zde: <http://bazarek-tesin.webnode.cz> (MŠ)

STAROSTA JOSEF KOŽDOŇ

Byl slezským patriotem, zemřel v bídě

Osudy Josefa Koždoň, tohoto velkého a pro mnohé kontroverzního muže Těšínského Slezska a Českého Těšína, budí emoce. Málokdo dokázal tolik co on, málokdo měl tak barvitý i pohnutý osud. A málokdo by se chtěl ocitnout v jeho kůži.

Josef Koždoň byl pevných zásad, zapálený patriot, nechyběla mu statečnost. Přestože život zasvětil autonomii Slezska a později jako starosta i rozkvětu Českého Těšína v prvních letech po jeho vzniku, žil v geopoliticky a národnostně složitě době, která ho bez ohledu na jeho zásluhy nechala zemřít v prostých podmínkách.

Ovládal polštinu i němčinu

Budoucí starosta Českého Těšína, politik a předseda Slezské lidové strany (Śląska Partia Ludowa) se narodil v Horní Lištné 8. 9. 1873 jako syn rolníka. Po studiích v Těšíně vyučoval ve Strumeni a do roku 1918 ve Skočově, kde byl i ředitelem. Propagoval osvětu a sečtěllost, varoval před podléháním cizím vlivům. Ovládal polštinu i němčinu, ovšem považoval se za Slezana. V duchu tohoto postoje odmítal dělení Těšínska a razil heslo Slezsko Slezanům. Podporoval dvojazyčnou (utraktivistickou) polsko-německou výuku.

Pod vlivem studia, evangelického pastora Theodora Haase (čelní osobnost zdejších evangeliků augsburského vyznání, poslanec zemského sněmu i vídeňské říšské rady, jehož medailon Těšínské listy

přinesly přesně před rokem u příležitosti 120. výročí nemocnice v Těšíně, již založil) a také rodiny jeho ženy Julie (rozené Sohlich) ze Skočova se přiklonil k německví. Manželka, dcera skočovského starosty, s níž měl dcery Odu a Ernu a syna Ernsta, jej uvedla mezi zdejší německou elitu. Ve Skočově žili do roku 1918.

Založil Slezskou lidovou stranu

Během první světové války se Koždoň kromě politiky soustředil na podporu rakousko-uherské monarchie a pomáhal rodinám vojáků. Jeho Slezská lidová strana (SLS) měla na Těšínsku silnou podporu a profilovala se nezávislostí na Čechách a Polácích. Koždoň jí dokázal dát tvář moderní strany a podpořil její existenci také vlastním hospodářským a tisíkovým zázemím. Již zde se projevil jeho vynikající vůdčí, dnes bychom řekli manažerské, schopnosti.

S koncem první světové války však jemu i jeho SLS nastaly nelehké časy. Jedním z pilířů SLS byla loajalita vůči monarchii. V SLS si uvědomovali, že vznik nástupnických států může vést k rozdělení Těšínského Slezska, což si samozřejmě nepřáli. Koždoň i jeho spolustraníci v duchu zmíněného hesla Slezsko Slezanům viděli Slezsko vedle Čech, Slovinska a Rakouska jako nezávislý správní spolkový celek. Jenže to, v co nakonec vyústil rozpad habsburské říše, nikdo nepředpokládal.

Nastávala doba turbulentních tahanic o hranice, území a státní příslušnost. Jejich podobu ale mohli zdejší představitelé jen málo ovliv-

Josef Koždoň byl do čela města zvolen ve čtyřech volebních obdobích za sebou, mezi lety 1923 – 1948.

nit. Tehdy se rozhodovalo na úrovni vlád států či mezinárodních orgánů, bez ohledu na vůli zdejšího lidu.

Vězněm

Od listopadu 1918 do května 1919 byl Koždoň vězněn Poláky pro údajný zločin proti ozbrojené moci státu. Odmítl totiž uznat polskou Národní radu pro Těšínské Slezsko. Také jeho žena Julie se spolu s dalšími politickými vězni ocitla za mřížemi. Po propuštění na intervenci zdejších Němců a Čechů pobýval Koždoň v Moravské Ostravě, odkud vedl rozhodnou protipolskou kampaň.

Již od jara 1919 se intenzivně angažoval v řešení těšínského problému a do Těšína se vrátil s československou armádou. Tehdy byla otázka Těšínska na pořadu jednání pařížské

mírové konference. Spolu s dalšími německými stranami z Těšínska a Ostravska žádala SLS neutralizaci a následně nedělitelnost Těšínska. Alternativou v případě neúspěchu bylo připojení celého Těšínského Slezska až po řeku Bílá (Biała) k Československé republice za podmínky poskytnutí národnostní autonomie.

Starostoval tři volební období

Koždoň dosáhl i toho, že spojenci pohlíželi na slezskou národnost jako na jednu ze čtyř na Těšínsku (kromě české, německé a polské). Když pak v roce 1920 vznikl samostatný Český Těšín, vrátil se sem Koždoň s rodinou a v roce 1923 byl zásluhou slezsko-německé koalice zvolen starostou. Znovu se jím stal v následujících volbách v letech 1927, 1931 a 1938. Tato léta jsou hodnocena jako období prudkého rozkvětu města. Dá se říci, že současný vzhled Českého Těšína je výsledkem jeho úsilí. Zasloužil se například o výstavbu nemocnice, radnice a evangelických kostelů. Shodně se svým přesvědčením dosáhl Koždoň toho, že při sčítání lidu v letech 1921 a 1930 bylo možné jako národnost uvádět i národnost slezskou.

V roce 1938 musel město opustit, aby se o rok později vrátil. Období po roce 1938, kdy území ovládli nacisté, bylo velmi krušné. Koždoň již nebyl starostou, ale zůstal prominentní osobou. Všemi prostředky se však snažil pomáhat zdejším obyvatelům bez ohledu na jejich národnost. Bohužel po roce 1945 mu tyto zásluhy nebyly přiznány. Naopak. Stal se terčem útoků a perzekucí - ze strany Čechů i Poláků. Znovu se uchýlil do Opavy, kde pobýval odloučen od rodiny a v neutěšené finanční situaci v hospici Marianum. V roce 1947 mu bylo díky národním socialistům přiznáno československé občanství.

Zemřel 7. prosince 1949. Pochován je na opavském hřbitově. Jeho dcera Erna (Bauerová) odpočívá na městském hřbitově v Českém Těšíně. Na náhrobku je symbolicky uvedeno i jméno Josefa Koždoňe.

IVA LUPKOVÁ

Zdroje:

Gawrecká, Marie: Těšínské Slezsko a „šlonské hnutí“. Těšínsko 53, 2010/č. 3 Jerczyński, Dariusz: Józef Koždoň – śląski patriota; www.silesia-schlesien.com

FOTO | ARCHIV MUZEA TĚŠÍNSKA

Správně na otázku z minulého čísla týkající se této osobnosti odpověděl pan Rudolf Zábělka z Českého Těšína.

Josef Koždoň (vlevo) při slavnostním otevření nové nemocnice v Českém Těšíně 5. června 1937.

FOTO | ARCHIV

Slezan v zemi tulipánů

Když se řekne Holandsko, správně Nizozemsko, většina lidí si vybaví tulipány, větrné mlýny a dřeváky.

Pro členy folklorního souboru Slezan však bude tento název již navždy spojen s folklorním festivalem OpRoakeldais, který se konal na sklonku června ve městě Warffum.

Přehlídka se účastnily soubory z dvanácti zemí světa a Českou republiku zastupoval právě těšínský soubor. Festival byl pro mnohé členy novým zážitkem především proto, že jsme po dobu pobytu byli ubytováni v rodinách. Toto malinké třítisícové městečko poseté červenými cihlovými domky a protkané vodními kanály nám spolu se svými obyvateli uštědřilo nezapomenutelný zážitek. Už při příjezdu nám bylo jasné, že obyvatelé považují za velkou čest a svátek, že můžou ubytovat a pohostit členy zahraničního souboru. Místní televize se nám věnovala s velkou pečlivostí a rodinky už s napětím vyhlížely, která to

dvojice bude po následující týden bydlet právě u nich.

Byli jsme překvapeni tím, jak jsou domečky a samotné pokoje malinké. Kolikrát nebyl prostor ani k vybalení objemných krojů. Toto nám však po celou dobu vynahrazovaly úsměvy a pohostinnost. Většina vystoupení se pak odehrávala v obrovské centrální hale, která byla při všech vystoupeních téměř zaplněna zhruba tisícovkou diváků. Účinkující se střídali bez větších potíží a byli vždy odměňováni srdečným aplausem publika. Po koncertech, které končily kolem půlnoci, se pak ještě samotní Holanďané, ale také členové souborů, bavili při společných workshopech, kde jsme se vzájemně učili tance jednotlivých národů. Slezan zaujal výukou tleskaček z tance „sadžiła kapuste“, tancem Vróbel nebo naší klasickou polkou. Bylo příjemné sledovat, jak se o kroky v 2/4 taktu snaží třeba čokoládoví Keňané nebo malinčí Indonésané.

RENATA URBANČÍKOVÁ, FS SLEZAN

FOTO | FS SLEZAN

12. ročník Konference rodin

Ve dnech 26. - 28. října se bude konat již 12. ročník Konference rodin, opět v hotelu Relax v Rožnově pod Radhoštěm. Přednášejícími

jsou manželé Pavel a Julia Rausovi a Ján a Anna Velebírovi. Nachystán je i program pro děti od 5 let a výše. Více na: <http://kr.sceav.cz/>. (RED)

Rekonstrukce a dostavba zimního stadionu – II. etapa, zastřešení ZS se vznikem víceúčelové sportovní haly

Město Český Těšín pokračuje v rekonstrukci stávajícího zimního stadionu. Projekt spadá do Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, oblast podpory 3.2 Subregionální centra.

Hlavním cílem projektu je zrekonstruovat a dostavět zimní stadion. Realizací dojde především k zateplení střechy, vybudování hlediště, dobudování sociálního zázemí a šaten pro sportovce, rozšíření mantinelů, vybudování sněžné jámy, zázemí pro bufet či zrekonstruování venkovních zpevněných ploch včetně parkoviště. Mimo jiné bude rozšířen provoz zimního stadionu o novou víceúčelovou sportovní halu.

Stavební práce byly zahájeny v květnu 2013. Ve sledovaném období byly provedeny zemní práce

spojené s realizací základů, základové konstrukce a rozvody vnitřní ležaté kanalizace. Následně dojde k zesílení nosné konstrukce zastřešení, obložení štítových stěn sádrokartonovými deskami, bude realizována stěna oddělující tenisový kurt od ostatních částí stadionu.

Dle Smlouvy o poskytnutí dotace byly celkové náklady projektu vyčísleny ve výši 64 362 054,40 Kč, spolufinancování ze zdrojů Evropské unie činí 54 526 551,74 Kč tzn. 85 % z celkových uznatelných nákladů, město Český Těšín se na celé akci podílí ve výši 9 622 332,66 Kč, tzn. 15 % z celkových uznatelných nákladů a zároveň uhradí veškeré neuznatelné náklady.

ING. PETRA GÓRECKÁ
PROJEKTOVÝ MANAŽER

Investice do vaší budoucnosti
Evropská unie
PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Vyhláška o kácení stromů platí od 15. července

Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, podle které je možné pokácet na zahradě dřevinu bez povolení, již začala patnáctým červencem letošního roku platit.

Kácení v zahradách je už možné bez povolení, nepatří to však pro všechny zahrady.

Zahradou se myslí pozemek u bytového domu nebo u rodinného domu v zastavěném území obce, který je stavebně oplocený a uzavřený veřejnosti. Naopak kácet bez povolení nelze v zahradách u chat, rekreačních objektů, zahradách ve volné krajině nebo zastavitelných plochách.

Povolení ke kácení je stále třeba u dřevin rostoucích ve volné krajině a v intravilánu obcí mimo zahrady.

Povolení ke kácení dřevin je nutné u dřevin rostoucích mimo zahrady, pokud má daná dřevina ve výšce 130 cm obvod kmene (nikoli prů-

měr!) 80 cm a větší. Pokud taková dřevina má menší obvod, nepodléhá povolení. Povolení vyžaduje také kácení zapojených porostů dřevin, tj. i mladých stromů a keřů, dosahuje-li jejich plocha 40 m² a více. Tato vyhláška se nevztahuje na kácení v lesích.

Povolení nepotřebujeme k ořezu dřeviny

Ořez dřevin, ať už ze zdravotních nebo bezpečnostních důvodů, nevyžaduje povolení. Výjimku tvoří pouze památné stromy, kde je nutné stanovisko orgánu ochrany přírody. U ošetřování dřevin se doporučuje jedno pravidlo, řezat méně a častěji než jednou a radikálně. Ořezem nesmí dojít k poškození dřeviny, které by vedlo k jejímu znehodnocení nebo úhynu.

Kdy kácet

Vyhláška říká, že kácení se provádí zpravidla v době vegetační-

ho klidu, což je v podstatě během zimního období. Důvod je zejména ten, že stromy představují prostředí pro hnízdění řady druhů ptáků, poskytují rozmnožovací úkryty netopýrům a žije v nich mnoho dalších organismů. Většina ptáků hnízdí od dubna do poloviny července. Netopýři, kteří se rozmnožují v dutinách stromů, se v nich zdržují zpravidla do konce srpna. Pokácením stromu s hnízdem nebo kolonií netopýrů je porušením zákona o ochraně přírody, za které je možné udělit i nemalou pokutu. Ačkoliv vyhláška přímo nenařizuje kácení v době vegetačního klidu, je lepší s kácením počkat alespoň do podzimu.

Než začneme kácet, zamysleme se

Význam dřevin lze demonstrovat na příkladu 120 let starého buku výšky kolem 25 m o listové ploše

1600 m². Takový strom zachytí za rok až 1 tunu prachu, za den vyprodukuje až 1m³ kyslíku, čímž zásobuje kyslíkem až 10 lidí, naopak váže oxid uhličitý. V létě odpaří až 400 l vody za den a tím se výrazně podílí na zmírňování teplotních výkyvů, snižuje rychlost větru, produkuje látky, které likvidují choroboplodné zárodky, tlumí hluk, je prostředím pro řadu živočichů, podílí se na vytváření vzhledu krajiny a obcí atd. Jen ze stručného výčtu některých funkcí je vidět, že stromy významně zlepšují stav životního prostředí. Pokud už musíme strom pokácet, měli bychom pamatovat na výsadbu nového. Věříme, že vyhláška nepovede k masivnímu kácení dřevin, ale naopak bude ulehčením od administrativy orgánům ochrany přírody a také občanům.

DANIEL KŘENEK, REFERENT
VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
A OCHRANY PŘÍRODY

Studenti – senioři se těší na zimní semestr

Slavnostní ukončení letního semestru Virtuální univerzity třetího věku akademického roku proběhlo 1. června v krásném prostředí literární kavárny Avion. Ředitelka knihovny Jana Galášová nám předala pamětní listy a pak jsme společně u kávy se zákuskem a za hezkého hudebního doprovodu strávili příjemné odpoledne.

Virtuální univerzita třetího věku je moderní vzdělávací program pro seniory, umožňuje absolvovat vysokoškolské studium i těm, kteří

nemají možnost dojíždět za vzděláním. Pořadatelem je vysokoškolské pracoviště prostřednictvím konzultačních středisek, kterým je pro nás Městská knihovna Český Těšín. Ke skupinovým přednáškám se scházíme v pobočce knihovny ve Svibici.

Výuka probíhá tak, že si vyslechne přednášku, tuto si pak doma můžeme na počítači znovu přehrát, vytisknout si ji a každý sám si pak zpracuje test. Vidíme v tom výhodu oproti klasické prezenční výuce, protože máme možnost lépe si látku zapamatovat. Také si tím rozvíjíme počítačovou gramotnost, můžeme

si na internetu dohledávat doplňující informace. Studium organizuje vyškolený lektor, tímto je v našem případě paní Halina Paciorková.

Všechna témata, která jsme si zatím vybrali, byla velmi zajímavá a poučná, velice se už těšíme na pokračování v zimním semestru.

Virtuální univerzita třetího věku však nesplňuje jen funkci vzdělávací, ale umožňuje taky sociální kontakt, který je pro nás seniory stejně důležitý. Umožňuje nám prožít stárnutí aktivně a důstojně. Veliký dík proto patří ředitelce naší knihovny Janě Galášové, lektorce Halině Pa-

ciorkové, která je velmi vstřícná ke všem našim požadavkům a přáním.

Naše knihovna pořádá pro seniory i jiné aktivity, kterých se rádi zúčastňujeme v rámci klubu AKROPOL. Máme moc rádi Literární kavárnu - posezení s knihou u kávy. Je to vždy příjemně strávené odpoledne, povídáme si nejen o knihách, ale i o jiných kulturních zážitcích. Tuto kavárnu provozují naše milé knihovnice Renata Nevelošová a Ludmila Ferugová. I jim patří náš velký obdiv a dík.

RADOMÍRA ŠÍŠKOVÁ

za všechny studenty VU3V a návštěvníky Literární kavárny

Vyšívání se už musela vzdát

Sto let oslavila 25. července Anděla Worková, rodačka z Jablunkova, která nyní žije u své dcery v Českém Těšíně. Vyučená švadlena se dočkala kromě tří dětí řady vnuků a pravnuků i pravnoučátka. Jejím koníčkem bylo vyšívání obrazů, měla jich ve své sbírce stovky. Kvůli zhoršujícímu se zraku se však v 90 letech musela své záliby vzdát. **(DH)** FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Dřina je lepší než ležení v posteli

Zuzana Lišková, která má v rodném listě v kolonce datum narození 8. srpna 1913, soudí, že klíčem k dlouhověkosti je skromná životospráva, aktivní život a spokojenost. Narodila se v Bukovci a do města se přistěhovala před propuknutím druhé světové války.

Nikdy nekouřila, alkohol ochutnala jen u velkých příležitostí. Vdávala se pozdě a má pouze jedinou dceru. Ze všech jídel má rada především zelí ve všech úpravách a také koláče. „Moje maminka byla dobrá kuchařka, zelí byla její specialita. Všichni

jsem žili velmi skromně. Vždy jsem těžce pracovala, napřed u těšínského sedláka, později patnáct let ve Trineckých železárnách, ve válcovně jedna. Musím říci, že i dřina je lepší než jen takové poléhávání,“ říká seniorka, které však nechybí ani dnes úsměv. Vždy odpočívala u vyšívání. „To už dlouho nemohu, podívejte na moje ruce,“ ukazuje pokroucené prsty, zatímco se chystá na cvičení s fyzioterapeutkou na balkoně domova pro seniory. **(DH)**

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Sto jedna let a půl tabletky na tlak

Přestože celý život spíš žila v chudobě a potkala ji řada osobních tragédií, dožila se Jolanta Suchanková sto jedna let. Do dnešního dne bydlí ve svém bytě a v péči o ni se střídá rodina. Za dva týdny k ní přišly desítky gratulantů.

„Maminka vlastně bere jen půl tabletky na tlak, jinak má srdce v perfektním stavu, ale zhoršil se jí sluch i zrak“ říká její vnučka. Jubilantka se narodila v Německu, kam otec rodiny, polský horník, emigroval za prací. Když však na šachtě zahynul, její maminka se vrátila se sedmi dětmi na Těšínsko. **(DH)** FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vážení jubilanti města Český Těšín,

Město Český Těšín, odbor školství a kultury každý měsíc připravuje pro své jubilanty - občany s trvalým pobytem na území města Český Těšín ve věku 70, 75, 80, 85, 90 - 100 a více let - „Blahopřání jubilantům“.

Prosíme občany, kteří dovrší zmíněného jubilea a mají zájem o osobní návštěvu člena vedení města spojenou s gratulací a předáním dárkového balíčku, aby vyplnili a potvrdili svým podpisem „Souhlas“ ke zpracování osobních údajů odborem školství a kultury.

Blíží informace: MěÚ Český Těšín, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury

Kontaktní osoba: Alice Loseová, referent kultury a místních poplatků, tel.: 553 035 302, e-mail: loseova@tesin.cz. Vyplněný „Souhlas“ zašlete na výše uvedenou adresu nebo osobně předejte v kanceláři č. 111.

Souhlas

Jméno a příjmení:

Datum narození: Telefon:

Bydliště:

Souhlasím, aby údaje o mé osobě byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účel „Blahopřání jubilantům“ s trvalým pobytem v Českém Těšíně.

V Českém Těšíně dne: Podpis:

Ocenění pracovníků v sociálních službách

Poslední květnový den proběhl na náměstí ČSA v Českém Těšíně Den s integrovaným záchraným systémem, na který plynule navázal Den pro sociální služby a související aktivity.

I v letošním roce byli oceněni pracovníci v sociálních službách. Z rukou starosty města Víta Slováčka převzalo ocenění, jako poděkování za přínosnou a náročnou práci, sedm zaměstnanců.

Za Centrum sociálních služeb Český Těšín převzala ocenění **Zdeňka Hliseníková**, která již deset let pracuje v domově pro seniory jako všeobecná zdravotní sestra. Svou profesionalitou, veselou, milou a družnou povahou i lidským přístupem si získala všechny uživatele a celý pracovní tým.

Eva Unucková pracuje v pečovatelské službě na pozici pečovatelka a patří jí ocenění za terénní sociální služby. Jedná se o pracovníci s velmi vstřícným a empatickým přístupem k uživatelům, kterým se snaží vždy

Starosta města Vít Slováček s oceněnými.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

s úsměvem pomoci překonat jejich tíživou osobní situaci.

Za Slezskou diakonií - středisko Bethel byla navržena **Naděžda Zábalková**. Vyniká výbornými pracovními výsledky v rámci služby Terénní program. Díky její aktivitě a citu pro situaci se jí podařilo výrazně zlepšit životní situaci klientů.

Charita Český Těšín k ocenění navrhla **Stanislava Lažu**, který je jejím dlouholetým pracovníkem, vedl nízkoprahové středisko pro děti a mládež Kometa v Karvině, pracoval ve službě sociální rehabilitace

a v současnosti vede českotěšínské Charitní centrum pro seniory. Dlouhou dobu koordinoval v rámci Těšínska Tříkrálovou sbírku.

Krystynu Matwijkowovou navrhla k ocenění Slezská humanita za dlouholetou a obětavou práci v organizaci, za vřelý a empatický přístup k uživatelům sociální služby směřující k jejich větší soběstačnosti a samostatnosti a za velmi dobrou práci v rámci dobrovolných aktivit s uživateli a za nápaditost.

Za pobočku ADRA převzala ocenění z rukou starosty **Danka Chowanieco-**

vá, která navštěvuje jako dobrovolnice domov pro seniory. Její práce s klienty zejména v rámci dobrovolných aktivit zasluhuje maximální ocenění.

Také pan **Peter Oravec** navštěvuje jako dobrovolník ADRY Nemocnici Český Těšín. Dochází zde od roku 2010 pravidelně několikrát týdně. Pacienti jej mají rádi a kolektiv oddělení si jej nesmírně váží a obdivuje jej za jeho trpělivost a chuť pomáhat vyplnit volný čas pacientům v době hospitalizace.

ANDREA BELIČINOVÁ, VEDOUcí ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Nekrmte ryby, škodíte jim

Kvůli narušení biologické rovnováhy v novém jezírku v parku Adama Sikory je zde nově zapovězeno krmení ryb.

Problémy způsobili samotní občané, kteří ryby a kachny překrmovali a používali k tomu nevhodné krmivo - pečivo a kuchyňské zbytky. Stejně je zakázán i rybolov. Péči o jezírko převzal Pavel Malyjurek, který tuto práci vykonává jako dobrovolník, bez nároku na odměnu.

Během revitalizace celého areálu stoletého parku Adama Sikory došlo před dvěma lety ke komplexní obnově zarostlé požární nádrže o výměře 1311 metrů čtverečních. Došlo k vybagrování dna i břehů,

vyčištění, původní zrezivělé zábradlí architekt nahradil dřevěným. Na ploše jezírka vznikl romantický ostrůvek se dvěma přístupovými můstky. Ty jsou nyní oblíbeným místem pro pozorování okrasných ryb, kterými bylo jezírko osázeno.

„Čistá voda je nezbytná nejen pro ryby a další vodní živočichy, ale i pro některé druhy rostlin, které by mohly zmizet,“ uvedl ekolog Daniel Křenek. V současné době lze v jezírku pozorovat především kapříky, karasy, ale i dva sumce nebo amury. Městský úřad má také v údržbě další dvě menší jezírka v parku na Frýdecké ulici a nově je vybudováno jezírko v parku u Centrálního hřiště. **(DH)** FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Soutěž doprovodil Dětský den

Největší úspěch ze všech místních sborů, které se 4. srpna zúčastnily silně obsazených hasičských závodů v požárním útoku na 2B ve Stanislavicích, mohli slavit borci z Místřovic.

Družstvo mužů vybojovalo v silné konkurenci první místo, hornožukovští byli sedmí, stanislavičtí jedenáctí. Místřovické hasičky obsadily třetí příčku, jejich kolegyně z Horního Žukova skončily na desátém místě a ze Stanislavic na třináctém. „Soutěž je součástí Beskydské ligy 2013. Celkem dorazilo 55 družstev - nejvíce z hasičských soutěží v celém našem kraji,“ říká za organizátory František Glombek. Živý přenos přenášela internetová hasičská televize, které bohužel v tropickém vedru kolabovala přenosová technika.

Součástí akce byl Dětský den pro děti, kdy si pro ně organizátoři při-

pravili zábavné soutěže s požární tematikou, jako stříkání na cíl, vylovení utopence, slalom mezi helmami nebo hašení požáru. **(DH)**

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (4. část)

Od roku 1882 byla Saská kupa napojená na síť plynového veřejného osvětlení. Jednotlivé pouliční lampy byly opatřeny vlastním chráničem – ocelovým patníkem, který měl za úkol chránit sloup lampy před kolizí např. s koňským povozem.

V roce 1894 nechalo vedení města dotáhnout do hlavní třídy vodovodní řád, první splašky pak protékly kanalizačním řádem v roce 1897. Ve druhé polovině roku 1910 dělníci znova vybírali kamennou dlažbu, aby zde položili tramvajové koleje. K jejich postupnému odstranění došlo až po roce 1924.

Stavba č. 113/11 Dům Berthy Goldstein

Současný pohled na dům Berthy Goldstein. FOTO | CZESŁAW KRAINA

V roce 1885 byl ve čtvrti Kamenec postaven dle projektu Aloise Jedicka třípodlažní rohový dům pro Berthu Goldstein. V té době objekt nesl konskripční číslo 62. V roce 1892 mu byla přidělena dvě orientační čísla. Pro tehdejší ulici Sachsenberg (Hlavní třída) č. 11 a pro tehdejší Hoheneggergasse (Pražská) č. 2. Do budovy se vcházelo od Saské kupy (dnes je tento vchod již zazděn). Nárožní dům odkoupil kolem roku

1898 Carl Berger, který se živil distribucí piva. V jeho držení byl pouze sedm let. V pořadí třetím majitelem se stal před rokem 1905 účetní Ferdinand Ringer. Nebyla to ale poslední změna vlastnictví, jelikož kolem roku 1913 budovu odkoupil velkoobchodník s potravinami a majitel pražírny kávy Gottlieb Zuckermantel, jemuž dům patřil také v meziválečném období. Již od samého počátku existence této budovy se zde nacházely restaurace a kavárna, kterou provozovala nejprve Philipina Rebeck, dále pak Emil Wallner, Jakob Elsner a na konec Josef Tyras. Kromě restaurace se zde nacházel holičský salon Heleny Windholz, obchod se stolním stříbrem Markuse Webera, papírnictví Davida Hutterera a také hračkářství s textilní galanterií Ludwiga Kleina.

Stavba č. 95/12 Dům Aloise Horaczka

Současný pohled na dům Aloise Horaczka. FOTO | CZESŁAW KRAINA

Dobový pohled na Saskou kupu kolem roku 1905. První zleva rohový dům Berthy Goldstein. Za ním následuje dvojdom Aloise Jedicka.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

V místě, kde se dnes nachází reprezentativní třípodlažní dům, stával ve čtvrti Kamenec od roku 1893 dřevěný altán zhotovený dle projektu Josefa Motiky, ve kterém byly vystavovány kamenické výrobky sochaře Heinricha Schustera. Jeho dílna se nacházela v nádvoří vedlejšího domu Josefa Smity (stavba č. 92/10). V roce 1897 byl altán odstraněn a na jeho místě vznikl dle projektu Johanna Franka současný třípodlažní dům pro Aloise Horaczka. V té době objekt nesl konskripční číslo 102 a orientační číslo 12. Alois Horacek vedl vlastní obchod se smíšeným zbožím. Kromě toho byl od roku 1898 pokladníkem Občanské záložny v Těšíně, která se rovněž nacházela v jeho domě. Svou kancelář zde také měla obchodní společnost s uhlím a koksem – Erz. kohlen-verschleiß. V meziválečném období dům patřil Marii Horaczek a Valerie Francus.

Stavba č. 114/13 a 115/15 Dům Aloise Jedicka

Současný pohled na dům Aloise Jedicka. FOTO | CZESŁAW KRAINA

Současné sídlo Muzea Těšínska se nachází v třípodlažním objektu, který byl postaven ve čtvrti Kamenec v letech 1884–1885 dle projektu Aloise Jedicka. Jak se tehdy tradovalo, měl sloužit hostům arcivévodě Evžena Habsburského. Dům však k takovým účelům nebyl nikdy využíván, a proto již v roce 1887 byl přestavěn na dvojdom s konskripčními čísly 64 a 65. Popisná čísla, která mu byla přidělena v roce 1892, byla 13 a 15.

Část s číslem 13 získali v roce 1888 manželé Rudolf a Dorothea Ruffovi, číslo 15 Adolf Slatinski. Dům číslo 15 již o dva roky později koupila Adolfin Strzemcha. Tentýž dům v roce 1896 přešel do vlastnictví obchodníka Ferdinand Pilzera a jeho ženy Theresie, kteří si v přízemí otevřeli obchod se smíšeným zbožím. Dále se zde nacházela známá drogerie Leona Lehmann. V roce 1903 Pilzerovi odkoupili druhou část domu a stali se tak jedinými majiteli celé budovy. Teprve v meziválečném období došlo k odprodeji domu číslo 13 Samuelu Scharftovi, který spolu s Pilzerem zasedal v představenstvu Židovské náboženské obce

města Českého Těšína. V roce 1898 byl v nádvoří přistavěn dle projektu Aloise Jedicka fotoateliér pro Franze Lewinského. Ten v tomto místě působil velmi krátce. Jeho nástupcem se stal Richard Jastrzembski a po něm Wilhelm Patheisky. V období první republiky si místnost v přízemí pronajal Alexander Mayer, který obchodoval mezi jinými s jízdními koly. Později si ve dvoře zřídil vulkanizační dílnu.

Stavba č. 97/16 Dům Daniela Kuppermanna

Současný pohled na dům Daniela Kuppermanna. FOTO | CZESŁAW KRAINA

V roce 1894 byl ve čtvrti Kamenec postaven dle projektu Franze Sequenze třípodlažní dům pro obchodníka s šicími stroji Daniela Kuppermanna. V té době objekt nesl konskripční číslo 89 a orientační číslo 16. Před rokem 1902 dům odkoupil David Silbermann, který vedl obchod s mléčnými výrobky. V přízemní části budovy se nacházel obchod s galanterií Fleischera Hirscha a lahůdky Heinricha Laube. V meziválečném období dům nadále vlastnila početná rodina Silbermannová.

CZESŁAW KRAINA

Ocelový patník, který chránil sloup veřejného osvětlení před kolizí s povozem. FOTO | CZESŁAW KRAINA

Dwa czerwcowe koncerty Harfy

Chór Mieszany Harfa MK PZKO Czeski Cieszyn - Centrum od wielu lat organizuje Koncerty Wiosenne. Tegoroczny odbył się w ramach Międzynarodowego Spotkania Chórów Trojok Śląski dnia 3 czerwca.

Wystąpiły trzy zespoły: świetny chór Ostravský dětský sbor pod kierownictwem Milana Chromika, którego wspaniały występ nagrodzono owacjami na stojąco, Chór Dydaktyczny Instytutu Muzyki UŚ w Cieszynie z dyrygent Danutą Zoń-Ciuk oraz chór -gospodarz Harfa z dyrygentem Tomaszem Piwką. Cieszyńskie chóry wykonały wspólnie fragmenty opery ludowej Sałasznicy Jana Sztwiertni, kompozytora pochodzącego z Ustronia, jednego z najbardziej utalentowanych twórców lat 30-tych, który w roku 1940 zginął w obozie koncentracyjnym w Gusen w wieku 29 lat.

W kościele Na Niwach odbył się 21 czerwca koncert „Muzyka różnych wyznań”, którego organizatorem był również chór Harfa. Rozpoczęły go katolicki hymn „Ave verum corpus” Edwarda Elgara, monumentalny prawosławny „Bogorodice djewo” Sergiusza Rachmaninowa oraz współczesny III Chicester Psalm

Leonarda Bernsteina z hebrajskim tekstem. Wykonawcami były połączone chóry Harfa i Chór A Piacere z UŚ w Cieszynie. Dyrygował Tomasz Piwko, na organach akompaniował Paweł Seligman.

Współczesne opracowania pieśni ewangelickich oraz negro spirituals przedstawił „Vocalis”, świetny żeński zespół kameralny ze Skoczowa pracujący pod kierownictwem Daniela Cichego.

Gwoździem programu okazało się prawykonanie utworu wybitnego współczesnego kompozytora Ryszarda Gabrysia „TREN DLA JANA SZTWIERTNI”. Mottem utworu stał się poemat Wilhelma Przeczka „TERCET - Janowi Sztwiertni – twórcy „Sałaszników”. Zaprezentowania tego utworu podjęła się Danuta Zoń - Ciuk i prowadzony przez nią chór A Piacere. Gościnnie wystąpił Józef Broda, multiinstrumentalista i popularyzator muzyki tradycyjnej z Beskidów. A Tren – utwór na wskroś współczesny, pełny szumów, szelestów, tęsknego zawodzenia, pokrzykiwań i nawoływań, z trombitą, kuciem kosy, strzelaniem z bicia, grą na listku i drumli.... - wywarł na słuchaczach niesamowite wrażenie i został nagrodzony gorącymi owacjami na stojąco. **EWA SIKORA**

Inspirujący program współpracy

Wynikami pierwszej dekady istnienia programu Bez barier bez hranic se věnovala 11. mezinárodní konference Bez barier bez hranic, kterou připravilo občanské sdružení Trianon.

Projednala problematiku inkluze cílových sociálních skupin programu v kontextu s Evropskou sociální chartou na období 2014 - 2020.

„V rámci programu se poměrně daří rozvoj spolupráce se školami, vědeckými institucemi a podnikatelským prostředím. Zásadou toho se daří udržovat a skromně navyšovat počet zaměstnanců provozu separace pro recyklaci, poskytovat praxi studentům v období letních prázdnin, ale i v průběhu roku. Daří se v partnerské spolupráci koncipovat diplomové práce i aktivity dobrovolnictví,” uvedl předseda Trianonu Viliam Šušňal. Jde o poměrně široký záběr problematiky regionál-

Starosta Vít Slovák převzal děkovaný list za dlouhodobou podporu aktivit vedoucích k pracovní integraci osob se zdravotním postižením.

FOTO | ARCHIV SDRUŽENÍ

ni přeshraniční partnerské spolupráce, jejímž cílem je přispět k udržitelnému rozvoji regionu. Vychází primárně z podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením, a tím ověřování podmínek sociální ekonomiky, ochrany životního prostředí a motivace seniorů k využívání moderních komunikačních technologií. **(RED)**

Ocenění pro nejlepší žáky

Dvacet nejlepších žáků ze všech českotěšínských základních škol převzalo na sklonku června ocenění z rukou vedení města. Mezi odměněnými jsou talentově nadaní matematici, hudebníci, sportovci, ale také děti, které podávají výkony v jazykových soutěžích.

ZŠ Kontešinec: Aneta Pieczková, Sára Erlebachová, Zdeňka Zetková, Markéta Rusnáková

ZŠ Havlíčkova: Barbara Gaura, Terzie Sekáčová, Damian Wałoszek, Adam Poloček

Masarykova ZŠ: Ester Bubíková, Nela Valášková, Radim Stenchlý, Barbora Dulawová

ZŠ Hrabina: Ondřej Buba, Kateřina Ivánková, Matouš Sloboda, Štěpán Stašák

ZŠ Pod Zvonkem: Petr Niemczyk, Petra Fúriková, Veronika Franková, Klára Hospudková

FOTO | DANA ZIPEROVÁ

Literární soutěž GATE 2013

Na konci května proběhl již 11. ročník oblíbené literární soutěže GATE pro studenty třetích ročníků českotěšínských středních škol, kterou pořádá jazykové a vzdělávací centrum Pygmalion.

Celou akci i tentokrát finančně podpořilo město Český Těšín. Soutěž spočívá v přečtení útlé knížky, tzv. zjednodušené čtyby,

v anglickém jazyce. Městského kola se tentokrát zúčastnilo celkem 13 soutěžících. Porota se shodla na tom, že úroveň tohoto ročníku byla velmi vysoká a nebylo vůbec snadné zvolit vítěze. Za nejdůležitější porozumění knize a také nejlepší konverzační umění byli odměněni: 1. místo - Jan Znišchal (SŠ HOP), 2. místo - Adam Raszka (Gymnazjum), 3. místo - Jan Filip (Gymnazjum). Pro vítěze byly připraveny atraktivní ceny v podobě oxfordských slovníků. Vítězci postoupili do krajského kola, které proběhlo 17. června v Ostravě, v němž studenti z Českého Těšína obsadili 4. a 5. místo. **(AL)**

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Děti ZŠ na ulici Slezské změřily síly 14. června při tradičním sportovním dopoledni. Ty menší z prvního stupně závodily v běhu na šedesát metrů, ve skoku z místa, stříbě na koš nebo v netradičních disciplínách. Starší žáci zase běhali na 1500 metrů, vrhali koulí a skákali do dálky.

Později si s chutí zahráli kopanou a přehazovanou. Dopoledne rychle utíkalo a výsledky jednotlivých disciplín se hromadily. Při závěrečném slavnostním nástupu měli ti nejúspěšnější radost z diplomů a ocenění. **ALENA JAWORSKÁ, ZŠ SLEZSKÁ**

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

OTÁZKY & ODPOVĚDI

VNITROBLOK

? Bydlím na ulici Karvinská 25 a ve vnitrobloku, který patří městu, si někteří nájemníci udělali vlastní parkoviště a odkladiště autovraků. Chtěl bych se zeptat, zda by na příjezdovou komunikaci z ulice Brandýské nebylo možné nainstalovat zákazovou značku a zabránit tak vjezdu do tohoto vnitrobloku. Dále bych se chtěl zeptat, na koho se mám obrátit kvůli autovraku, který je na vašem pozemku.

ODPOVÍDÁ MARTINA BEIEROVÁ

Máme za to, že osobní vozidla parkují na zpevněné ploše ve vnitrobloku za domem Karvinská 25. Vzhledem k tomu, že při privatizaci majetku (dům Karvinská 23 a Karvinská 25) se noví vlastníci domů nedohodli na odkoupení plochy ve vnitrobloku, která je ve vlastnictví města Český Těšín, nemohou nyní zabránit komukoliv parkovat na tomto pozemku. Město nemá na tomto pozemku důvod parkování vozidel zakázat. V případě, že víte o vozidle bez registrační značky, které stojí na pozemku města, žádáme vás o nahlášení této skutečnosti na odbor místního hospodářství paní Lence Kročkové, tel. 553 035 535.

MOŽNOSTI PARKOVÁNÍ

? Dobrý deň, v auguste máme naplánovaný 10 dňový poznávací zájazd s nástupným miestom v Českom Tešíne. Prosím vás, nevíte nám poradiť nejaké bezpečné parkovisko v ČT, kde by sme mohli nechať odstavené svoje auto?

ODPOVÍDÁ MARTINA BEIEROVÁ

Ve městě Český Těšín je možno parkovat na různých parkovacích místech. Předpokládám, že vaše nástupní místo v Českém Těšíně bude na autobusovém stanovišti. Nejbližší parkoviště je hned u autobusového stanoviště (vedle staré

vysoké budovy „Oseva“), další parkoviště v blízkosti autobusového stanoviště za prodejnou Billa, která je umístěna naproti vlakovému nádraží. Na veřejných parkovištích však nejsme schopni vám zaručit, že na vozidle vám nevznikne po dobu parkování žádná škoda. Na sídlišti Svibice, vzdáleném cca 2 km od centra města, jsou dvě hlídaná parkoviště, jedno na ul. Polní a druhé na ul. Slovenské.

PROŘEZÁVKA STROMŮ

? Dobrý den, mohlo by město zajistit prořezávku stromů kolem cesty na ulici Údolní kolem potoka Kyšinec? Jízda na kole mezi větvemi už je dost nebezpečná.

ODPOVÍDÁ LADA VEČEŘOVÁ

Pozemky přilehlé k ulici Údolní, kde je nezbytné provést ořez stromů zasahujících do průjezdního profilu komunikace, nejsou ve vlastnictví města. V současné době byli pro zjednání nápravy osloveni vlastníci dotčených pozemků, kterých se ořez silniční zeleně týká.

POCHVALA

? Ráda bych touto cestou poděkovala zaměstnancům firmy, která se stará o zeleň v našem městě. Ať už se to týká parků, výsadby kolem cest, nebo údržby zeleně na sídlištech, je za nimi vidět kus dobře odvedené práce. Tady na stránkách jen čtu, jak si lidi stěžují, ale to, co je uděláno dobře, jako by ani neviděli. Bydlím na Svibici na Okružní a máme to tu bez náletů, plevele a přerostlých keřů, prostě hezké. Takže tímto děkuji všem pracantům.

ODPOVÍDÁ LADA VEČEŘOVÁ

Děkujeme, vašeho názoru si vážíme. I přes velice vyčerpávající počasí vykonávají zaměstnanci firmy dobrou práci.

KDYBYCH SE NARODIL PŘED STO LETY...

Muzea připravila unikátní expozici

Chcete si dýchnout atmosféry ještě nerozděleného města v době, kdy Těšín prožíval období největšího rozmachu a prosperity, v roce, kdy se knihař z Prochaskovy tiskárny zamíloval do dcery ševce ze Lvova?

Pak ještě do konce prázdnin si můžete zdarma prohlédnout výstavu inspirovanou nejslavnější písní našeho barda. Expozice Kdybych se narodil před sto lety „Těšínská“ Jarka Nohavici přenáší návštěvníka do Těšína na začátku 20. století – do města mnohých kultur, jazyků, zvyků a národností.

„Text písně Nohavici je úžasným motivem, který jsme využili k prezentaci toho, jak tehdy město vypadalo, jeho obyvatel a předmětů, jež používali. Není to klasická dějepisná výstava, ale atraktivní vizualizace textu bardovy písně v původním Larischově paláci,“ uvedla kurátorka výstavy Irena French.

Pro expozici byly vybrány předměty ze sbírek obou těšínských muzeí, nezanedbatelná je i grafická úroveň zpracování. K vidění jsou výrobky již

zaniklých řemeslných podniků nebo firem. Poprvé v historii muzeum vystavuje dřevěný model Kametzovy lávky, která spojovala nábřeží mezi dvěma hlavními mosty.

„Pokusili jsme se ukázat kouzlo a půvab města v době, kdy ještě nikdo nepřemýšlel o hranici na Olze, kdy nebyl znám pojem světová válka, kdy se v ulicích mluvilo hned několika jazyky a město prožívalo období největšího rozmachu a prosperity,“ dodává French.

Výstava je přístupná v Galerii Wystaw Czasowych Muzeum Śląska Cieszyńskiego v Těšíně až do 27. října, do 31. srpna jej lze zhlédnout bezplatně. (RD) FOTO | ARCHIV MUZEA

Dyskusja o dawnym Cieszyńie

Zapraszamy na spotkanie dyskusyjne „Wokół Cieszyńskiej i Cieszyna AD 1910“, podczas którego chcemy przyrzec się tekstowi piosenki Jarka Nohavicy w szerszym kontekście historycznym i dokonać próby konfrontacji poezji z faktycznym obliczem miasta sprzed I wojny światowej. Do dyskusji zapraszamy wszystkich zainteresowanych tym okresem historii

społeczności cieszyńskiej i dziedzictwem kulturowym miasta jeszcze wówczas niepodzielonego granicą. Spotkanie odbędzie się w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w środę, 28 sierpnia o godz. 17.00.

IRENA FRENCH, KOORDYNATORKA PROJEKTU „CIESZYŃSKA” / „TĚŠÍNSKÁ” BY JAROMÍR NOHAVICA – THE SONG THAT UNITES

Park v centru získal tři sochy

Proměnit v umění některé staré stromy, které ze zdravotních důvodů musely během revitalizace Masarykových sadů pryč, se rozhodlo vedení města Český Těšín. Havířovský řezbář Čestmír Slíva vyřezal z kmenů tří jasanů děvče v kroji, tančícího gorola a indiánský totem pro dětské hřiště. Díla jsou speciálně ošetřena proti povětrnostním vlivům. Prostředky na vytvoření uměleckých děl vyčlenilo ze svého rozpočtu město. Čestmír Slíva, který je „v civilu“ učitelem na základní škole, při práci nad dívkou v těšínském kroji. Jeho díla zdobí například veřejná prostranství v Havířově, Suché nebo Mostech u Jablunkova. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Dorazili tři bratři i božská Helenka

Tradiční třídní oslavy na připomínku slavné legendy o založení města třemi bratry není třeba připomínat. Lidé z obou stran hranice se v červnu sešli již potřetí. Počasí organizátorům přálo. Dorazily desetitisíce návštěvníků, přijeli tři bratři na koních, střelecké

bratrstvo pájlo z historických pušek, v kočáru jel i císařův dvojník a k vidění, či vlastně také ke slyšení, byly hvězdy formátu Heleny Vondráčkové. Lidé se prostě bavili. Jak dobře, to dokládá naše fotoreportáž Marka Džupina.

(DH) FOTO | MAREK DŽUPIN

Dobrovolníci uklízeli rekreační zóny

Především plastovými láhvemi, ale také plechovkami, sklem, použitými plínami a dalším smetím naplnila třicítka dobrovolníků 23 velkých pytlů. Našly se i starý kočárek, nábytek i stavební odpad.

Takový je výsledek úklidu zelených ploch v rekreačních zónách, který již potřetí zorganizovala skupina mladých z občanského sdružení DEN při Komunitním centru Mojská. Do akce se zapojily i děti z DDM, které trávily léto v rámci příměstského tábora.

„Poprvé jsme svou akci propojili s kalendářem Prázdnin ve městě a děti, které se zapojily, získaly razítko,“ uvedl dobrovolník Komunitního centra Lukáš Kubiena. Tentokrát

se uklízelo kolem přítoku Ropičanky do Olzy a v okolí přehrady Hrabinka a také částečně na sídlišti Mojská.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Výroční den školy ZŠ Hrabina

V důstojném prostředí sálu Střelnice proběhlo předposlední školní odpoledne formou rozloučení s vycházejícími žáky obou škol ZŠ Ostravská a ZŠ Slezská. Milé setkání zpříjemnili svou přítomností hosté. Místostarosta města pan Stanislav Folwarczny, který zároveň naši mládež dekoval, bývalé učitelky, rodiče vycházejících žáků či jejich kamarádi a absolventi školy. Přestože se objevilo nemálo slziček, převládala dobrá nálada, úsměvy a množství krásných květín. Byli odměňováni nejúspěšnější soutěžící Dopravní soutěže mladých cyklistů, kteří v krajském kole

získali 2. místo, také účastníci celostátního kola EUROREBUSU za pěkné umístění, nejlepší sportovci školy. Tradičně vždy vyhlašuje ředitel Rudolf Fiedler Učitele roku a Rodiče roku.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

Žák obchodní akademie byl úspěšný na mistrovství světa

V polovině července se v belgickém Ghentu konal 49. ročník Mistrovství světa v grafických disciplínách INTERSTENO, kterého se zúčastnilo 28 států. Nejlepší „písaři“ z celého světa soutěžili v rychlostním psaní na počítači, korekturách, opravách a úpravách textů. To vše samozřejmě na čas a s minimální chybou.

Mezi zástupce české reprezentace patřil i žák 3. ročníku ekonomického lycea Obchodní akademie v Českém Těšíně Samuel Balínek. Svou účast si zajistil prvním místem ve Wordprocessingu (opravy a úpravy textů) na mistrovství ČR. Jeho výkon ve velké konkurenci juniorů na medaili sice nestačil, ale umístění v TOP desítku je velkým úspěchem. Zkušenosti z této významné mezinárodní soutěže zúročí jistě v budoucnu nejen on, ale i další nadějní studenti naší školy.

Děkujeme Samuelovi za vzornou reprezentaci obchodní akademie i města Český Těšín, učitelkám, které žáka připravovaly, a v neposlední řadě zástupcům města Český Těšín, kteří podpořili jeho účast na mistrovství světa.

EVA FINKEOVÁ

OBCHODNÍ AKADEMIE, ČESKÝ TĚŠÍN

Děti se ve škole učí hospodařit s penězi

Ministerstvo školství zvažuje o zavedení povinného předmětu finanční gramotnost na základních školách.

Mimo jiné na ZŠ Pod Zvonek zde tento předmět už vyučují třetím rokem a mají pěkné výsledky.

Většina lidí má o financích a problematice spojené s penězi zkreslené představy. Stále více a více obyvatel se setkává s exekutorem nebo dokonce musí vyhlásit osobní bankrot. Dokážou si naši žáci představit skutečnou hodnotu peněz? Vědí, co je to rodinný rozpočet a jakou částku z něho odčerpávají oni sami za jídlo, oblečení, pomůcky do školy, zájmové kroužky atp.? Tyto všechny důvody nás vedly k tomu, že jsme začali považovat finanční gramotnost za

velmi důležitou a rozhodli se udělat maximum pro to, abychom ji v nějaké podobě začali učit na naší škole.

Od školního roku 2010/11 jsme začali vyučovat volitelný předmět Finance a ekonomika v osmých ročnících. Během prvního roku jsme zjistili, že nejenom žáci, ale i rodiče přijali výuku pozitivně. Žáci témata bavila, přicházeli sami s podněty a mnohdy byli překvapeni například tím, jakou finanční částku sami odčerpají z rodinného rozpočtu. Rodiče byli potěšeni, že si jejich děti začaly více vážit peněz. My, učitelé, jsme si ověřili nutnost a smysluplnost témat finanční gramotnosti v základní škole. Proto jsme v dalším školním roce přidali tento předmět i v devátých ročnících.

Tři roky výuky už máme za sebou a zájem o tuto problematiku ze

strany žáků je velký. O tom svědčí i letošní umístění našich žáků na 3. místě v okresním kole soutěže finanční gramotnosti a zapojení do celostátní soutěže „Rozpočti si to“. Měsíc tvořil tým čtyř žáků 8. B fiktivní rodinu Svibičáků, která si vytvořila svůj vlastní rozpočet na jeden kalendářní rok, investovala nemalé částky do vlastní budoucnosti, plánovala dovolenou a kulturní akci, vedla si o svém hospodaření pečlivé záznamy a získávala mimořádné příjmy nejen za vypracované úkoly z jednotlivých kol, ale i za vypracování speciálních úkolů navíc.

Po dramatickém vývoji soutěže, který vypadal jako vývoj akcí na světových burzách, tým Svibičáků skutečně postoupil a 11. května se ještě v nočních hodinách vydal na stras-

tiplnou cestu do pražského Karlína, kde se finálové kolo konalo. Ačkoli toho naši žáci moc nenaspali, podali v Praze naprosto famózní a neuvěřitelný výkon a díky skvěle zpracované videoprezentaci, kterou zaujali i pobavili odbornou porotu, se probodovali do první desítky nejlepších družstev z celkových 202 týmů.

I proto zachováme to, co se osvědčilo a zdařilo, a budeme hledat další cesty a možnosti tam, kde naše spokojenost nebyla stoprocentní. Po třech letech práce však již máme potvrzeno, že výuka finanční gramotnosti na základní školy patří a pro budoucnost našich žáků je velmi potřebná.

RENÁTA JANOTOVÁ
A YVONA SPORYSOVÁ,
VYUČUJÍCÍ FINANČNÍ
GRAMOTNOST ZŠ POD ZVONEK

Daltoňáci ze 4.A slaví úspěch

Zúčastnili se soutěže, kterou vyhlásila knihovna v Českém Těšíně pro všechny základní školy. Měli napsat a nakreslit pro české krajiny v chorvatském městě Daruvaru zajímavé informace o našem městě. S chutí se zapojili a získali 1.

místo v kategorii pro 4. – 6. ročník. Díky dětem ze všech českotěšínských škol vznikla překrásná kniha o našem městě, která putovala do chorvatského Daruvaru.

ALENA PAWEROVÁ,
MASARYKOVA ZŠAMŠ

Nová publikace o sporu o Těšínsko

Spor o Těšínsko 1919-1920 v detailech a na poštovních zásilkách je název publikace určené širšímu okruhu zájemců o historii ve sporu o Těšínsko.

Kniha podrobně popisuje průběh událostí od ledna 1919 do srpna 1920 na Těšínsku. Události jsou

doplněny informacemi z průběhu konfliktu a celou řadou dokumentů a map. Autorem knihy je Jaroslav Tereško, historik, uznávaný filatelista a znalec této problematiky. Kniha je dostupná na adrese fijejo@volny.cz a v českotěšínském Hasičském muzeu.

(RED)

Od wycieczki po bal

MK PZKO Mistrzowice zaprasza serdecznie swoich członków i sympatyków na następujące imprezy:

- 7 IX- wycieczka na trasie: Oścadenica-Stará Bystrica-Vychylovka-Rajcza-Milówka-Koniaków-Jaworzynka-Mistrzowice.
- 13 lub 14 IX – spotkanie w ogrodzie - opiekanie babusia z kapelą, wręczenie legitymacji nowym członkom MK PZKO Mistrzowice, wspólna biesiada
- 6 X - XXXVII otwarte mistrzostwa PZKO w biegu na przełaj o memoriał Wandy Delong
- 12 X – Mistrzowskie Święto Latawca
- 9 XI – Dzień Tradycji Kulinarnej – potrawy naszych przodków

- 6 XII spotkanie ze św. Mikołajem
- Znany Bal Ślaski z doborową orkiestrą i programem na szczytowym poziomie w piątek 31 stycznia 2014 na Strzelnicy.

Do kalendarza tradycyjnych imprez zapisało się jesienne Mistrzowskie Święto Latawca połączone z pieczeniem kartofli, które w roku ubiegłym spontanicznie przerodziło się w konkurs skoków przez ognisko. FOTO | DOROTA HAVLIKOVÁ

Setkání seniorů jubilentů

Město Český Těšín, odbor sociální, nabízí možnost slavnostního setkání seniorů u příležitosti Mezinárodního dne seniorů, které se uskuteční 8. 10. 2013 od 15.00 hod. v kulturním a společenském středisku „Střelnice“, Střelníční 251/1, Český Těšín.

Zájemci o setkání se mohou přihlásit na odboru sociálním, oddělení sociálních věcí Městského úřadu v Českém Těšíně, ul. Štefánikova 25/18 (budova vedle kina), Český Těšín v 1. poschodí budovy, kanceláře č. 201 – 204, tel. 553 035 720, kam doručí písemně nebo osobně vyplněnou návratku.

Podmínkou pro přihlášení je:

- trvalý pobyt na území města Český Těšín
- minimální věk dovršených 80 let v roce 2013.

Uzávěrka přihlášek proběhne 27. 9. 2013.

Přihlášení zájemci obdrží osobní pozvánku.

Přihláška k setkání seniorů jubilentů u příležitosti Mezinárodního dne seniorů r. 2013

Jméno a příjmení:

Datum narození: Telefon:

Bydliště:

Souhlasím, aby údaje o mé osobě uvedené v této přihlášce byly zpracovány odborem sociálním v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely setkání jubilentů u příležitosti Mezinárodního dne seniorů v r. 2013.

V Českém Těšíně dne: Podpis:

Příměstský tábor „Holduj tanci, pohybu“

Těšínské děti ve věku 6 až 14 let se během letních prázdnin (15. - 19. 7. 2013) sešly na příměstském táboře v KVC DDM pod názvem „Holduj tanci, pohybu“.

Co převaha děvčat a jeden hoch mohli očekávat? Tábor byl zaměřen především na tanec.

Prim vedly latinskoamerické tance, zumba, a tanec cha-cha, který děti zvládly pod vedením našeho předního páru Terky a Míši z TK Marendi. Naši malí účastníci (Čipmánkové, Smajlíci a Žabky) byli nadšení těšínským folklorem, tanci, pís-

němi a kroji, do kterých je oblékly vedoucí našich folklorních souborů Mirka s Terkou. Společně se naučili tanec Vrabel, který je velmi líbivý a je na repertoáru souboru Slezanek. Nechyběla ukázka a výuka tanců jižního Španělska, kterou nám poskytly zahraniční dobrovolnice. Specifickým žánrem, se kterým se děti seznámily, byly country tance za účasti členů souboru Kanafas. Během pátečního dopoledne se v sále Na Brandýse rozléhaly tóny country a tance Zuzana a Virginie společně s Line dance obohatily rozhled našich táborových účastníků. Všem se taneční výuka dařila, Čip-

mánkové, Smajlíci a Žabky se velmi snažili a také se hodně naučili!

Součástí tanečního maratonu byly i další aktivity, seznámení se s kulturní institucí - Těšínským divadlem, děti absolvovaly akce v rámci soutěže Prázdniny 2013 ve Svibici, kterou připravilo AVE - Střep a městská knihovna. Velmi zdařilý byl celodenní výlet do ZOO

v Ostravě, na který se malí tanečníci velmi těšili. Děti prokázaly rovněž sportovního a soutěživého ducha v odpolední plněm her, zábavy a soutěží, s opékáním párků. Nechyběly výtvarné aktivity a jako bonus jsme nabídli projížďku na ponících v místním jezdeckém klubu.

Poděkování proto patří všem pracovníkům DDM a vedoucím našich zájmových útvarů i institucí, kteří tábor připravili a realizovali, zejména hlavní vedoucí Lucii Bačíkové a naši externistce Tereze Moravčíkové.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ
DDM ČESKÝ TĚŠÍN

Zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany pro město Český Těšín

Dne 2. 4. 2012 byla zahájena realizace projektu „Zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany pro město Český Těšín“ v rámci Operačního programu životní prostředí, který je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Fondu soudržnosti a státního rozpočtu České republiky.

Cílem projektu je:

1. zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany v rámci vybudování systému včasného varování obyvatel s kontinuálním sledováním hladiny.
2. digitalizace povodňového plánu města s napojením na Povodňový informační systém POVIS, digitální plán ČR a využití závěrů z aktualizace plánu pro účely města, kdy dojde k zohlednění aktuálních údajů v územním plánu města.

Na sloupech veřejného osvětlení města jsou umístovány ampliony a dvě akustické sirény, které je možné využívat v případě povodní, ekologických havárií, nehod nebo pátrání po pohřešovaných osobách. Souběžně probíhá instalace vodoměrných latí a sedmi čidel na sedmi lokálních tocích. Čidla budou informovat o každém pohybu hladiny vody, informace o změnách na tocích budou předávány bezdrátově přímo do počítače městské policie, krizového štábu a vedení města.

Celkové výdaje projektu byly vyčísleny na 20 759 774,60 Kč, celkové způsobilé výdaje na 20 720 383,- Kč z toho 85 % tj. 17 612 325,55 Kč bude hrazeno z Fondu soudržnosti, 5 % tj. 1 036 019,15 Kč ze Státního fondu životního prostředí České republiky a 10 % tj. 2 072 038,30 Kč z rozpočtu města Český Těšín.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Den s policejním psovodem

V polovině června prožily mladší děti zajímavé dopoledne s ukázkou výcviku policejního psa. Dozvěděly se, že jsou psi hlídkoví, pátrací, pes s výcvikem k odhalování narkotik, zbraní a výbušnin. Čtyřlétý krasavec všem předvedl ukázky poslušnosti, vyhledával předměty v terénu. Nejlepší bylo zadržení nebezpečného pachatele ve speciálním cvičícím obleku. Ten

oblek si pak mohly děti i vyzkoušet. Přesvědčili jsme se, že psi čich, sluch, rychlost, vytrvalost a síla ve stisku čelistí je zcela a beze zbytku nenahraditelná přes veškeré technické vybavení policie. Kromě čtyřnohých kamarádů děti nejvíce bavila neprůstřelná vesta a policejní auto, kde si mohly vyzkoušet houkačku a vysílačku.

ALENA JAWORSKÁ, ZŠ SLEZSKÁ

Děti pojedou zdarma do lázní

Město Český Těšín podpoří finančně třítydenní ozdravné pobyty pro nemocné děti v Dětské ozdravovně se speleoterapií Vojtěchov u Olomouce.

Rodiče, kteří chtějí zdarma poslat své potomky do lázní v zalesněné krajině Ludmírovské vrchoviny, mají nejvyšší čas navštívit dětského lékaře. „V rozpočtu je na tuto kapitolu vyčleněna částka 105 tisíc korun. Počítáme, že pojedou zhruba čtyřicítka dětí. O zařazení do ozdravného programu nerozhodují úředníci. Rodič musí požádat ošetřujícího dětského lékaře, který vyplní Návrh o umístění

do ozdravovny. Návrh posoudí revizní lékař příslušné pojišťovny,“ uvádí referentka školství a organizačních činností Halina Zadubanová.

Zdravotní pojišťovny, vyjma VZP, uhradí náklady na pobyt a léčbu dětí především s chronickými onemocněními dýchacích cest, astmatem, s imunitou oslabenou vlivem nepříznivého životního prostředí. Město na sebe vzalo náklady na úhradu regulačního poplatku ve výši 100 korun na den a dítě a také na dopravu autobusem tam a zpět.

Ozdravný pobyt pro českotěšínské děti se bude konat po 20. září. (DH)

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych chtěla poděkovat Domu dětí a mládeže v Českém Těšíně za přípravu a organizaci „Prázdniny 2013“. Po celé dva měsíce mají naše děti možnost se aktivně zapojit do sbírání razítek za splnění úkolů nebo přímo se zúčastnit příměstského tábora.

Pro příklad uvedu příměstský tábor „Holduj tanci, pohybu“ pod vedením Lucie Bačíkové s pomocníky Šárkou a Terkou a dalšími. Nic nenahradí pohled do rozzářených očí našich dětí.

ZA SPOKOJENÉ RODIČE
PAVLA ŠLAPOTOVÁ

Děti se utkaly v parku

Sportovní olympiádu pro nejmenší připravilo na sklonku prázdnin Mateřské centrum Šťastné srdce. Děti soupeřily v hodu na cíl, běhu s překážkami a dalších náročných disciplínách. Odměnou pro všechny byly ceny a diplomy.

Centrum se nastávajícím maminám a dětem věnuje již pět let. Na 6. září je proto připraven Velký narozeninový den v hospůdce Malcovna. Na rodiny s dětmi čeká skákací hrad, trampolína, poník, požární auto, malování na tvář a minidisko-

téka. V září také začíná kurz Manipulace s kojencí, na který přispívá město Český Těšín, a také cvičení a hraní Poznáváme zvířátka všemi smysly děťátka. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ČÍTARNA A KAVÁRNA AVION|NOIVA

ZÁŘÍ

Od 23. 9. do 4. 10.

Výtvarný salon

JIŘÍ FIXL: VÝSTAVA DĚTSKÝCH ILUSTRACÍ

Pořádá Městská knihovna Český Těšín

Středa 4. 9. v 16.30 hod.

BÁSNICKÝ PODVEČER „DO ŻRÓDEŁ ISTNIEŃIA“

Akce se koná v rámci cyklu autorských setkání s názvem „DIALOG – poezja łącząca a nie dzieli“. Pořádá nakladatelství Wydawnictwo Wingsber.com POLAND. Vstup zdarma

Sobota 14. 9. v 15 hod.

ŽIVÁ KNIHOVNA

Živá knihovna funguje téměř totožně jako každá běžná knihovna. Čtenář přijde, půjčí si knihu a poté si v ní může číst, s tím rozdílem, že v Živé knihovně se knih můžete ptát na vše, co Vás o jejich příběhu zajímá a ony odpoví. Knihy v živé knihovně jsou totiž lidé. A za půjčení se nic neplatí. Pořádají Dům dětí a mládeže Český Těšín, o.s. Petrklíč help, Městská knihovna Třinec, SMOK. Vstup zdarma

Pátek 20. 9. v 17 hod.

ČESKO-POLSKÝ

PŘEKLADATELSKÝ SALON

VÁCLAV BURIAN A JACEK BALUCH

Václav Burian je básník, publicista, literární kritik a překladatel, Jacek Baluch literární vědec, bohemista a diplomat. Debatu moderuje Jiří Macháček, šéfredaktor časopisu Protimluv. Revue pro kulturu. Čtvrtý pořad z cyklu Bez stereotypů. Češi a Poláci o sobě navzájem.

Vstup zdarma. **Rezervujte si prosím místa.**

Pořádá Městská knihovna Český Těšín a Zamek Cieszyn. Projekt spolufinancuje Česko-polské fórum Ministerstva zahraničních věcí České republiky a finančně podporuje Generální konzulát PR v Ostravě. Akce se koná pod záštitou starosty Města Český Těšín a starosty Města Cieszyn.

Sobota 21. 9. v 17 hod.

POKLADY Z TĚŠÍNSKÉ TRUHLÝ
„MEZI NÁMI TĚŠÍŇÁKY“

Umělecké profily těšínských fotografů. Pořádá Dům dětí a mládeže ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. Vstup zdarma

Sobota 21. 9. v 16.30 hod.

Výstavní síň Euroregionu

VERNISÁŽ VÝSTAVY FOTOKLUBU
Z ČESKÉHO TĚŠÍNA A CIESZYNA.

Vystavují členové Fotoklubu Zvonek o.s., Český Těšín a Cieszyńskięgo Towarzystwa Fotograficznego. Výstava potrvá do 4. 10. 2013

Pátek 27. 9. od 8 hod.

CO ČTETE? ANEB COOLTURNÍ HODINA

Hostem pořadu bude VOJTĚCH KUČERA, básník, geograf a příležitostný editor, absolvent Gymnázia v Českém Těšíně. Společně s Bogdanem Trojakem stál u zrodu poetického magazínu Weles, jehož byl v letech 1999 až 2003 šéfredaktorem. Další pořad z cyklu diskusí s osobnostmi z Těšínského Slezska a Ostravska. Určeno pro žáky českotěšínských středních škol. Pořádá MěK Český Těšín. Vstupné 50 Kč

Změna programu vyhrazena. Vzhledem k omezenému počtu míst prosíme, rezervujte si vstupenky v časovém předstihu.

tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

Odešel „jazzový děda“

„Byl jednou jeden a byl to král
– bez království, koruny a žezla
– jen na basu hrál...“

S pocitem velké bolesti a smutku přijala rodina jazzových hudebníků a jejich příznivců a také velká část občanů našeho města zprávu o tom, že nás navždy opustil „jazzový děda“ Rudolf Marek. Odešel opravdový král-král jazzu a swingu a vysoce oceňovaný hráč na kontrabas v naší zemi.

Odešel významný občan našeho města. Jako jeden ze zakládajících členů Občanského fóra se aktivně podílel na porevoluční politické přeměně společnosti v našem městě. Později také jako člen městského zastupitelstva a městské rady.

Svůj volný čas však plně věnoval hudbě, zvláště jazzu a swingu. Byly to strunné nástroje, které mu učarovaly. Jeho pravá hudební dráha začala u první poválečné swingové kapely „Mravenci“ v polovině padesátých let. Krásný, melodický sound měl velký vliv na vývoj mladých hudebníků a hudebních seskupení, která v tomto období vznikala. Rudolf byl pro všechny skvělým vzorem, učitelem a rádcem. Ve většině těchto skupin pak aktivně hrával.

Na konci padesátých let vznikla v Těšínském divadle malá kabaretní scéna „Divadlo v kufru“. Měl jsem tu čest společně s Rudou a Hubertem Dudou hudebně doprovázet takové umělce, jakými byly tehdejší hvězdy divadla Milan Klásek a Alois Miller. Rudolf hrál na kontrabas také s velkým divadelním orchestrem. Rudolfova basa tvrdila muziku i u Big Bandu Zbyszka Brzusky a v tanečním orchestru Zbyszka Farnika.

Především však v jazzových seskupeních našla plné uplatnění, hlavně pak ve skupinách Františka Schulhausera. Tehdejší těšínské JAZZ Q slavilo velké úspěchy na tuzemských i zahraničních jazzových festivalech. Byl to hlavně přerovský jazzový festival, kde těšínské hudebníci byli několikrát oceněni titulem „Evropská extratřída“ a také festivaly v Krakově, Opole, Poznani a vystoupení v pražské Redutě.

Od roku 1973 má svůj jazzový festival i naše město. Rudolf Marek nevynechal snad ani jediný. Byl také spoluorganizátorem Jazzových podzimů. Dlouho vystupoval s FORMACÍ JAZZ Q Petra Litwory, kde se střídal se skvělým baskytaristou souboru Stanem Helisem. Letošní Těšínský jazzový festival oslaví své čtyřicáté jubileum. Je ironií osudu, že na tomto festivalu už Ruda nebude hrát...

Společně s Janem Trojakem, Rudou Markem a Petrem Litworou uvedli do života Těšínské jazzové trojčení. Od roku 2003 se uskutečnily skoro dvě desítky koncertů.

V úctyhodném věku 80 let sestavil Rudolf Marek svou další skupinu s komorním jazzovým projevem. Po znovuotevření historické kavárny Avion zde vystupovali každý měsíc. Pod taktovkou Rudolfa a společně se zkušenými hudebníky Aloisem Suchanekem, později se Štěpánem Gažíkem, Tomášem Lasotou a především se skvělou zpěvačkou Tamarou Tomoszek se podařilo vytvořit vždy příjemnou atmosféru kavárny s jazzovými rytmy. Rudolf to vše umocňoval, když všechny tyto večery se svým typickým šarmem uváděl.

„Jazzový děda“ nás navždy opustil 11. července. Bylo mu 84 let. Odešel přítel, učitel a rádcem, skvělý člověk, před jehož pílí a umem se uctivě skláníme.

Budeš nám všem hodně chybět, Rudo, děkujeme Ti za všechno, co jsi pro nás a pro těšínský jazz udělal. A já Ti ze srdce děkuji, že jsem mohl být Tvým přítelem. **JÍŘÍ ŠINDLER**

Jazzová
vzpomínka

Vzpomínkový večer na slavného těšínského jazzmana, jednoho z nejstarších aktivních hráčů na basu v republice, Rudolfa Marka

**se uskuteční 13. září
v Jazzklubu na Střelnici
od 20 hodin.**

Marek, který sám sebe nazýval jazzovým dědou, zemřel ve věku 84 let a ještě krátce před neočekávanou smrtí hrál k tanci i poslechu. V hudebníkově oblíbeném klubu vystoupí ve formě jam session většina těšínských jazzmanů, kteří s ním hrávali, a také různí hosté. **(RED)**

FLORBALISTÉ KLUBU FBC DDM ČESKÝ TĚŠÍN SE OPĚT ZÚČASTNILI PRAGUE GAMES

Léto je ve znamení turnajů

Začátek prázdnin, jak již bývá zvykem, je pro florbalový klub FBC DDM Český Těšín ve znamení největší florbalové akce pro mládežnická družstva na světě – Prague Games.

V tomto roce se českotěšínské florbalistické vydali změřit síly s florbalovou konkurencí již popáté. Letošní ročník byl opět rekordní, turnaje se zúčastnilo celkem 319 týmů ze 14 zemí světa. K tradičním účastníkům se letos připojil například také exotický Singapur. Hráči Těšína bojovali ve třech kategoriích (do 13 let, do 15 let a do 18 let), po úvodních kláních v základních skupinách následovalo play-off. V prvním kole letos bohužel uspelo pouze družstvo nejstarších chlapců, které následně vypadlo v boji o čtvrtfinále. Společným znakem tohoto turnaje je však především zábava a radost ze společných chvil strávených u oblíbeného sportu.

FBC DDM Český Těšín
– kategorie B13
Zápasy ve skupině: ATU Košice
– FBC DDM Český Těšín 20:1
FBC DDM Český Těšín
– Zug United 1:9
FBC DDM Český Těšín –
Slavia VŠ Plzeň 0:8
FBC Vikings Kopřivnice – FBC
DDM Český Těšín 13:0
Zápas play-off: ZŠ L. Svobody
Rudíkov – FBC DDM Český
Těšín 7:4 (1/32 finále)

Sestava: Jolana Turoňová, Jan Brija, Andrzej Holub, Filip Kenický, Petr Nyber, Vojtěch Otta, Vendula Ottová, Jakub Sívý, Jaroslav Szturc, Patrik Cybel, Martin Janota, František Kyc, Václav Kyc. Realizační tým: Zdeněk Otta.

Florbalisté FBC DDM Český Těšín se zúčastnili několika turnajů.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

FBC DDM Český Těšín – kategorie B15

Zápasy ve skupině: FBŠ Hattrick
Brno – FBC DDM Český Těšín 3:2
FBC DDM Český Těšín – AC Sparta
Praha 4:3
FBC DDM Český Těšín – Emaus
(UKR) 14:0
Tungelsta IF (SWE) – FBC DDM
Český Těšín 4:1
Zápas play-off: FBC DDM Český
Těšín – FBC Štíři České Budějovice
1:3 (1/32 finále)

Sestava: Aleksandar Kováč, Filip Sikora, Jiří Morawiec, Marek Warcop, Martin Martiniak, Jan Žwak, Tomáš Chmiel, Jakub Kenický, Radim Wolný, Alan Gerguri, Aleš Kubiček. Realizační tým: Radomír Piszczur, Jan Drobný.

FBC DDM Český Těšín – kategorie B18

Zápasy ve skupině: FC Bučis Team –
FBC DDM Český Těšín 6:0
FBC DDM Český Těšín – BILLY BOY
Mladá Boleslav 3:2

FBC DDM Český Těšín – DDM

Liberec 3:4
Zug United Rot (SUI) – FBC DDM
Český Těšín 9:0
Zápasy play-off: AC Sparta Praha
– FBC DDM Český Těšín 1:2 (1/32
finále)

FBC DDM Český Těšín – FC Bučis
Team 0:6 (osmifinále)

Sestava: Štěpán Gryc, Jan Hensler, Jan Hamrozi, Tomáš Hercig, Sandra Křížová, Jakub Liegerski, Matěj Lipták, Jakub Michna, Vojtěch Mrkva, Tomáš Hrankay, Michaela Kaniová, Adam Kašpar, Daniel Wolný. Realizační tým: Tomáš Pilch, Markéta Fajová.

Mezinárodní florbalový turnaj Festiwal unihokeja dni Trzciela 2013

Počátkem června se florbalový klub FBC DDM Český Těšín zúčastnil mezinárodního turnaje v polském Trzcielu. V konkurenci pěti družstev (věková kategorie 98 a mladší) si těšínské florbalistické vedli

velice dobře a vybojovali konečně druhé místo. Nejlepším hráčem týmu byl zaslouženě zvolen Radim Wolný.

FBC DDM Český Těšín – GSZS

Trzciel 4:1

FBC DDM Český Těšín – Kęblowo

2:4

FBC DDM Český Těšín – Siedlec 3:1

FBC DDM Český Těšín – Brójce 3:0

Sestava: Aleksandar Kováč, Michal Červinka, Radim Wolný, Filip Sikora, Jiří Morawiec, Alan Gerguri, Martin Stenchlý, Jakub Kenický, Tomáš Chmiel, Lukáš Svoboda, Jan Žwak, Filip Kenický, Patrik Cybel, Martin Martiniak, Marek Warcop, Adam Kelner. Trenér: Radomír Piszczur.

Mezinárodní florbalový turnaj Svátek tři bratří 2013

Součástí každoročních oslav města Český Těšín je také, již po několikaleté, mezinárodní florbalový turnaj. V letošním roce pozvánku přijaly týmy Paskova, Jablunkova a polského Trzciela. Těšín na tomto turnaji vybojoval opět druhé místo, když dvakrát smolně remizoval v dobře rozehraných utkáních.

FBC DDM Český Těšín – Paskov
Saurians 3:3

FBC DDM Český Těšín – FBC Coyotes
Jablunkov 4:2

FBC DDM Český Těšín – GSZS Trzciel 3:3

Sestava: Štěpán Gryc, Aleksandar Kováč, Michal Červinka, Radim Wolný, Filip Sikora, Jiří Morawiec, Gerguri Alan, Martin Stenchlý, Jakub Kenický, Tomáš Chmiel, Adam Kašpar, Lukáš Svoboda. Trenér: Radomír Piszczur. (RED)

Florbalový klub FBC DDM Český Těšín je sponzorován městem Český Těšín.

Nejjemnější a nej kvalitnější destiláty z ovocných kvasů

Stonava 334

Tel. 596 422 010 a 737 841 306

www.palirna-stonava.cz

Menší třetí kotel je v provozu

Přijím objednávky na pálení destilátů

Příjemné čekání u kávy a internetu

Vysoká kvalita a nízká cena

VOREL

Výkopové práce pásovým mini - bagrem
Traktor - bagrem CAT, Avie - MAN
Vodoinstalátorské práce

Přístavení a odvoz kontejneru na stavební suť a zeminu

- ▶ výkopy základů, základových pásů
- ▶ inženýrských sítí, kanalizací i s pokládkou
- ▶ jímky, čističky, kopání bazénů
- ▶ hydroizolace budov, výkopy drenáží
- ▶ přeprava stavebního materiálu Avii, Manem.

TEL.: +420 725 178 819

e-mail: vorel.radek@centrum.cz

www.vorel-radek.cz

Biker Folvarčný si dojel pro titul

Sjezdař Petr Folvarčný z Českého Těšína vyhrál letošní žákovské mistrovství ČR ve Špindlerově Mlýně. Petr Folvarčný, teprve 14letý jezdec klubu Elitebikes Racing Gang sídlícího v Českém Těšíně, se koncem července dočkal obrovského úspěchu – ve Špindlerově Mlýně se stal šampionem ČR v downhillu (sjezdu) mezi žáky.

Premiérový titul v domácím mistrovství s mezinárodní účastí (Folvarčný byl celkově druhý, předčil jej pouze jeden závodník ze Slovenska) je pro talentovaného jezdce z Českého Těšína největším úspěchem prozatímni sportovní kariéry.

V uplynulém roce Folvarčný triumfoval v několika závodech Českého poháru, v celkovém hodnocení seriálu obsadil třetí pozici. Obdivuhodnou formu si Folvarčný uchoval taktéž pro letošní mezinárodní mistrovství Slovenska v Jasné, kde v silné žákovské konkurenci skončil na třetí příčce. (BA)

Dorostenci postoupili do kraje

Fotbaloví dorostenci Českého Těšína vyhráli v předešlé sezoně okresní přebor a postoupili do krajské soutěže. Novou sezonu započali plíchnou 2:2 s Interem Petrovice, jejich branky vstřelili Sebastian Zogata a Jakub Lojek.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Plavkyně Bibiana Kotzianová je vicemistryní České republiky

Bibiana Kotzianová, nadějná jedenáctiletá plavkyně plaveckého oddílu v Třinci, skončila ve své kategorii druhá v Letním poháru České republiky.

Bibiana Kotzianová, která bydlí v Českém Těšíně, kde navštěvuje Základní školu Kontešinec, se na Poháry České republiky nominuje pravidelně již několik plaveckých sezon. Přes okresní a krajské přebory žactva, které jsou podmínkou pro kvalifikaci na Pohár České republiky, se na tento závod nominovala i tentokrát. Mistrovství se konalo v druhé polovině června v Prostějově. Na Pohár ČR bylo přijato celkem 154 závodníků, z toho 79 chlapců a 75 dívek.

Kotzianová startovala celkem ve čtyřech disciplínách. Ve volném způsobu na 50 metrů obsadila osmé místo, v polohovém závodě sedmou příčku a v motýlku byla pátá. Nejsilnější disciplínou Kotzianové jsou prsa, v nichž si zaplavala na 100 metrů svůj nový osobní rekord 1:30,40, čímž obsadila výborné druhé. Tento závod byl opravdu „o prsa“, neboť závodnice, která zvítězila, doplávala v čase 1:30,10. Bibiana Kotzianová

svým umístěním zaujala prvenství v žebříčku pro oblast severní Moravy. (RED)

Nadějná plavkyně Bibiana Kotzianová. FOTO | ARCHIV ODDÍLU

FOTBALISTÉ ČESKÉHO TĚŠÍNA VSTOUPILI DO NOVÉ SEZONY DOMÁCÍ PORÁŽKOU

Domácí premiéra se hráčům nevydařila

Novou sezonu krajského přeboru rozjeli fotbalisté Českého Těšína špatně. Na vlastním hřišti překvapivě podlehli nováčkov z Břidličné.

ČESKÝ TĚŠÍN – BŘIDLICHÁ 1:2

Úvodní dějství přineslo dvě tutovky na každé straně, z nichž se však gólově neurodilo. Po změně stran už bezgólový smír dlouho nevydržel – Českotěšínská nedokázali zastavit rychlou akci protivníka a prohrávali. K vyrovnání měl velmi blízko Chlebek, míč po jeho střele ovšem do sítě nezapadl. Platilo nedáš – dostaneš: následovala další rychlá akce Břidličné, centr a přesná hlavička neobsazeného hráče. Domácí fotbalisté si v posledních minutách vynutili ohromnou územní převahu, ale podařilo se jim už pouze zkorigovat – Bolek našel centrem hlavu Trybule a bylo to 2:1. Jeho tým měl další čtyři tutovky, ale Konečný, Kantor, Nowak, Trybulec si s nimi nedokázali poradit.

Fotbalisté Českého Těšína se musejí obejít bez útočníka Denise Christu (uprostřed), který se vrátil do Třince.

FOTO | MARIAN KIEDROŇ

„Přes léto došlo k další velké změně našeho mužstva. Osm hráčů z něho odešlo, devět nových přišlo. Chce to čas, než si to všechno sedne tak, jak má. Loni jsme skončili šestí nebo sedmí. Myslím, že náš tým je konkurenceschopný a má na to, aby skončil kolem pátého místa,“ řekl

trenér Českého Těšína Pavel Smatana.

BRANKA: Trybulec. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: O. Kreželok – L. Kohut (76. Konečný), Staník, Šlavka (67. Nowak), Bolek – Kubáň, I. Kantor – M. Chlebek, Przyczko, Koper – Lojek (46. Trybulec). Trenér: Smatana. (BA)

Soupiska Českého Těšína

BRANKÁŘI: Petr Bašanda, Ondřej Kreželok.

OBRÁNCI: Dominik Bolek, Karel Gebel, Adrián Krasničí, Dominik Rusek, Tomáš Staník, Karol Šlavka.

ZÁLOŽNÍCI: Petr Dytko, Filip Hradečný, Michal Chlebek, Ivo Kantor, Lukáš Kohut, Jakub Koper, Tomáš Kubáň, Filip Przyczko.

ÚTOČNÍCI: David Konečný, Tomáš Kratka, Jakub Lojek, Stefan Nowak, Arkadiusz Trybulec.

TRENÉR: Pavel Smatana.

PŘIŠLI: Bašanda, Dytko, Kreželok (Smilovice), Gebel (Jasienica), Kohut (Lučina), Konečný (Třinec), Krasničí (z dorostu), Kratka (Karviná), Kubáň (Lískovec).

ODEŠLI: Byrtus, Christu, Klepek (Třinec), Mendrok (Jasienica), Reš, Zabelka (Horní Žukov), Slíva (Staré Město), Zowada (Jablunkov).

Z cyklisty Otevřela se stal běžec

Letošního Běhu na Kozubovou – závodu Českého poháru v běhu do vrchu – se zúčastnil rovněž Vít Otevřel z Českého Těšína.

Pětadvacetiletý běžec zdolal trať v délce 5200 metrů s pětisetmetrovým převýšením za 30 minut a 18 vteřin, což mu vyneslo osmé místo v početné hlavní kategorii mužů.

Běh na Kozubovou jste letos absolvoval poprvé?

Ne, poprvé jsem na Kozubovou běžel loni. Letos podruhé. Už jsem věděl, do čeho jdu, ale i tak to bylo těžké. Den předtím jsem startoval v běhu na Lysou horu, ten mi také sebral nějaké síly. Kupodivu jsem se cítil hůř, ale výkonnostně to bylo lepší. Po lese se běží lépe než po silnici.

Jak se vypořádáváte se závoděním v extrémním horku?

Ta vedra mi vůbec nesedí. Nejlépe se běhá, když je kolem těch patnácti

stupňů. Na trati mě potkala jedna krize. Na té louce pod Kozubovou, kde pražilo slunce.

Co je vaší specialitou – silniční běh, nebo běh do vrchu?

Spíše se orientuji na delší horské běhy. Silniční mě tolik nebaví, běhání v horách mi přijde mnohem zábavnější a dynamičtější. Do Lomné se chystám také na Slezský maraton.

Kdy jste začal s běháním?

Docela pozdě, asi tři roky zpátky. Předtím jsem více jezdil na kole, jednu dobu jsem startoval i v Českém poháru. Jezdil jsem za Beskyd Bike Český Těšín. Pak mě kamarád vzal na Lysou horu, kdy se od začátku listopadu do konce února každý týden běhá na Lysou. Tam mě běhání nějak chytlo.

Kam jezdíte trénovat běh do vrchu? V Českém Těšíně a okolí k němu nejsou ideální podmínky.

Snažím se aspoň jednou týdně vyrazit do hor. Jinak běhám kolem baráku, z Českého Těšína do Albrechtic. A také jezdím hodně na kole. Snažím se trénovat minimálně hodinu, přičemž dva dny v týdnu si dopřeji volno. (BA)

TJ Slavoj Český Těšín
nový oddíl plavání

zve plavce i neplavce ve věku od 6 do 12 let na bazén

Proč:	naučíme Tě plavat znak, prsa, kraul a taky pár triků z vodního póla
Kde:	plavecký bazén ZŠ Pod Zvonek Český Těšín
Kdy:	začínáme od září 2013
Jak často:	2x týdně ÚT - ČT (17 - 18hod)
Cena:	2000Kč/ osoba za pololetí
Bonus:	rodič (doprovod) plave ZDARMA, možnost saunování v období tréninku
Důležité:	omezena kapacita - 20 osob
Informace:	Mgr. Ivan Makaj - trenér, tel. 608984750

MLADÍ HOKEJISTÉ SLAVOJE ČESKÝ TĚŠÍN SE CHYSTAJÍ NA BLÍŽÍCÍ SE SEZONU 2013 – 2014

Přechodný domov našli v Cieszyně

V Českém Těšíně trénoval nyní masér Ocelářů Rudolf Tluszczyk (v popředí). FOTO | MARIAN KIEDROŃ

Mladí hokejisté Slavoj Český Těšín se pod vedením svých trenérů chystají na blížící se hokejovou sezonu 2013 – 2014. Po dobu modernizace místního zimáku budou využívat ledovou plochu v sousedním Cieszyně.

Letmý pohled na rtuť teploměru jasně dokazuje, že léto je v plném proudu a zima je ještě daleko. Počasí zve k vodě. Pro hokejisty je to čas, který dává možnost ohlédnout se za uplynulou sezonou a stanovit si cíle pro nový soutěžní ročník.

Velkým příslibem pro nadcházející období je vítězství nejmladších hokejistů českotěšínského Slavoj na turnaji v Novém Jičíně (ročníky 2006 a 2007), potažmo na mezinárodním turnaji v Havířově. Mezi největší úspěchy hráčů z ročníku 2005 patří druhá příčka na mezinárodním turnaji v Havířově a rovněž druhá pozice hráčů ročníku 2004 na turnaji ve Frýdku-Místku.

Letní příprava na českotěšínských hokejistů na suchu probíhala na

hřištích a tělocvičnách v průběhu května a června. Zaměřena byla především na zlepšení pohybových schopností a obratnosti. Vzhledem k tomu, že kondiční fáze přípravy je pro hokejisty nejnepříjemnější částí tréninkového procesu, pro zvýšení její atraktivity byly tréninky vedeny formou her a zábavy, což přispělo k tomu, že děti se na ně těšily.

Klub hledá nové hokejisty

Souběžně s probíhající letní přípravou začaly probíhat i práce na rozsáhlé modernizaci a dostavbě zimního stadionu v Českém Těšíně. S ohledem na tuto skutečnost funkcionáři i trenéři museli hledat jiný zimní stadion v našem regionu, na němž by hokejisté Slavoj mohli v nadcházející sezoně trénovat a hrát mistrovská utkání. Po několika jednáních, za účinné podpory těšínského místopředsedy Mgr. Stanislava Folwarczného, hokejisté Slavoj našli azyl na zimním stadionu v sousedním Cieszyně.

Záměrem trenérů je vydat v průběhu posledního srpnového týdne hokejovou výstroj všem hráčům a od začátku září zahájit tréninky na ledě na základě harmonogramu tréninků určeného pro jednotlivá družstva.

Hokejový oddíl v Českém Těšíně věnuje rovněž pozornost náboru nováčků. Ve svých řadách milerád přivítá děti (chlapce i děvčata) ve věku od čtyř do deseti let. Pro nováčky má připravenou hráčskou výstroj včetně přileb. Jediné, co děti musí mít vlastní, jsou brusle. Rodiče musejí mít na paměti, že začínající hokejisté se bez jejich podpory neobejdou.

V průběhu tréninkového procesu se na ledě formuje kolektiv budoucích hráčů. Mimo led vzniká kolektiv rodičů, který má významný

vliv na celkovou atmosféru v družstvu. V bruslařské škole se děti naučí bruslit a pracovat s hokejkou. Na ty, které prokáží, že bruslařskou školu už mají zvládnutou, už čekají

trenéři jednotlivých družstev, pod jejichž vedením se hráči zdokonaľují v bruslení a učí se hokejovému kumštu. V období před Vánocemi pak tito hokejisté poprvé obléknou modrobílý dres, aby v něm reprezentovali město Český Těšín na turnajích. (RED)

2. ročník
AMATÉRSKÉ MISTROVSTVÍ
CIESZYNA A ČESKÉHO TĚŠÍNA
V TENISE
21. a 22. ZÁŘÍ 2013
 kurty Ogniwa a Slavoj (nad Olší)

POŘADATEL Ogniwo TKKF Ogniwo Cieszyn, TJ Slavoj Český Těšín
 Turnaj je organizován v rámci společného projektu „TENIS BEZ HRANIC“

STARTOVNÉ:
 150CZK / 25PLN

KATEGORIE:
 muži: dvouhra +20, +50, +60
 ženy: čtyřhra bez věkového omezení

PREZENTACE:
 sobota 21. září 2013, hod. 8:30, kurty Ogniwa

KONTAKT:
 CZ: +420 776 683 592 PL: +48 795 188 855
 www.tenistesin.cz www.teniscieszyn.pl

Partner: WKB Bank Zachodni WBK

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková
 Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Petr Procházka | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Styčka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamační roznos Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevýžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

V nové mateřince budou lektori vyučovat děti v anglickém jazyce

Soukromou anglickojazyčnou mateřinku Easy Way Kids otevře od září v budově Základní školy Slovenská třinecká jazyková škola Easy Way Languages.

O skupinu 15 předškoláků zde budou pečovat tři dospělí. Dva pedagogové s univerzitním diplomem přicestovali v srpnu z amerického Wisconsinu, třetím zaměstnancem je česká učitelka s praxí v zahraničí. Děti zde budou celodenně komunikovat anglicky a novinkou je možnost využívat zařízení jen v určité dny nebo i třeba jen půlden. Pracovní doba je zde prodloužena od 7 až do 18 hodin.

„Metodiku přebíráme z Irska, kde se velmi osvědčuje u rychlé výuky potomků cizinců, které pocházejí z různých koutů světa. Děti u nás budou řazeny do jednotlivých aktivit nikoliv podle věku, ale dovedností. Díky tomu je zaručen rychlejší vývoj a vstřebávání nových informací. Nehrozí, že méně šikovné děti brzdi ty nadanější a naopak méně šikovné to odrazuje,“ uvádí

metodička zařízení Dagmar Wienerová – Malíková, která sama šest let vyučovala ve školských zařízeních v Irsku a říká, že děti se tam plynuleji zapojují do života a během výuky jazyku využívají i fyzickou stránku komunikace.

Majitelka jazykové školy Natalija Hečková o otevření mateřinky usilovala několik let. „Myslela jsme si, že to bude jednodušší, avšak přípravy zabraly tři roky. Napřed jsme chtěli získat prostory v Třinci, nakonec jsme získali přízeň v Městském úřadu v Českém Těšíně, který nám vyšel vstříc, a jsme rádi, že je to budova školy,“ uvedla Hečková, která již zahájila nábor. „Nejbližší jazyková školka je v Ostravě, počítáme, že si k nám najdou cestu nejen zahraniční pracovníci, ale i rodiče, kteří dbají na vzdělání svých dětí nebo lidé, kteří potřebují jen občasné hlídání, což obecní zařízení neumožňují. Proto jsme zavedli i nabídku jednodenních nebo půldenních pobytů,“ řekla Hečková. (DH)

Více informací na www.easywaykids.cz

Záhadný botanický útvar

Kdo si o prázdninách všiml netradičního stromu na nábřeží, se možná nedovtipil, že zde vyrostl botanický vzácný Pohádkovník. Vykouzlily jej místní šikovné knihovnice.

„Městská knihovna Český Těšín, pobočka Havlíčkova, dvakrát uspořádala v rámci městské akce Prázdniny 2013 prázdninové hrané a také hravé pohádky, které jsme nazvali Dopolnedníčky. Netradiční bylo nejen místo, ale i pohádkové postavy, které dětem přiblížily děj pohádek. Dopolnedníčky se konaly 18. 7. a 21. 8. u stromu Pohádkovníku na rohu ulice Dvořákova a nábřeží Míru,“ uvedla knihovnice Ewa Sikora.

Scénické čtení pohádek o Makové panence a příběhů o Kvaku a Žbluňkovi v podání knihovnic bylo určeno všem, kdo mají rádi knížky, pohádky a příběhy a těšilo se velkému zájmu dětí i kolemjdoucích. (RED)

FOTO | JANA GALÁŠOVÁ

Výstava o turistice na Těšínsku

Sto let stará turistická výbava – lyže, kolo, batoh a nádobí – sbírky dobových plakátů, dokumentů, map fotografií, ale také odznaků, plakátů a pohlednic jsou k vidění na nové výstavě v Książnici Cieszyńské v Těšíně nazvané „Łysa góra, piękna góra, kopiec zku wysoki...“. Expozice mapuje dějiny turistiky na Těšínském Slezsku. Téma bylo vybráno s ohledem na sto let od otevření

chaty na Ropičce, kterou vybudovalo PTT Beskid podle návrhu architekta S. Filasiewiczze ze Lwowa. Na výstavě, která je zpřístupněna do 27. září, jsou k vidění i cestovatelské texty od 16. století, tištěné průvodce od 17. století nebo poema o Lysé hoře z 18. století. Část výstavy je věnována prezentaci již neexistujících turistických organizací, představují se i stále aktivní kluby turistů. (DH)

Město Český Těšín pro občany

Chcete snížit náklady na domácnost? Město pro Vás zajistilo příležitost snížit náklady domácností na elektrickou energii a zemní plyn. Tuto službu máte zcela zdarma.

Podklady potřebné pro zařazení do e-Aukce

- Kopie smlouvy včetně případných dodatků a všeobecných podmínek (Elektřina/Zemní plyn)
- Kopie ročního vyúčtování (Elektřina/Zemní plyn)
- Podepsaná smlouva mezi eCENTRE a klientem

Způsob předání podkladů

- osobně na kontaktním místě (kopie dokumentů v tištěné podobě)
 - nebo zasláním kopií dokumentů v tištěné podobě na níže uvedenou adresu
- Obálku s podklady prosím označte „Domácnosti města Český Těšín“

eCENTRE, a.s.
Vera Schmid
Nemocniční 987/12
702 00 Ostrava 1

Harmonogram a termíny pro zařazení do e-Aukce

Dne 3.9.2013 a to každé úterý a každý pátek od 13.00 do 15.00 hod. bude probíhat sběr podkladů od domácností.

Dne 29.10.2013 bude ukončen sběr podkladů.

Žádáme občany, kteří se chtějí do e-Aukce zapojit, aby své podklady předali co nejdříve, aby bylo možné zkontrolovat úplnost předaných dat. Nejzazší termín je **29.10.2013**.

E-Aukce na dodavatele elektrické energie a zemního plynu se uskuteční koncem měsíce října a listopadu 2013. O přesném termínu e-Aukce budou občané informováni v těšínských listech, na webových stránkách Města Českého Těšína www.tesin.cz a na webových stránkách www.ecentre.cz.

V srpnu 2013 budou na kontaktním místě pro občany připraveny k podpisu smlouvy s vítězným dodavatelem. Změnu dodavatele zajišťuje eCENTRE ve spolupráci s vítězným dodavatelem.

Poskytovatel služby
Organizátor – Aukce

ecentre®
www.ecentre.cz

Provoz kontaktního místa
Městský úřad Český Těšín
Štefánikova 18/25
Od 3.9.2013 do 29.10.2013
Každé úterý a pátek
od 13.00 do 15.00 hod.

V případě jakýchkoliv dotazů, prosím, kontaktujte níže uvedenou kontaktní osobu.

Kontaktní osoba:
Vera Schmid
email: vera.schmid@ecentre.cz
Tel: 774 666 689

Mała syrenka – aktoři i lalkarze společně na scéně

Mała syrenka pragne zostać człowiekiem. Lecz co właściwie znaczy być człowiekiem? Czym jest miłość? Malutka syrenka marzy, by wypłynąć z morza i nauczyć się od ludzi, jak kochać. Dziś my uczy my się od niej. Od maleńkiej istoty z zimnym rybim ogonem, co nie potrafiła mówić, ale potrafiła poświęcić się, żeby uszczęśliwić tego, którego kochała. „Mała syrenka” to przepiękna baśń o miłości, marzeniach, tajemnicach ludzkiego życia. To magiczne baśniowe widowisko dla widzów dorosłych i dzieci, o krajach i istotach, których nie znamy, ale śnimy o nich, podobnie jak one śnią o nas.

Světově známého pohádkáře Hanse Christiana Andersena není třeba příliš představovat, stejně jako krásné příběhy, kterými žil v dětství každý z nás. Lásky, odhodlání a věrnost – existuje snad v životě něco cennějšího? I o tom vypráví Andersen, když popisuje strasti malé mořské víly i krásu podmořského světa, který se rozhodla opustit pro lásku krásného prince.

Těšínské divadlo uvedením této pohádky (18. května 2013) připojuje další lesklý korálek do šňůry zdařilých a publikem velmi oblíbených pohádek, které má na repertoáru. Poprvé ale dochází k unikátnímu spojení polského souboru a loutkoherců souboru Bajka. Malá mořská víla je totiž jejich společným představením.

Polské herce jejich kolegové doplňují, aby jejich prostřednictvím oživil tajemní mořští tvorové. Atmosféru jiného světa jim pomáhají vytvořit nádherné loutky a scénografie slovenského výtvarníka Miroslava Duši, kostýmy podle návrhů Júlie Sabové a hudba Jiřího Philippha. Režie Malé mořské víly se pro Těšínské divadlo ujala hostující režisérka Monika Gerboc. Malou mořskou vílu hraje Joanna Gruszcza, prince Artur Smolucha.

FOTO | TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

PREMIÉRY LOUTKOVÉ SCÉNY BAJKA TĚŠÍNSKÉHO DIVADLA PREMIERY SCENY LALEK BAJKA TEATRU CIESZYŃSKIEGO

**SEZONA/SEZON
2013 – 2014**

ŚPIĄCA KRÓLEWNA

To jedna z nejpopulárnějších baśni. Dawno, dawno temu królewskiej parze urodila się upragniona córeczka. Radość rodziców była ogromna. Nad kołyską małej królowny zebrały się trzy wróżki, z których każda przepowiedziała jej przyszłość. Niestety jednak z wrózek rzuciła klątwę, polegającą na tym, że królowna w dniu swoich 15. urodzin uktuje się wrzeczonym w palec i... umrze. Obudzić będzie ją mógł tylko pocałunek pięknego księcia.

A czy książę znajdzie śpiącą królowną – tego dowiedziecie się oglądając przedstawienie lalkowe Bajki.

Premiera: luty 2014 r.

ŚIPKOVÁ RŮŽENKA

Patří již mnoho let k nejoblíbenějším pohádkám. Byl jednou jeden

král a jeho manželka. Žili šťastně v nádherném hradě a trápilo je pouze jedno – neměli děti. Až jednoho krásného dne se jim narodila milovaná dceruška. Uspořádali velkou oslavu a pozvali i víly, které princezně nadělily dary – krásu, dobrotu, moudrost. Avšak jedna z nich na ni seslala kletbu, která předpověděla, že se princezna při dovršení patnácti let píchne o vřeten o... umře. Probudit ji bude moci pouze polibek krásného prince. Zda princ najde spící princeznu a jak to všechno nakonec dopadne – to se už dozvíte během loutkového přestavení Bajky.

Premiéra: únor 2014

O BUDULÍNKOVÍ

Žila jednou jedna babička a dědeček a ti měli svého Budulínka. Každý den chodívali do práce a Budulínek zůstal doma sám. Babička mu pokaždé říkala, aby byl hodný, hezky si hrál a nikomu neotvíral. Jednoho dne, když byl Budulínek doma sám, přišla za

ním liška a prosila ho, aby jí přece jen otevřel. Budulínek zapomněl na dobré rady babičky a dědečka a otevřel. Co se pak stalo a jak to s Budulínkem a liškou dopadlo, co udělal dědeček s babičkou – na to se přijďte podívat, to vám prozradí loutková scéna Bajka.

Premiéra: květen 2014

BUDULÍNEK

To ulubiona czeska bajka, która ma wiele wersji filmowych i teatralnych. Byli sobie dziadek i babcia i mieli małego Budulinka. Codziennie rano wychodzili do pracy i Budulinek zostawał sam w domu. Za każdym razem babcia mówiła mu, aby był grzeczny i ładnie się bawił i przestrzegała, by nikomu nie otwierał. Pewnego dnia do Budulinka przyszła chytra lisica, mówiąc, że jest strasznie głodna i prosząc, by otworzył drzwi. A mały Budulinek niestety zapomniał o przestrozach babci i dziadka i wpuścił lisicę. Co działo się dalej, co spotkało Budulinka i lisicę, co zrobił dziadek z babcią – o tym

opowie wam Scena Lalek Bajka w swym najnowszym przedstawieniu.

Premiera: maj 2014 r.

Adam Wawrosz O WILKU I KÓZCE

Rok 2013 został na Zaoziu ogłoszony Rokiem Adama Wawrosza. Ten prozaik, poeta i humorysta obchodziłby w tym roku 100. urodziny. Pochodzący z Końskiej A. Wawrosz był w latach 1958 - 62 kierownikiem ówczesnego Teatru Lalek „Bajka”. Jego dorobek nie poszedł w zapomnienie, a jego jednoaktówki chętnie wystawiane są przez amatorskie zespoły teatralne.

Również Scena Lalek Bajka dołączy do obchodów Roku A. Wawrosza, przygotowując premierę spektaklu o nieposlušnej kóźce, która uciekła z domu w poszukiwaniu „lepszego” i spotkała na swej drodze, jak to w bajkach bywa, złego wilka. Co z tego wyniknie – opowie wam Bajka.

Premiera: październik 2013 r.

PREMIÉRY ČESKÉ SCÉNY TĚŠÍNSKÉHO DIVADLA

SEZONA 2013 - 2014

Jana Kákošová, Martin Kákoš

BÁTHORYČKA

Příběh baronky Báthoryové přerostl časem v legendu. Dočkal se románové podoby, filmového zpracování ve velkofilmu Juraje Jakubiska a slovenská divadla ho uváděla jako muzikál. Je výsadou legend, že se tu a tam odchylují od historických faktů. Možná i proto se každé zpracování osudu Alžběty Báthoryové snaží o vlastní pohled na tuto historickou událost.

Premiéra 7. 9. 2013

Thorton Wilder

DOHAZOVAČKA

Příběh o podnikavé Dolly Leviové, dohazovačce, jež kouzlem své osobnosti dokáže vše zařídit a z nerudného a mrzoutského starého mlá-

dence Horáce Vandergeldera udělá i proti jeho vůli milujícího manžela, je mistrně napsaná divadelní komedie. Není proto divu, že inspirovala i tvůrce známého muzikálu Hello Dolly, který byl později také zfilmován. Česká scéna uvede tuto hru v činoherní podobě.

Premiéra 26. 10. 2013

Molière

DON JUAN

Občas se stane, že postavy klasických divadelních her přejdou do života a stávají se symboly čehosi. Stejný osud potkal Moliérova Dona Juana, dnes je jeho jméno synonymem označujícím milovníka žen, který tuto vlastnost nadužívá více, než je zvykem. Moliérův Juan je postava daleko složitější a nedá se zredukovat jen na přívěsek svého přívěsku, jak to kdysi trefně vyjádřil jeden známý režisér. Don Juan může

být také chápán jako symbol vzpoury proti pokrytecké společnosti.

Premiéra 25. 1. 2014

Carlo Goldoni

BENÁTSKÁ VDOVIČKA

Jedna žena a několik nápadníků, to bývá častý námět komedií. Carlo Goldoni zvládá tuto zápletku opravdu mistrně. O mladou, krásnou a chytrou vdovu se ucházejí hned čtyři muži čtyř národností - Francouz, Němec, Angličan a Ital. Každý z nich se dvoří, jak je v jeho kraji zvykem. Toho využije vdova Rosaura a rozehraje komedii zaměřenou na mužskou ješitnost, která jí pomůže vybrat toho pravého.

Premiéra 16. 11. 2013

David Foley

SMRTELNÁ VRAŽDA

Tentokrát se do dramaturgie české scény dostává i příběh detektivní

v podobě takřka klasické - zachovává jednotu místa, času a děje. Děj se odehrává v New Yorku na Manhattanu v luxusním apartmá. Hra je plná překvapivých zvratů a napětí trvá až do poslední stránky. A vrahem není zahrádník.

Premiéra 15. 3. 2014

Eduard Krečmar,
Zdeněk Barták

PETR VOK

Historické postavy bývají vděčným námětem uměleckých děl. Osudy renesančního šlechtice Petra Voka jsou často inspirací nejen pro spisovatele, dramatiky, ale také hudebníky a samozřejmě i historiky. Vokův příběh zaujal i autorskou dvojici Eduard Krečmar - Zdeněk Barták. Vznikl tak stejnojmenný muzikál napsaný pro českou scénu Těšínského divadla.

Premiéra 24. 5. 2014

PREMIERY SCENY POLSKIEJ TEATRU CIESZYŃSKIEGO

SEZON 2013 -2014

Robin Hawdon

WEEKEND Z...

Farsa Hawdona to sztuka łatva i przyjemna, której zadaniem jest jedynie rozveselenie publiczności. Akcja – ja to w farsie bywa, pełna nieporozumień, niedomówień, zaskakujących zwrotów akcji - rozgrywa się w ciągu jednego sobotniego wieczoru. Pod nieobecność męża, który miał być na spotkaniu służbowym, ale nie wyjechał, bo umówił się z kochanką, żona angielskiego biznesmana zaprasza swego kochanka, lecz niespodziewanie pojawia się jej najlepsza przyjaciółka, a na dodatek jeszcze tajemniczy modny projektant wnętrz i mąż najlepszej przyjaciółki. Postacie są oczywiście przerysowane, dowcipy znane, a jednak ciągle nas śmieszą i bawią.

Premiera: czerwiec 2013 r.

Fiodor Dostojewski

ZBRODNIA I KARA

Głównym bohaterem powieści rosyjskiego pisarza, mistrza prozy psychologicznej, jest Rodion Raskolnikow, student prawa, chłopak zbuntowany przeciw porządkowi świata, który według niego nie jest logiczny, a normy moralne nie dotyczą w równym stopniu wszystkich. Sam stawia się ponad nimi. Rozum doprowadza młodego człowie-

ka do zbrodni. Jednak dokonane przez niego brutalne morderstwo podważa jego wiarę we własne siły i predyspozycje. Wyczerpany psychicznie, rozdarty wewnątrz, nękan przez gorączkę i majaki przestaje panować nad swoimi czynami. Tymczasem krąg podejrzeń coraz bardziej zawęża się wokół niego.

Premiera: październik 2013 r.

Peter Shaffer

AMADEUSZ

Historia konfliktu Antonio Salieriego - nadwornego kompozytora na wiedeńskim dworze cesarza Józefa II, i Wolfganga Amadeusza Mozarta - jednego z największych kompozytorów w historii, pasjonowała wielu twórców. Shaffer, poruszając wątek wiecznego konfliktu między artystą i rzemieślnikiem sztuki, między geniuszem i miernotą, skupił się na skutkach obsesji sławy i rozczarowaniu wobec Stwórcy. Sztuka Shaffera ma też swoją wersję filmową, którą reżyserował Miloš Forman. Film „Amadeusz” z 1984 roku otrzymał aż osiem Oskarów.

Premiera: styczeń 2014 r.

Lucy Prebble

ENRON

Autorka jest współczesną brytyjską dramatopisarką. Jej sztuka „Enron”, której światowa premiera odbyła się w 2009 r., w tym samym roku otrzy-

mała również nagrodę dla Najlepszego Nowej Sztuki. Enron to nazwa amerykańskiego przedsiębiorstwa energetycznego, które pod koniec 2001 roku ogłosiło bankructwo, po skandalu związanym z fałszowaniem dokumentacji finansowej firmy. Po skandalu finansowym Enron stał się symbolem zamierzonego oszustwa i korupcji w korporacjach. Bankructwo Enronu zapoczątkowało ogólnoswiatowy kryzys finansowy. Na pierwszy plan wysuwa się jednak obłuda i tragiczna ludzka małość, brak podstawowych ludzkich uczuć i empatii, okrutna żądza zysku i sukcesu za wszelką cenę. Sztuka mówi wiele o nas z początku XXI wieku. „Enron” w Scenie Polskiej będzie polską prapremierą.

Polska prapremiera: marzec 2014 r.

Jaroslav Moravčík

DIAGNOZA

„Diagnoza” to swoisty teatr tańca, w którym nie pada ani jedno słowo. I mając to na uwadze, proponujemy Wam w ramach abonamentu spektakl, którego światowa premiera miała miejsce w Scenie Czeskiej w marcu 2012 roku. Mamy nadzieję, że obejrzenie przedstawienia Sceny Czeskiej będzie ciekawym urozmaicheniem.

Inspiracją dla autora i reżysera w jednej osobie do powstania tego spektaklu jest obecny styl życia. Żyjemy coraz szybciej, stajemy się

niewolnikami rzeczy materialnych. Zapominamy o uczuciach, etyce, moralności, tracimy wartości. Zapominamy, po co właściwie żyjemy. Jaroslav Moravčík wraz z aktorami Sceny Czeskiej stara się znaleźć odpowiedź na to pytanie.

W repertuarze od października 2013 r.

Aleksander Fredro

ŚLUBY PANIEŃSKIE CZYLI MAGNETYZM SERCA

„Śluby panieńskie” to jedna z najbar dziej znanych sztuk znakomitego polskiego komediopisarza, którego siłą była niezwykła zdolność widzenia ludzi i obyczajów XIX-wiecznego społeczeństwa i ukazywania ich w typach scenicznych i sytuacjach komediowych. Wiersz Fredry, pełen dowcipu i wdzięku, stanowi o nieprzemijających walorach jego utworów.

Fabula komedii opowiada historię dwóch panienek Anieli i Klary, które postanawiają nigdy nie wychodzić za mąż i dręczyć mężczyzn swą obojętnością. Komedia Fredry przedstawia miłość jako wielką, prawdziwą siłę, która pobudza ludzi do działania i przynosi radość życia. Fredro wierzył w potęgę miłości, która według niego jest szczęściem człowieka, jest rozsądną, optymistyczną, lecz trzeba o nią walczyć.

Premiera: maj 2014 r.

Nabídka kroužků pro školní rok 2013, 2014

Nový školní rok se blíží a my pro Vás máme připravenou nabídku rájmových útvarů pro rok 2013, 2014.

Všechny děti mají právo navštívit vybraný kroužek od 9. 9. 2013 do 20. 9. 2013 na zkoušku zdarma!

Kroužky začínají 9. 9. 2013 a končí 13. 6. 2014

DDM Kralovská

Název kroužku	den	hodina	cena
Tanec			
Urban dance od 10 let	pá	15,30 - 17,00	850 Kč
Country a výrazový tanec	st	15,00 - 16,30	850 Kč
Irské tance (začínají 6. 2. 2014)	čt	17,00 - 19,00	550 Kč
Street dance - TS Figaro	út - DDM	18,30 - 20,00	
Street dance - TS Figaro	pá - CS	16,00 - 17,30	950 Kč
Výtvarné aktivity			
Pastelka (4-6 let)	st	15,30 - 17,00	850 Kč
Výtvarné aktivity (6 - 9 let)	po	14,30 - 16,00	850 Kč
Kresba (10-18 let)	po	16,00 - 17,30	950 Kč
Netradiční techniky	út	16,15 - 18,15	950 Kč
Čtení dětem (začíná 6. 2. 2014)	čt	15,30 - 17,00	400 Kč
Keramika			
Keramika pro rodiče s dětmi	út	15,00 - 16,30	850 Kč
Keramika Hrníček	st	15,00 - 17,00	950 Kč
Keramika Zvoneček (na ZŠ Pod Zvonem)	po	15,00 - 17,00	950 Kč
Keramika se základy sochaření	čt	15,00 - 17,00	1050 Kč
Divadlo a umění			
Damater	po	15,00 - 18,00	1050 Kč
Sport			
Šachy	pá	15,00 - 17,00	850 Kč
Příroda a vaření			
Mladý chovatel - přírodovědec	čt	17,00 - 19,00	950 Kč
<i>novinka</i> Eko team - kroužek pro mladé ekology	út	16,30 - 18,00	700 Kč
<i>novinka</i> Veselá vřečka	st	15,30 - 17,00	800 Kč
Technika			
Lodní modelář	út	16,00 - 18,00	1100 Kč
Plastikový modelář	st	16,00 - 18,00	900 Kč
Letecký modelář	čt	14,30 - 15,30	1100 Kč
Radlotechnici	čt	15,45 - 16,45	1000 Kč
Jazyky			
Angličtina pro začátečníky (od 6 - 15 let)	bude upřesněno	16,00 - 17,00	950 Kč
Angličtina pro začátečníky (15 - 99 let)	bude upřesněno	17,00 - 18,00	1050 Kč
Angličtina - konverzace pro pokročilé	čt	18,00 - 19,00	1050 Kč
<i>novinka</i> Italština pro začátečníky	st	16,00 - 17,00	950 Kč
<i>novinka</i> Italština pro pokročilé	st	17,00 - 18,30	1050 Kč
Kurzy			
Kurz keramiky (od 1.10.2013 do 17.12.2013)	út	17,00 - 20,00	1200 Kč
Kurz keramiky (od 24.10.2013 do 9.1.2014)	čt	17,00 - 20,00	1200 Kč
Tai Chi	po	18,00 - 19,00	
Tai Chi	so	9,00 - 10,00	
Klubičko (pro děti a maminky na MD)	bude upřesněno	9,30 - 11,00	
Klubičko - volná hra	út, st		

KVC Telenská 3

Kurzy			
DFS Slezanek - příprava	út, čt	15,00-16,00	600 Kč
DFS Slezanek	út, čt	16,00-18,00	600 Kč
Folklorní soubor Slezan	út, pá	18,00-20,00	600 Kč
Baby klub	po	14,30-15,30	2500 Kč
TK Marendi-LAT+STT	po	15,30-18,30	4500 Kč
	st	15,30-16,30	
Taneční skupina Kanafas	po	19,00-21,00	
	pá	17,00-19,00	800 Kč
Orientální tance - děti (10-15 let)	po	15,00-16,00	600 Kč
Orientální tance - mládež (15-18 let)	po	16,30-17,30	600 Kč
Orientální tance - dospělí (nad 18 let)	po	18,00-19,00	1200 Kč

Centrum sportu, ul. Plovenská 1

Název kroužku	den	hodina	cena
Kolektivní sporty			
Florbal příprava + repre	út, čt	16,30 - 18,00	1400 Kč
Florbal Elévi + repre	po, st	16,00 - 18,00	1600 Kč
Florbal ml. žáci + repre	út	15,30 - 17,30	1600 Kč
	čt	16,00 - 18,00	
Florbal st. žáci	út	17,30 - 19,30	1200 Kč
	čt	18,00 - 20,00	
Florbal dorost, junioři	po, st	18,00 - 20,00	1200 Kč
Reprezentaci ZU Florbal starší žáci a Florbal dorost, junioři budou platit pouze ty děti, které vybere trenér. Cena reprezentace činí 400Kč.			
Volejbal začátečníci dívky (4.-6. třída)	po, st	15,00 - 17,00	950 Kč
(těl. ZŠ Hrabina - Ostravská)			
Volejbal HOP I. pokročilé	út, pá	16,00 - 18,00	500 Kč
Volejbal HOP II. junioři	út, pá	16,00 - 18,00	500 Kč
Hokey I. třída + repre.	bude upřesněno	bude upřesněno	600 Kč
Hokey II. třída + repre.	bude upřesněno	bude upřesněno	600 Kč
Hokey III. třída + repre.	bude upřesněno	bude upřesněno	600 Kč
Hokey IV. třída + repre.	bude upřesněno	bude upřesněno	600 Kč
Hokey V. třída + repre.	bude upřesněno	bude upřesněno	600 Kč
Bojové sporty			
Karate příprava	út, čt	16,00 - 17,00	800 Kč
Karate začátečníci	po, st	16,00 - 17,30	1000 Kč
Karate pokročilí	po, st, čt	17,30 - 19,00	1100 Kč
Reprezentaci výše uvedených zájmových útvarů budou platit pouze ty děti, které vybere trenér. Cena reprezentace činí 400Kč.			
Judo příprava	út, čt	17,00 - 18,30	1000 Kč
Judo začátečníci	út, čt	18,30 - 20,00	1000 Kč
Judo pokročilí I.	po, st	17,00 - 18,30	1000 Kč
Judo pokročilí II	po, st	18,30 - 20,00	1000 Kč
Reprezentaci výše uvedených zájmových útvarů budou platit pouze ty děti, které vybere trenér. Cena reprezentace činí 400Kč.			
Tanec			
Mažoretky pokročilé	út, čt	18,00 - 19,30	1000 Kč
Tradiční a netradiční sporty			
Netradiční hry	po	14,30 - 16,00	750 Kč
Le Parkour	po, pá	17,00 - 18,30	900 Kč
Letní biatlon	po	15,00 - 17,00	900 Kč
Badminton	čt	15,00 - 16,30	900 Kč
<i>novinka</i> Děti v pohybu (pro děti předškolního věku)	st	14,30 - 16,00	850 Kč
<i>novinka</i> Lanové aktivity	út	16,00 - 17,30	1000 Kč
<i>novinka</i> Krasobruslení	po	bude upřesněno	bude upřesněno
Barvy			
<i>novinka</i> Zdravotníček	po	15,00 - 16,30	750 Kč
<i>novinka</i> Pláskata (ZŠ Pod Zvonem)	út	15,00 - 18,00	850 Kč
Kurzy nejen pro dospělé			
Bodyform	po, st	19,00 - 20,00	
Zumba	út	19,00 - 20,00	
Spinning	po - pá	19,00 - 20,00	
Judo dospělí	pá	18,00 - 20,00	40 Kč/lekcce 650Kč/24 lekce 1 lekcce/50 Kč
Sebeobrana nejen pro ženy (17.9. - 6.12.)	út, čt	18,30 - 20,00	

Hledáme lektory

Aerobic	út, čt	15,00 - 16,30	950 Kč
Mažoretky začátečníci	st	16,30 - 18,00	850 Kč
Šmoulíci I (3-5 let)	po	15,00 - 16,00	850 Kč
Šmoulíci II (5-6 let)	st	15,00 - 16,00	850 Kč

Iměny možné!

ZŮSTAT
V KONTAKTU

www.ddmlesin.cz

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

NABÍDKA POŘADŮ V RÁMCI MEZINÁRODNÍCH AKCÍ ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2013:

Poklady z těšínské truhly (18. – 22. 9.)

18.-19.9., „Obrázky na skle malované“, KVC DDM-workshopy pro žáky ZŠ.
18.9., „Malujeme na skle s Antoni Szpyrcem“, KVC DDM, 17.00 hod. – workshop pro veřejnost, rodiče s dětmi- přihlášky nejpozději do 10. 9. u p. Šárky Klimoszové, tel.:+420 733 530 839, e-mail: sarka.klimoszova@ddmtesin.cz
20.-21.9., „Za poklady těšínské truhly“- soutěž pro děti 6-15 let o víkendový

rodinný pobyt v Beskydech (pořadatelé: DDM, MěK, Muzeum Těšínska, Zamek Cieszyn, Biblioteka Miejska Cieszyn).

20.9., „S gorolami v karčmě aneb Symbolické otevření Truhly“, Kulturní dům PZKO, Mosty u Jablunkova, 19.00 hod. – lidová zábava s folklorním souborem Górole, jako hosté vystoupí folklorní soubor Slezan Český Těšín a lidová vyprávěči z Jaworzynki. K poslechu i tanci hrají kapela Górole a cimbálová muzika Slezan. Vstupné: 100 Kč (v ceně účast na rautu), svoz autobusem, informace p. Lucie Bačíková, tel.: +420 734 514 437, e-mail: lucie.bacikova@ddmtesin.cz, Pozor! Omezený počet míst!

22.9., Amfiteatr, Zamek Cieszyn 11.00 hod., „VI. Těšínský jarmark řemesel“ – přehlídka starých řemesel a lidové tvořivosti

14.00 hod., „Za poklady těšínské truhly“ – vyhlášení dětské soutěže s mezinárodní účastí

15.00 hod., „Soutěž o těšínský jablečný štrůdl s ukázkou pečení“ - do 14.00 hod. předání soutěžních výrobků v Informačním turistickém centru (Zamek Cieszyn)

16.30 hod., „Ojcowski dom to istny raj“- vystoupení dětského folklorního souboru Slezanek, CM Slezan a souboru Pieśni i tańca Ziemi Cieszyńskiej.

Dny židovské kultury (9. – 13. 10.)

9.-10.10., „Historie a současnost židovského národa“ – workshopy pro ZŠ, SŠ
10.10., „Židovské motivy“, Dom Narodowy Cieszyn, 10.00 hod.– pofestivalové filmové projekce 9. ročníku mezinárodního varšavského festivalu – určeno studentům SŠ, workshop „Odkaz Arnošta Lustiga“-projekce filmu „Tvoje slza, můj déšť“

10.10., „Judaismus, křesťanství a islám“, Čítárna a literární kavárna AVION, 15.30 hod. – srovnání tří monoteistických náboženství, která považují Jeruzalém za své svaté město (Doc. ThDr. Tomáš Novotný, Ostravská univerzita)

11.10., „Kolomeyka – klezmerová kapela Simcha“ – výchovný koncert pro žáky ZŠ a SŠ

11.10., „Když se řekne košer...“, Čítárna a literární kavárna AVION, 17.00 hod. – rozprava nad pokrmy židovské kuchyně společně s řízenou degustací izraelských vín. Vstupné: 120 Kč, předprodej: AVION, DDM, Hrabinská ul. od 22.9.

12.10., „Tance v kruhu“, Rynek Cieszyn, 10.00 hod.-taneční workshop pro děti, mládež a širokou veřejnost s tanečními soubory Klezmer a Kanafas

12.10., „Dominika Weiss Hošková, Jiří Hošek – Koncert pro dvě violoncella“, Čítárna a literární kavárna AVION, 18.00 hod.-závěrečný slavnostní koncert známé violoncellistky a jejího otce a pedagoga. Vstupné: 150 Kč, důchodci a studenti 80 Kč, předprodej: AVION, DDM, ul. Hrabinská od 22.9.

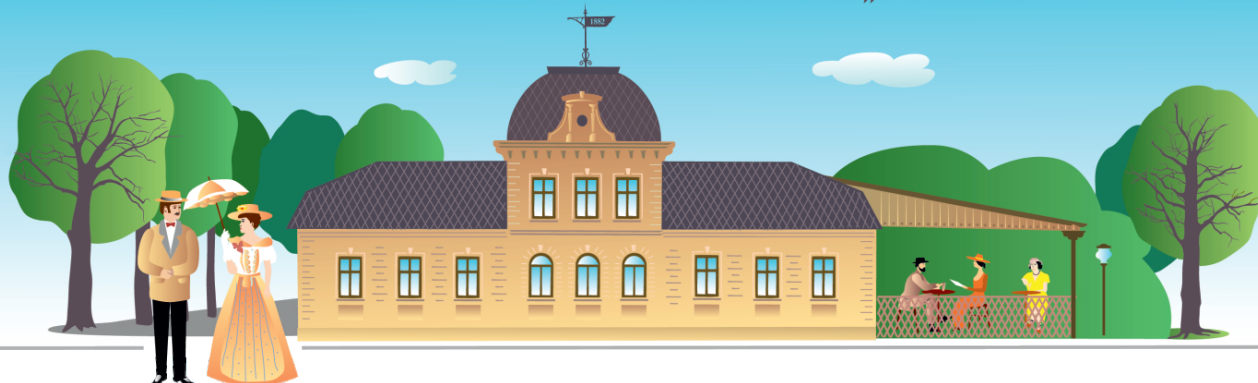

13.10., „Židovské památky v Holešově“- autobusový zájezd s průvodcem (Šachova synagoga, židovská čtvrť, židovský hřbitov, workshop-Obyvatelé židovského města v Holešově), navštívíme holešovský zámek a jeho zahradu. Informace u p. Šárky Klimoszové, tel.:+420 733 530 839, e-mail: sarka.klimoszova@ddmtesin.cz, cena zájezdu 150 Kč (doprava, průvodcovské služby), vstupy si účastníci hradí sami, přihlášky do 25.9., poplatek je nutno zaplatit na pokladně DDM, Hrabinská 33, Český Těšín.

Bližší informace včetně doprovodného programu k akcím na letáčích, plakátech a www.ddmtesin.cz, změna programu vyhrazena.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO „STŘELNICE“

6. 9. ve 20:00 - Come With Us II
 13. 9. ve 20:00 - Formace Jazz Q
 20. 9. ve 20:00 - Acid Station
 27. 9. ve 20:00 - Marow
 4. 10. ve 20:00 - Come With Us III
 11. 10. ve 20:00 - Empty pipen
 18. 10. ve 20:00 - Amorfa
 25. 10. ve 20:00 - Egnoise

FASHION DAY MÓDNÍ PŘEHLÍDKA

5. 10. v 16:00 hod.
 KaSS "Střelnice"
 Vstupné: 50 Kč
 na místě

MEZINÁRODNÍ DEKÁDA VARHANNÍ KOMORNÍ HUDBY A SBOROVÉHO ZPĚVU

16. 10. - 25. 10.
 Kostely v Českém Těšíně a Cieszynie

40. TĚŠÍNSKÝ JAZZOVÝ FESTIVAL

22. – 23. 11., Český Těšín - Cieszyn

23. 11. od 18:00 hod.
 Kulturní a společenské
 středisko „Střelnice“

Silesian Dixie Band
 Chantal Poullain
 Laco Deczi
 Alvik
 Martin Chodúr
 Jam Session
 Formace Jazz Q

LEDOVÝ TRÝPYT ADVENTU A VÁNOC

25. 11. - 1. 12. od 9:00 do 19:00 hod.
 Kulturní a společenské středisko "Střelnice"
 Autorská prodejní výstava
 floristky Blanky Zapletalové

BESKYDSKÝ PŘEBOR V LUŠTĚNÍ KŘÍŽOVEK A HÁDANEK

21. 9. od 10:00 do 14:00 hod.
 KaSS „Střelnice“

POHÁDKOVÉ NEDĚLE

KaSS "Střelnice"

22. 9. v 15:00 - O veliké řepě
 6. 10. v 15:00 - Pohádky na dobrý den
 10. 11. v 15:00 - Truhlice plná pohádek

PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI (Mládež a kultura)

18. 10. v 9:30, Kino Central
 Kterak beruška Uška
 o sedmou tečku přišla
 26. 11. v 9:30, KaSS "Střelnice"
 Perníková chaloupka

JOSEF A JEHO ÚŽASNÝ PESTROBAREVNÝ PLÁŠŤ

Divadlo Jiřího Myrona, Ostrava
 Odjezd: 27. 10. v 15:00 hod. ze stanoviště ČSAD
 v Českém Těšíně. Předprodej od 1. 8.

ANNA BOLENA

Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava
 Odjezd: 22. 11. v 17:30 hod. ze stanoviště ČSAD
 v Českém Těšíně. Předprodej od 23. 9.

TURNÉ 4 MŮSTKŮ

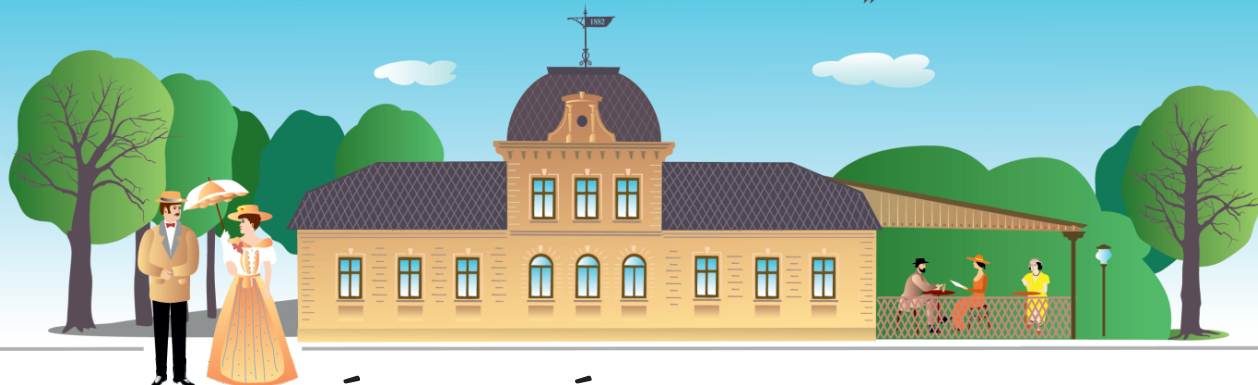
zábavný pořad
 se Zdeňkem Izerem
 a Šárkou Vaňkovou
 5. 11.
 Kino Central, Český Těšín

VÁNOČNÍ KONCERT BRATŘÍ EBENŮ

12. 12. v 18:00 hod.
 Český Těšín

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO „STŘELNICE“

ZÁJMOVÉ AKTIVITY

KURZ ITALŠTINY

Informační schůzka 24. 9. v 17:00 hod.
v KaSS „Střelnice“

Kurz bude probíhat od září do dubna, vždy 2x měsíčně.

JIVE PRO ŽENY

Kurzovné: 500 Kč (5 lekcí)
Zahájení kurzu: od 11. 9. v KaSS „Střelnice“
(každou další středu od 17:30 hod.)

TANEČNÍ PRO SŠ GYMNAZIUM

13. 9. - 7. 12. v KaSS „Střelnice“
Kurzovné: 950 Kč (12 lekcí)

TANEČNÍ PRO SŠ NEDĚLNÍ KURZ

15. 9. - 8. 12. v KaSS „Střelnice“
Kurzovné: 950 Kč (12 lekcí)

**TANEČNÍ KURZ PRO MANŽELSKÉ
A PŘÁTELSKÉ PÁRY - začátečníci**

od 9. 9. každé pondělí v 19:30 hod. v KaSS „Střelnice“
Cena kurzu: 3 200 Kč / pár

BALETNÍ ŠKOLIČKA - základy pohybového tance
každé úterý 15:00 - 16:00 hod. v KaSS „Střelnice“

Lektor: Monika Fodorová

ZUMBA FITNESS

každý čtvrtek 18:30 - 19:30 hod. v KaSS „Střelnice“
Cena za lekci /60 minut/ 60 Kč
Instruktor: Nikol Wlochová

NEW FACE

každé pondělí, úterý, čtvrtek v KaSS „Střelnice“
Cena za lekci /60 minut/ 80 Kč
Instruktor: Iveta Kochová

FOTOGRAFICKÝ KURZ "VÝUKA FOTOGRAFOVÁNÍ"

Kurz je určen pro děti i pro dospělé
úterý nebo čtvrtek od 17:00 hod., vždy 2x za měsíc
v KaSS „Střelnice“.

Informační schůzka: 24. 9. v 17:00 hod.
Lektor kurzu: Mgr. Marek Džupin

UVAŽUJ LOGICKY - DESKOVÉ HRY

Kroužek začíná 10. 9. v 17:00 hod.
a bude probíhat každé úterý od 17:00 hod. v KaSS „Střelnice“

QUILLING - papírový filigrán

každé úterý nebo čtvrtek 16:00 - 18:00 hod.
v KaSS „Střelnice“
věková kategorie: od 8 let
Informační schůzka: 17. 9. v 16:00 hod.
Lektor kurzu: Ludmila Tkáčová

**ZÁŽITKOVÉ FLORISTICKÉ KURZY
s floristkou Blankou Zapletalovou**

září - prosinec
Floristická dílna na ulici Komorní 7 v Českém Těšíně
lektor kurzu: Blanka Zapletalová (diplom DFA-Holland)
cena za osobu: 400 Kč (záloha 100 Kč)
Přihlášky na jednotlivé kurzy najdete na www.floristka.eu

KŘÍŽOVKÁŘI

pondělí 2x měsíčně 17:00 - 18:00 hod. v KaSS „Střelnice“
Lektor: Josef Nerodil

STŘELKY (divadelní soubor pro děti do 15 let)

každý čtvrtek 14:00 - 15:00 hod. v KaSS „Střelnice“
Lektor: PaedDr. Iva Doudová

EXTERNO (taneční soubor)

každé pondělí 18:00 - 20:00 hod. a středa 19:00 - 21:00 hod.
v KaSS „Střelnice“
Lektor: Mgr. Magdaléna Jedzoková

Český Těšín, Štefánikova 27

6. 9. v 16:00 - O myšce a medvědovi
7. - 8. 9. v 17:30 - Nádherné bytosti
13. 9. v 16:00 - Království lesních strážců
14. - 15. 9. v 17:30 - Martin a Venuše
20. 9. v 16:00 - Příšerka v Paříži
21. - 22. 9. v 17:30 - Královský víkend
27. 9. v 16:00 - Legendární parta
28. - 29. 9. v 17:30 - Nespoutaný Django

**ZPÁTKY DO BIOGRAFU
s Janem Werichem**

5. 9. v 18:00 - Až přijde kocour
12. 9. v 18:00 - Peníze nebo život
19. 9. v 18:00 - Pudr a benzín
26. 9. v 18:00 - Svět patří nám

4. 10. v 16:00 - Norman a duchové
5. - 6. 10. v 17:30 - Pěna dní
11. 10. v 16:00 - Asterix a Obelix ve službách jejího veličenstva
12. - 13. 10. v 17:30 - Let
18. 10. v 16:00 - Samyho dobrodružství 2
19. - 20. 10. v 17:30 - G.I. Joe: Odveta
25. 10. v 16:00 - Čtyřlístek ve službách krále
26. - 27. 10. v 17:30 - Jeníček a Mařenka: Lovci čarodějnic

Podrobnější informace na www.kassct.cz

INTERNET 111 Mbit u Vás doma

Do Českého Těšína dorazila nejmodernější technologie. Těšínským domácnostem umožní využít sílu internetu, která doposud byla jen v rovině sci-fi, nebo dostupná jen ve velkých městech. Záměna metalického vedení za nadčasové optické vlákno umožnila poskytnout základní rychlost 111 Mbit/s s výjimečně atraktivní cenou i pro stávajícího domácího uživatele. **A toto je OptiKabel.**

PROČ MÍT OPTIKABEL DOMA?

Projekt OptiKabel se snaží díky velmi vysoké přenosové kapacitě začlenit koncového uživatele do akčního dění telekomunikačního světa, a proto nabízí nejen využití vysokých přenosových kapacit pro „pasivní surfování internetem“, ale i možnost aktivně využívat sílu internetu.

ZDARMA ZÍSKÁTE

- Možnost sledovat sportovních kanálů v HD nebo 3D kvalitě
- Zdarma ukládat domácí fotografie a videa na veřejná úložiště
- Bezkonkurenční stahování vícehodinových filmů za 15min
- Sledování oblíbených videa z YOUTUBE ve velmi vysoké kvalitě
- Napojení bezpečnostních kamer na bezpečnostní agentury
- Sledování TV pořadů až týden zpětně

PROČ PŘÁVĚ ČESKÝ TĚŠÍN?

Z našeho průzkumu vyplynulo, že je nadměrná poptávka po vysokorychlostním internetu také v Českém Těšíně a že na východní části republiky jsou projekty tohoto charakteru spíše vzácností. Rozhodli jsme se zpřístupnit moderní technologie lidem v našem regionu. Stávající operátoři nabízejí své služby na různých technologiích s přenosovou kapacitou okolo 50Mb/s. Naše startovací rychlost byla 55 Mbit/s, kterou jsme nedávno navýšili na 111Mb/s, a proto slogan „Kde ostatní končí, my začínáme“.

DOSTUPNOST

Služba je v současné době dostupná na sídlišti Svibice v Českém Těšíně. Bohužel v některých domech na tomto sídlišti jsme nedostali povolení umístit náš optický kabel, tudíž v těchto domech tyto služby jsou nedostupné. Jedna z předností služeb OptiKabel je přítomnost technické podpory přímo v Českém Těšíně - Svibice, které je dostupná na telefonním čísle:

☎ 553 039 934

SLUŽBY OPTIKABEL ZCELA ZDARMA

Ano je to tak. Pro naše klienty máme připravený program, který umožňuje využívat služby OptiKabel zcela zdarma. Stačí, když stávající klient doporučí nového klienta a ten jakmile se stane klientem dostává 1 měsíc stávajících služeb zcela zdarma. Jinými slovy stačí, když každý měsíc doporučíte klienta a máte služby OptiKabel zcela zdarma. Více informací o této akci naleznete na stránkách www.optikabel.cz

NABÍZENÉ SLUŽBY

V současné době nabízíme dva základní balíčky služeb se základní rychlostí **111Mbit/s**, kde je kombinace jak samotného internetu, tak internetu s televizí. Startovací cena balíčku samotného internetu je **222 Kč včetně DPH** a k tomu ještě navíc **6 měsíců ZDARMA**. Balíček služeb v kombinaci internetu a televize stojí **444 Kč za měsíc**. U tohoto balíčku jsou **3 měsíce ZDARMA**. Instalace je zcela **ZDARMA**. Bližší popis služeb naleznete na www.optikabel.cz

Polní 54

73701 Český Těšín - Svibice

@ info@optikabel.cz

☎ 553 039 933

🌐 www.optikabel.cz

Provozovatel Služby Optikabel, Regionet Morava a.s., Slezská 1135, 737 01 Český Těšín

Od 1. června nově otevřená...

MUDr. MARIAN PALOWSKI

... ambulance všeobecného lékařství

Ordinační hodinyPo 7⁰⁰ - 13⁰⁰ od 11³⁰ - 13⁰⁰ pro objednanéÚt 7⁰⁰ - 13⁰⁰ od 11³⁰ - 13⁰⁰ pro objednanéSt 12⁰⁰ - 18⁰⁰ od 16³⁰ - 18⁰⁰ pro objednanéČt 7⁰⁰ - 13⁰⁰ od 11³⁰ - 13⁰⁰ pro objednanéPá 7⁰⁰ - 13⁰⁰ od 11³⁰ - 13⁰⁰ pro objednané

MUDr. Marian Palowski
Jablunkovská 1916/76
73701 Český Těšín
tel.: 730 625 196
web: www.poliklinikasvibice.cz

DRAŽBA
NEMOVITOSTÍ
ČESKÝ TĚŠÍN - MOSTY**18.9.2013****RODINNÝ DŮM 4+1
SE ZAHRADOU**

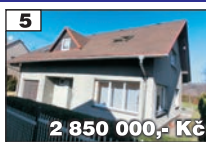
- ul. Ostravská
- obytná plocha: 146 m²
- pozemek: 2.789 m²
- garáž, sklep
- ovocná zahrada
- IS: elektro, voda, plyn

Vyvolávací cena:
2.500.000,- Kč**SKLADOVACÍ HALY
S POZEMKY**

- ul. Ostravská
- užitná plocha: 630 m²
- pozemek: 4.606 m²
- 4 samostatné objekty
- přípojka elektro a voda
- dobrý příjezd

Vyvolávací cena:
1.350.000,- Kč**www.oas.cz ■ tel. 724 16 00 16****SLEZSKÁ
REALITNÍ
KANCELÁŘ**

Nádražní 41/5
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260
777 860 853
775 224 290

www.slezska-realitni.cz**1 745 000,- Kč****RD 3+kk**
Český Těšín**2 850 000,- Kč****RD - dva byty**
Český Těšín**1 350 000,- Kč****RD Návsi, 2x 3+1**
zahrada**530 000,- Kč****RD k rekonstrukci**
Dolní Žukov**2 850 000,- Kč****RD Ropice - novostavba**
se zahradou 1000m²**2 690 000,- Kč****RD-dvojdoměk**
ČT - centrum**Equa bank****Účelová hypotéka** od 2,69% p.a.
- snížená sazba již o 0,3% p.a.**Neúčelová hypotéka** od 5,19% p.a.**Refinancování** od 2,59 % p.a.**Využijte k Vaší hypotéce také varianty BEZ nebo FIT!****Hypotéka BEZ**Nechcete bance dokládat kolik vyděláváte?
S naší hypotékou BEZ na to máte.**Hypotéka FIT**Nestihli jste včas zaplatit fakturu nebo splátku?
Nám menší záznam v registru nevadí, s vaší
úvěrovou historií si hypotéka FIT poradí.**VYŘÍDÍME VÁM VÝHODNÝ ÚVĚR • PRO PRODÁVAJÍCÍ SLUŽBY ZDARMA
SPOŘENÍ • ÚVĚRY PRO FYZIKÉ I PRÁVNICKÉ OSOBY • HYPOTÉKY****Raiffeisen**
STAVEBNÍ SPOŘITELNA
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ**Hypoteční banka**
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ**PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV****NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM**
přijem žádostí zahájen od 12.8.2013

- Energetické hodnocení
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochráni Vaši investici

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu**Firma Rudolf Barci**

- zednické práce
- malby, nátěry
- montáže sadrokartonů
- obklady, dlažby
- stěrkování stěn, omítky
- pokládání podlahových krytin

Tel: 724 09 38 09, Email: Barcir@seznam.cz

MĚSTO ČESKÝ TĚŠÍN, TĚŠÍNSKÉ DIVADLO, ANGELUS AUREUS A PETARDA PRODUCTION A.S. UVÁDĚJÍ

TĚŠÍNSKÉ
DIVADLO

Angelus Aureus
o.p.s.

PETARDA
PP
PRODUCTION a.s.

BENEFICE

POD MODRÝM
TĚŠÍNSKÝM NEBEM

NÁM. ČSA 1, ČESKÝ TĚŠÍN

13. 9. 2013 PÁTEK

18:00 BEN CRISTOVAO

18:45 TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

19:30 VÁCLAV NECKÁŘ a Bacily

20:30 VERONA 21:15 LEGENDY SE VRACÍ

22:00 OHŇOSTROJ

MEDIÁLNÍ
PARTNER:

hutník
horizont

FK
REGIONÁLNÍ TELEVIZE

HLAVNÍ
PARTNER:

ha-vel
POČÍTAČOVÁ ÚPRAVA

PERFECT
CLINIC
KARTA
GROUP a.s.

KR
KARIREAL

PARTNER:

MasterIT
technologies

KOVONA
SYSTEM a.s.
ISORA a.s.

NPS
MONT
kardexstow

TOS
SECURITY
RETIS GROUP